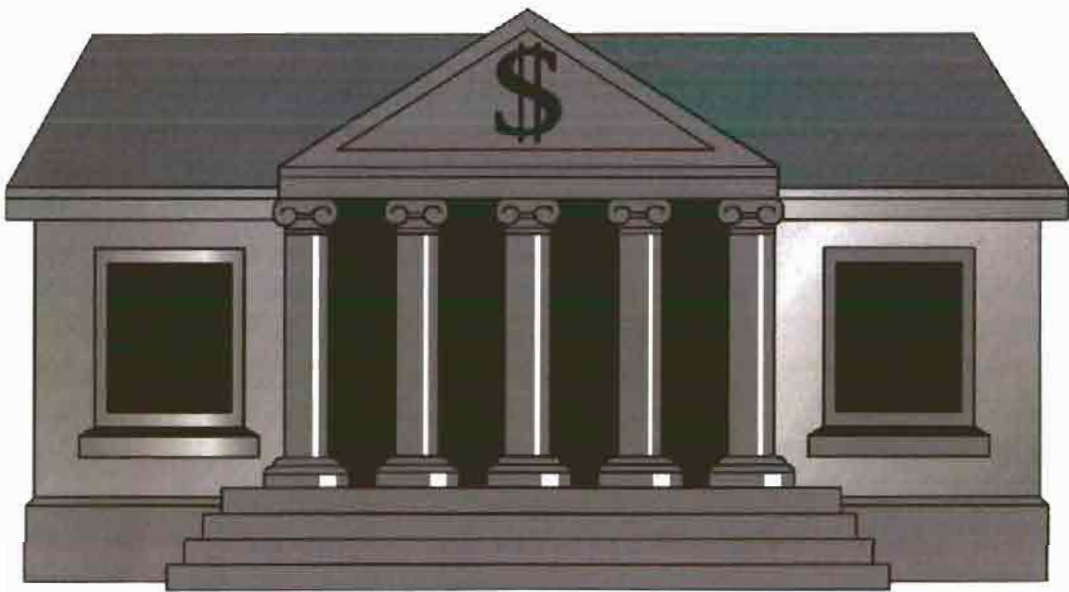

Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ:

"Ο ΘΕΣΜΟΣ ΚΑΙ Η
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ LEASING
ΚΑΙ ΤΟΥ FACTORING"

ΚΑΛΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Α.Μ. 4331

ΝΟΧΟΥ ΕΙΡΗΝΗ
Α.Μ. 4273

ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
Α.Μ. 4363

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: Ν. Παπαματθαίου

ΠΑΤΡΑ, 2000

КР. 012.02
ЕІ2АГ.02.13

3299

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

	σελ.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο - LEASING	
I. Θεσμός του Leasing	1
II. Γενικά χαρακτηριστικά	4
III. Η Λογιστική της χρηματοδοτικής μίσθωσης στα πλαίσια του Ε.Γ.Λ.Σ.	10
Α. Από πλευράς εκμισθωτή	10
Β. Από πλευράς μισθωτή	15
IV. Μορφές της χρηματοδοτικής μίσθωσης	19
Α. Λειτουργική μίσθωση - Operating Leasing	19
Β. Χρηματοδοτική μίσθωση - Financial Leasing	20
1. Πώληση και επανεκμίσθωση - Sale and Leaseback	21
2. Διασυνοριακό Leasing - Cross-Border Leasing	22
3. Συμμετοχική ή εξισορροπητική μίσθωση - Leveraged Leasing	24
4. Άμεση μίσθωση - Direct Leasing	24
5. Πρόγραμμα μίσθωσης-πώλησης - Vendor Lease Program	25
6. Μίσθωση κατά παραγγελία.	25
7. Ειδική μορφή μίσθωσης - Master Lease Line	25
V. Αντικείμενα Leasing	26
VI. Αγορά ακινήτων με Leasing	28
VII. Υπολογισμός μισθωμάτων	32
VIII. Σύγκριση κόστους Leasing με κόστος τραπεζικής χρηματοδότησης	37
IX. Διαδικασία σύναψης σύμβασης Leasing	43
X. Λήξη της μίσθωσης	47

XI.	Κοστολογική αξιολόγηση σύμβασης Leasing	49
XII.	Πλεονεκτήματα της σύμβασης Leasing	51
	- Φορολογικά πλεονεκτήματα	51
	- Χρηματοδοτικά πλεονεκτήματα	52
	- Οικονομικά πλεονεκτήματα	53
	- Πλεονεκτήματα για τις εθνικές οικονομίες	53
XIII.	Μειονεκτήματα της σύμβασης Leasing	55
XIV.	Συμβολή - εφαρμογή της μίσθωσης Leasing	57
XV.	Η ωφέλεια μιας εταιρίας Leasing από μία μίσθωση Leasing	59
XVI.	Η εφαρμογή - ανάπτυξη του θεσμού στην Ελλάδα	60
XVII.	Οι εταιρίες Leasing	63
	ALPHA Leasing	63
	ETBA Leasing	65
	ΕΘΝΙΚΗ Leasing	67
	ΑΤΕ Leasing	70
	ERGO Leasing	72
	ΕΜΠΟΡΙΚΗ Leasing	73
	ΠΕΙΡΑΙΩΣ Leasing	75
	CITI Leasing	77
	ABN AMRO Leasing	77
	ΙΟΝΙΚΗ Leasing	78
	ΟΤΕ Leasing	80
XVIII.	Νομικό πλαίσιο	85
IX.	Συμπεράσματα	89

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο - FACTORING

I.	Θεσμός του Factoring	90
II.	Ιστορική αναδρομή του Factoring	92

III. Μορφές λειτουργίας του συστήματος Factoring	93
1. Εγχώριο (Domestic) Factoring	93
2. Διεθνές (International) Factoring	93
3. Factoring με ή χωρίς αναγωγή	94
4. Factoring εμπιστευτικό και μη εμπιστευτικό	95
5. Factoring χωρίς χρηματοδότηση	96
6. Factoring μέσω αντιπροσώπου-πράκτορα (agency Factoring)	97
7. Factoring μόνο για χρηματοδότηση (bulk Factoring)	97
IV. Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα του θεσμού Factoring	98
1. Γενικά	98
2. Πλεονεκτήματα του εγχώριου και εξαγωγικού Factoring	99
3. Πλεονεκτήματα του "two factor" συστήματος	100
4. Οφέλη του φορέα Factoring από την εφαρμογή του θεσμού	101
V. Διαδικασίες λειτουργίας του θεσμού Factor	104
1. Σύμβαση	104
2. Συμμετοχή	104
3. Στοιχεία προμηθευτή (εξαγωγέα - πωλητή)	104
4. Λογαριασμός πελάτη - αγοραστή	105
5. Αίτηση για έγκριση πιστώσεων	105
6. Εκχώρηση τιμολογίων και πιστωτικών σημειωμάτων	105
7. Πιστωτικοί όροι που αναγράφονται πάνω στα τιμολόγια	106
8. Ειδοποιητήριο και μεταβίβαση των τιμολογίων	

προς είσπραξη	106
9. Ενημερωτική επιστολή	107
10. Λανθασμένες πληρωμές	107
11. Διαφωνίες και αξιώσεις	107
12. Απλήρωτοι λογαριασμοί	108
13. Εμβάσματα για τις πληρωμές των τιμολογίων	108
14. Ενέργειες Factor σε περιπτώσεις ασυνέπειας πελατών	108
15. Επιτόκιο για απλήρωτα τιμολόγια	109
16. Ασφάλιση πιστωτικού κινδύνου	109
17. Λογιστική παρακολούθηση πελάτη-οφειλέτη	110
18. Λογιστική παρακολούθηση προμηθευτή	112
19. Χρηματοδότηση - προκαταβολή	113
V. Factoring στην Ελλάδα	118
VI. Προοπτικές του Factoring στην Ελλάδα	122
VII. Συμπεράσματα	123
VIII. Εταιρίες Factoring	124
Εγνατία Τράπεζα	124
Εμπορική Τράπεζα	125
Εταιρία συμμετοχής: FACT HELLAS	126
ABC Factors	127
ΕΘΝΟFACT	128
EFG Factors	129
IX. Ο θεσμός του Forfaiting	130
X. Διαφορές μεταξύ Factoring και Forfaiting	134
XI. Νομικό πλαίσιο - συμβάσεις	136
1. Οι πράξεις του διοικητού της τράπεζας της Ελλάδας με τους υπ' αριθμ. 959/10.3.87, 117/30.7.87, 355/15.5.87 και 339/30.8.88	136

2. Η Π.Δ./Τ.Ε. 959/10.3.87	137
3. Φορολογικά θέματα	138
4. Σύμβαση Factoring	140
5. Συνεργασία Factor - Προμηθευτή	141
6. Συνεργασία Factor - Πελάτη/Αγοραστή	142
7. Συνεργασία Factor με τρίτους	142
8. Συνεργασία Factors/Factors	143
9. Κριτήρια επιλογής του εξαγωγέα από τον Forfaiter	143
10. Σύγκριση Forfaiting-Factoring	144
11. Βιβλιογραφία	146

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

LEASING

I. ΘΕΣΜΟΣ ΤΟΥ LEASING

Το Leasing ονομάζεται "Χρηματοδοτική Μίσθωση", καθιερώθηκε στη χώρα μας με το Ν. 1665/86. Το ευέλικτο αυτό δυναμικό πιστοδοτικό εργαλείο, επιτρέπει την ταχύρυθμη ανανέωση του εξοπλισμού των αξιόχρεων και με αναπτυξιακή προοπτική επιχειρηματικών μονάδων, χωρίς επιβάρυνση της ρευστότητάς τους, αλλά και με χαμηλό, λόγω των σοβαρών φορολογικών πλεονεκτημάτων, τελικό κόστος.

Ήδη, το Leasing εφαρμόζεται με επιτυχία στην ελληνική πραγματικότητα, γεγονός που μαρτυρεί την ικανότητα των τραπεζών, αλλά και του επιχειρηματικού κόσμου, να αφομοιώσουν τους νέους θεσμούς. Οι απόψεις, εξάλλου, των ειδικών συγκλίνουν στην εκτίμηση ότι υπάρχουν σημαντικότερα περιθώρια ανάπτυξης του χρηματοπιστωτικού αυτού προϊόντος στη χώρα μας.

Η προσαρμογή, εξάλλου, των ελληνικών τραπεζών στις ραγδαία αναπτυσσόμενες χώρες και ο συνεχής εκσυγχρονισμός τους, με την εφαρμογή των επιτευγμάτων της τεχνολογίας και τον εμπλουτισμό των προσφερόμενων προς την πελατεία τους υπηρεσιών με νέες μορφές εργασιών, αποτελεί όρο επιβίωσής τους στις συνθήκες του συνεχώς εκτεινόμενου ανταγωνισμού.

Συναλλαγές με στοιχεία χρηματοδοτικής μίσθωσης είναι γνωστές από αρχαιότατους χρόνους. Σαν πρώτη πράξη, που θα μπορούσε να

χαρακτηριστεί LEASING, θεωρείται από ορισμένους η μίσθωση στην Αίγυπτο την τρίτη χιλιετία, π.χ. από έναν κτηματία σε κάποιους άλλους, ονομαζόμενους MUSKEMUS, μιας έκτασης γης, μαζί με όλο τον εξοπλισμό, τους δούλους και τα κοπάδια των ζώων, έναντι περιοδικών καταβολών και για χρονικό διάστημα ίσο με επτά πλημμύρες του Νείλου.

Οι Σουμέριοι εξάλλου, περί το 2.000π.Χ. χρησιμοποιούσαν την μέθοδο LEASING για τη μίσθωση γης και εργαλείων. Αργότερα, οι Ρωμαίοι ανέπτυξαν αρκετά το θεσμό και κατάρτισαν λεπτομερείς διατάξεις, που ενσωματώθηκαν στο Ρωμαϊκό Δίκαιο, για τη ρύθμιση της μίσθωσης αυτής της μορφής.

Στο Μεσαίωνα, οι πράξεις LEASING αναφέρονται κυρίως στα άλογα και στα γεωργικά εργαλεία, ενώ στη Μ. Βρετανία επεκτάθηκε η δραστηριότητα αυτή και στον τομέα των ακινήτων.

Σημαντική ανάπτυξη γνωρίζει το LEASING από τα μέσα του 19^{ου} αιώνα, οπότε εμφανίζεται στις Η.Π.Α., αλλά και στην Αγγλία οι πρώτες εταιρίες εμπορευμάτων. Με τον τρόπο αυτό κάλυψαν το κενό που δημιουργήθηκε από την αδυναμία των σιδηροδρομικών εταιριών να ανταποκριθούν με την αγορά βαγονιών στην αυξανόμενη ζήτηση υπηρεσιών σιδηροδρομικής μεταφοράς.

Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα, ώθηση στην ανάπτυξη του θεσμού έδωσε η εμφάνιση του αυτοκινήτου. Η σύγχρονη φάση του LEASING χρονολογείται από τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια. Ορόσημο θεωρείται η ίδρυση στις Η.Π.Α. από τον Nurg Schoenfeld της εταιρείας "United States Leasing Corporation" με κεφάλαιο 20.000\$ και δάνειο 500.000\$. Από τότε, η εξέλιξη του θεσμού αυτού στις Η.Π.Α. υπήρξε θεαματική.

Όλες σχεδόν οι μεγάλες επιχειρήσεις παραγωγής και εμπορίας κεφαλαιουχικών αγαθών χρησιμοποιούν το LEASING σαν εναλλακτική

μέθοδο διάθεση προϊόντων τους, ενώ ένα σημαντικό ποσοστό των νέων επενδύσεων (σήμερα 25-30%) χρηματοδοτείται με τη μέθοδο αυτή.

Στην Ευρώπη μεταφυτεύτηκε ο θεσμός από τις Η.Π.Α. στις αρχές της δεκαετίας του '60. Τα πρώτα βήματα ήταν διστακτικά, αλλά κατά τη δεκαετία του '80 ο ρυθμός ανάπτυξης είναι πολύ ταχύτερος σε σύγκριση με εκείνον των Η.Π.Α., γιατί οι επενδυτές αναγνώρισαν τα σοβαρά πλεονεκτήματα του θεσμού. Τα ποσοστά των νέων επενδύσεων για τις οποίες επιλέγεται ως μέθοδος χρηματοδότησης το LEASING, κυμαίνονται μεταξύ 10% και 20%.

II. ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Η μίσθωση (LEASING) είναι ένα σύστημα στο οποίο συμμετέχουν τρία μέρη:

- Ο εκμισθωτής (lessor), συνήθως μια εταιρεία LEASING.
- Ο μισθωτής (lessee).
- Ο παραγωγός - κατασκευαστής ενός αγαθού.

Η εταιρεία LEASING και ο παραγωγός συνδέονται με ένα συμβόλαιο πώλησης, ενώ η εταιρεία LEASING και ο μισθωτής με ένα συμβόλαιο μίσθωσης. Τα τρία αυτά μέρη καταρτίζουν μια χρηματοδοτική συμφωνία, κατά την οποία ο εκμισθωτής, εταιρεία LEASING, αγοράζει αγαθά από τον παραγωγό και τα μισθώνει στο μισθωτή έναντι προσυμφωνημένου μισθώματος, που καταβάλλεται σε καθορισμένα χρονικά όρια. Η μίσθωση πραγματοποιείται για συγκεκριμένη χρονική περίοδο, μετά την λήξη της οποίας ο μισθωτής έχει την δυνατότητα:

- ή να επιστρέψει τα αγαθά,
- ή να επαναλάβει τη μίσθωση,
- ή να αγοράσει τα αγαθά με συμβολική τιμή που είναι προκαθορισμένη στο συμβόλαιο.

Στην έννοια του "αγαθού" συμπεριλαμβάνονται όλα τα κινητά ή ακίνητα κεφαλαιουχικά αγαθά. Πρέπει όμως να σημειωθεί, ότι η έννοια του αγαθού που προσφέρεται για μίσθωση, συνήθως καθορίζεται από την νομοθεσία της χώρας στην οποία πραγματοποιείται η σύμβαση της μίσθωσης, είτε άμεσα είτε έμμεσα.

Η σύμβαση της μίσθωσης χαρακτηρίζεται από δύο βασικές αρχές: πρώτο, το ότι η μίσθωση δεν μεταβιβάζει την ιδιοκτησία του οικονομικού αγαθού, αλλά αποκλειστικά και μόνο τη δυνατότητα

εκμετάλλευσής του για να δημιουργηθεί κέρδος, και δεύτερο, το leasing είναι μία ευέλικτη μορφή μίσθωσης, επειδή επιτρέπει να ικανοποιούνται οι πολυάριθμες ανάγκες του μισθωτή, τόσο σε ό,τι αφορά τα χαρακτηριστικά του μισθωμένου αγαθού, όσο και τους όρους αγοράς τους, αφού ο μισθωτής σε κατευθείαν επαφή με τον κατασκευαστή - παραγωγό επιλέγει το κεφαλαιουχικό αγαθό, που θα εντάξει στην παραγωγική του διαδικασία.

Τα τρία συμμετέχοντα μέρη σε μία σύμβαση leasing έχουν ως βασική επιδίωξη την παραγωγική χρήση και την καλύτερη δυνατή εκμετάλλευση του κεφαλαιουχικού αγαθού.

Λόγω της νεότητας του θεσμού, ίσως θα έπρεπε να εμβαθύνουμε περισσότερο σε ορισμένες ιδιαιτερότητες του θεσμού, κυρίως όσον αφορά την δημοσιοποίησή του, καθώς και μερικά στοιχεία για την προστασία των δικαιωμάτων του εκμισθωτή και του μισθωτή.

Όπως είναι κατανοητό, προϋπόθεση για το αντιτάξιμο των δικαιωμάτων του μισθωτή και του εκμισθωτή, που θα αναφέρουμε πιο κάτω, είναι η δημοσιότητα της χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Η δημοσιότητα αυτή εξασφαλίζεται με την καταχώρηση της δικαιοπραξίας στο βιβλίο του αρ. 5 του ΝΔ 1038/1949 (ΦΕΚ 149) του πρωτοδικείου.

Έτσι λοιπόν, για την κατοχύρωση των συμφερόντων των δύο συμβαλλομένων, θα πρέπει αμέσως μετά την κατάρτιση της σύμβασης (και ανεξάρτητα από το γεγονός ότι δεν καθορίζεται κάποια προθεσμία) να διαβιβάζονται επικυρωμένα τα αντίγραφα της σύμβασης στη γραμματεία του πρωτοδικείου για την καταχώρηση του μισθίου στο ειδικό "Βιβλίο Πλασματικών Ενεχύρων", στο οποίο καταχωρούνται οι συμβάσεις σύστασης πλασματικού ενεχύρου επί μηχανημάτων από την εξασφάλιση τραπεζικών δανείων σε βιομηχανικές, βιοτεχνικές και άλλες επιχειρήσεις.

Στη συνέχεια, πρέπει να γίνει βιβλιοδέτηση της σύμβασης στους τόμους των παραδιδόμενων δανείων και ενεχυριακών συμβάσεων που τηρούνται στο αρχείο πρωτοδικών.

Η υποχρέωση δημοσιότητας αφορά και τις τυχόν τροποποιήσεις της σύμβασης, π.χ. υπομίσθωση, επιμήκυνση ή ελάττωση της διάρκειας της σύμβασης και τυχόν γεγονότα ιδιαίτερης σημασίας (option).

Αρμόδιος για την καταχώρηση της σύμβασης στο βιβλίο είναι ο γραμματέας πρωτοδικών, που θα πρέπει το αργότερο μέσα στην επόμενη από την υποβολή της αίτησης ημέρα, να σημειώσει περιληπτικά στο βιβλίο τυχόν άρνησή του για καταχώρηση και τους λόγους αυτής (αρ. 791 Κ.Πολ.Δ.).

Τέλος, δικαίωμα πρόσβασης στο βιβλίο και στον τόμο που βιβλιοδετήθηκε έχει κάθε ενδιαφερόμενος, ανεξάρτητα αν έχει ή όχι έννομο συμφέρον. Αυτός μπορεί να ζητήσει και τη χορήγηση πιστοποιητικού για την ύπαρξη ή μη καταχώρηση και σημειώσεων στο βιβλίο. Επίσης, μπορεί να ζητήσει να του δοθεί και επικυρωμένο αντίγραφο της σύμβασης και των τροποποιήσεων.

Προχωράμε τώρα στην προστασία των δικαιωμάτων του εκμισθωτή και του μισθωτή της σύμβασης που έχει δημοσιευτεί.

Όπως είναι ευνόητο, κύρια και πολλές φορές μοναδική εξασφάλιση για την πιστοδότηση που παρέχει ο εκμισθωτής στον μισθωτή με τη διάθεση κεφαλαίων του για την αγορά του μισθίου, είναι η διατήρηση της κυριότητας επί του μισθίου, και επομένως η δυνατότητά του να αφαιρέσει το μίσθιο από την κατοχή του μισθωτή, με ορισμένες βέβαια προϋποθέσεις.

Προκειμένου λοιπόν η πολιτεία να ενθαρρύνει την προσφορά της σημαντικής για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας χρηματοδοτικής πίστωσης, προχώρησε στη ψήφιση του νόμου 1665/86, που προστατεύει τα συμφέροντα του εκμισθωτή και του μισθωτή, και ειδικότερα το

δικαίωμα της κυριότητας του εκμισθωτή από διάφορους νομικούς κινδύνους, όπως:

➤ *Παραχώρηση υποθήκης επί της βιομηχανικής εγκατάστασης από τον κύριό του σε ασφάλεια δανείου που αυτός έχει συνάψει.*

Σύμφωνα με τον παραπάνω νόμο, η υποθήκη επεκτείνεται και στα τοποθετημένα και εμπεπηγμένα μηχανήματα και τα λοιπά κινητά, εκτός από αυτά που εμπεριέχονται σε σύμβαση Leasing.

Σ' αυτό το σημείο, είναι ίσως σκόπιμο να επισημάνουμε τις ιδιαιτερότητες του θεσμού Leasing από άλλους παρεμφερείς νομικούς θεσμούς και κυρίως από την απλή μίσθωση, η οποία αποτελεί και τον πλησιέστερο θεσμό. Οι ομοιότητες είναι εμφανείς, πρώτα - πρώτα από τους βασικούς όρους που χρησιμοποιεί ο νομοθέτης (μισθωτή - εκμισθωτή - μισθώματα), αλλά και από την απόδοση του όρου Leasing στα ελληνικά, δηλαδή "χρηματοδοτική μίσθωση".

Υπάρχουν όμως και σημαντικές διαφορές στην ουσία των δύο θεσμών, όπως:

A. Ο μισθωτής είναι εκείνος που επιλέγει το μίσθιο που αγοράζει στη συνέχεια ο εκμισθωτής, πράγμα που υπογραμμίζει τη τριγωνική σχέση του Leasing, αφού παρεμβάλλεται και τρίτο πρόσωπο, ο προμηθευτής. Επίσης, ο μισθωτής παίρνει την ευθύνη για τυχόν ελάττωμα του μισθίου, δηλαδή δεν θα μπορεί να στραφεί εναντίον του εκμισθωτή.

B. Επίσης, η διάρκεια της σύμβασης προσδιορίζεται από την οικονομική ζωή του πράγματος και ότι τα μισθώματα υπολογίζονται με τον ίδιο τρόπο όπως τα τοκοχρεολύσια ενός δανείου, δηλαδή έτσι, ώστε να επιστρέφεται στον εκμισθωτή, μέσω των μισθωμάτων, ολόκληρη ή σχεδόν ολόκληρη η αξία κτήσης του πράγματος πλέον τόπων.

Στην περίπτωση του Leasing, σκοπός του εκμισθωτή ως κύριος του πράγματος δεν είναι ο πορεσμός εσόδων από την παραχώρηση της

χρήσης αυτού σε τρίτον, αλλά η κάρπωση των τόπων απ' το κεφάλαιο που διέθεσε για την αγορά του πράγματος που επέλεξε ο μισθωτής, για να ικανοποιήσει τις επαγγελματικές του ανάγκες.

Επίσης, θα πρέπει να διακρίνουμε το Leasing από τον πώληση με παρακράτηση της κυριότητας. Σ' αυτή τη περίπτωση, που εφαρμόζεται όταν έχει συμφωνηθεί η κατά δόσεις εξόφληση της αγοράς ενός πράγματος, δηλαδή όπως και στο Leasing, η παρακράτηση κυριότητας από τον πωλητή έχει το σκοπό της εμπράγματης εξασφάλισης της καταβολής του οφειλόμενου ποσού, χωρίς να αποβλέπει ο κύριος του πράγματος στην επαναφορά σ' αυτόν της κατοχής του. Έχουν δηλαδή και οι δύο θεσμοί πιστωτικό χαρακτήρα.

Όμως, η κυριότητα στην πρώτη περίπτωση επέρχεται αυτόματα με την εξόφληση του πράγματος στον πωλητή, ενώ στο Leasing, για να αποκτήσει κυριότητα ο μισθωτής, θα πρέπει να ασκήσει νομότυπα και εμπρόθεσμα το δικαίωμα επιλογής που του έχει παραχωρηθεί από τη σύμβαση Leasing.

Επίσης, στο Leasing ο εκμισθωτής δεν είναι πωλητής του πράγματος, δεν έχει καμία σχέση μ' αυτό πριν την δύναμη της σύμβασης, αφού η επιλογή του πράγματος γίνεται από τον μισθωτή. Ο δε προμηθευτής είναι κάποιο τρίτο πρόσωπο, άσχετο προς τον εκμισθωτή, ο οποίος παραδίδει απ' ευθείας το πράγμα στο μισθωτή, εισπράττοντας το τίμημα από τον εκμισθωτή.

Κατά συνέπεια, ο εκμισθωτής δεν προμηθεύει αυτός το πράγμα, ούτε παραδίδει σ' αυτόν, ούτε εγγυάται την ύπαρξη κάποιων ιδιοτήτων.

Τέλος, ο πωλητής που έχει διατηρήσει την κυριότητα, δεν μπορεί να αξιώσει το ανεξόφλητο υπόλοιπο αξίας σε περίπτωση υπαναχώρησης από την σύμβαση λόγω υπερημερίας του αγοραστή.

Αντίθετα, στο Leasing, ο εκμισθωτής μπορεί να διεκδικήσει, με την μορφή αποζημίωσης, μέρος ή το σύνολο των μελλοντικών μισθωμάτων σε παρόμοια περίπτωση.

ΙΙΙ. Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ Ε.Γ.Λ.Σ.

Α) Από πλευράς εκμισθωτή.

Η λογιστική απεικόνιση της χρηματοδοτικής μίσθωσης βασίζεται στο γεγονός ότι μεταβιβάζονται ουσιαστικά από τον εκμισθωτή στο μισθωτή όλοι οι κίνδυνοι και οι ωφέλειες που συνδέονται με την κυριότητα του μισθίου, μολονότι τυπικά η κυριότητα του μισθίου εξακολουθεί να ανήκει στον εκμισθωτή.

Έτσι, κάθε περιουσιακό στοιχείο του εκμισθωτή, που βρίσκεται σε χρηματοδοτική μίσθωση, πρέπει να περιλαμβάνεται στον ισολογισμό ως απαίτηση και όχι ως ενσώματη ακινητοποίηση, με το ποσό της καθαρής επένδυσης στη χρηματοδοτική μίσθωση.

Τα μισθώματα που εισπράττει ο εκμισθωτής αποτελούν κατά ένα τμήμα επιστροφή του κεφαλαίου που είχε επενδύσει στο μίσθιο και κατά το υπόλοιπο ένα χρηματοδοτικό έσοδο για την αμοιβή της επένδυσης και των υπηρεσιών του. Για το λόγο αυτό, τα μισθώματα που εισπράττει πρέπει να διαχωρίζονται λογιστικά: α) στο τμήμα που θα καλύψει το κόστος κτήσης των εκμισθωμένων περιουσιακών στοιχείων του και β) στο τμήμα που αποτελεί το έσοδό του από την επένδυση στα εκμισθωμένα περιουσιακά στοιχεία και την αμοιβή για τις υπηρεσίες που προσφέρει ως εκμισθωτής.

Ο εκμισθωτής πρέπει να κατανέμει τα μισθώματα με συστηματική και λογική βάση σε ολόκληρη τη διάρκεια της μίσθωσης. Η κατανομή πρέπει να γίνεται με τρόπο που να προκύπτει μια σταθερή περιοδική απόδοση της καθαρής επένδυσης του εκμισθωτή πάνω στο ανεξόφλητο μέρος της χρηματοδοτικής μίσθωσης. Κατά την κατανομή αυτή, πρέπει

να λαμβάνονται υπόψιν οι αβεβαιότητες που σχετίζονται π.χ. με την κανονική είσπραξη των μισθωμάτων ή τα μελλοντικά επίπεδα των επιτοκίων.

Η καταχώρηση των χρηματοοικονομικών εσόδων πρέπει να γίνεται με τρόπο ώστε να προκύπτει μια σταθερή περιοδική απόδοση για τον εκμισθωτή, είτε της καθαρής επένδυσής του πάνω στο ανεξόφλητο μέρος της μίσθωσης, είτε της καθαρής χρηματικής επένδυσής του πάνω στο ανεξόφλητο μέρος της μίσθωσης.

Η εφαρμοζόμενη μέθοδος πρέπει να ακολουθείται παγίως, προκειμένου για μισθώσεις με όμοια οικονομικά χαρακτηριστικά.

Για τον προσδιορισμό των μισθωμάτων λαμβάνονται υπόψη και οι μη εγγυημένες υπολειμματικές αξίες της μισθωμένης περιουσίας. Εφόσον διαπιστώνεται ότι στη διάρκεια της μίσθωσης έχει επέλθει μια οριστική μείωση στις υπολειμματικές αξίες των μισθωμένων στοιχείων, οι αξίες αυτές αναθεωρούνται και αναπροσαρμόζονται τα ποσά εσόδων που κατανέμονται σε όλη τη διάρκεια της μίσθωσης.

Σε μια τέτοια περίπτωση, όλα τα επιπλέον ποσά που έχουν καταχωρηθεί στα έσοδα μεταφέρονται σε βάρος των αποτελεσμάτων της τρέχουσας χρήσης.

Επίσης, για τη σύναψη της σύμβασης, οι εκμισθωτές υποβάλλονται συχνά σε σχετικές δαπάνες, όπως προμήθειες και αμοιβές δικηγόρων. Οι δαπάνες αυτές γίνονται προκειμένου η επιχείρηση να πραγματοποιήσει χρηματοοικονομικά έσοδα από τη μίσθωση. Έτσι, οι δαπάνες αυτές είτε μεταφέρονται αμέσως στα αποτελέσματα της χρήσης στην οποία πραγματοποιήθηκαν, είτε κατανέμονται και βαρύνουν τα αποτελέσματα όλων των χρήσεων που διαρκεί η μίσθωση.

Ας υποθέσουμε ότι την 1/1/1997 ο μισθωτής υπέγραψε μίσθωση που έχει τα χαρακτηριστικά της χρηματοδοτικής μίσθωσης και ότι το ανώτατο επιτόκιο δανεισμού του 20% συμπίπτει με το υπονοούμενο στη

σύμβαση επιτόκιο που χρησιμοποίησε ο εκμισθωτής. Η σύμβαση προβλέπει τέσσερις ετήσιες δόσεις των 2.000.000 δραχμών η καθεμία, καταβλητές στο τέλος κάθε έτους στη διάρκεια της μίσθωσης. Λόγω απαξίωσης τα μισθούμενα μηχανήματα δεν θα έχουν υπολειμματική αξία κατά το τέλος της μίσθωσης. Σημειώνεται ότι η παρούσα αξία της μισθωμένης περιουσίας ισούται με το περιοδικό μίσθωμα επί την παρούσα αξία μιας ράντας. Για τα συγκεκριμένα δεδομένα, λοιπόν, η αξία της ράντας για περίοδο 4 ετών και με επιτόκιο 20% δίνεται, από τους σχετικούς πίνακες, ίση με 2,58873. Άρα, έχουμε παρούσα αξία μισθωμένης περιουσίας και σχετικής απαίτησης για τον εκμισθωτή 5.177.460 (2.000.000 x 2,58873).

Έτσι, κατά την έναρξη της μίσθωσης θα γίνουν οι εξής εγγραφές:

1/1/1997		
18,90	Απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	
18,90,00	Μίσθωση μηχανημάτων (σύμβαση Νο....)	8.000.000
12,00,90	Μισθωμένα μηχανήματα (αντίθετος λογαριασμός)	5,177,460
56,00	Έσοδα επόμενων χρήσεων	
56,00,90	Μη δουλευμένα μισθώματα χρηματοδοτικών μισθώσεων	2,822,540
31/12/1997		
38,00	Ταμείο	2,000,000
18,90	Απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	
18,90,000	Μίσθωση μηχανημάτων (σύμβαση Νο...)	2,000,000

56,00	Έσοδα επόμενων χρήσεων	
56,00,90	Μη δουλευμένα μισθώματα χρηματοδοτικών μισθώσεων	1,035,492
75	Έσοδα παρεπ/νων ασχολιών	
75,06	Ενοίκια μηχανημάτων	
75,06,90	Ενοίκια από χρηματοδοτικές μισθώσεις	1,035,492

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στη χώρα μας, ο εκμισθωτής:

- δικαιούται να διενεργεί αποσβέσεις επί των εκμισθωμένων (τύποις ιδικών του) περιουσιακών στοιχείων (άρθρο 6, παρ. 5, ν. 1665/1986).
- υποχρεούται να εμφανίσει στα αποτελέσματά του ολόκληρο το ποσό των εισπραττόμενων μισθωμάτων ως έσοδα της χρήσης.

Έτσι, ο εκμισθωτής, προκειμένου να προσαρμόσει τις ανωτέρω εγγραφές προς την ισχύουσα νομοθεσία, πρέπει να προβεί σε φορολογική αναμόρφωση των λογιστικών κερδών της χρήσης 1995 ως εξής:

Λογιστικά κέρδη, έστω 30.000.000 δρχ. μείον: Απόσβεση επί των μισθωμένων μηχανημάτων (κόστος κτήσης π.χ. 6.000.000 x 20%) = 1.200.000δρχ. Υπόλοιπο 28.800.000 συν τα ενοίκια χρηματοδοτικών μισθώσεων 945.508δρχ. (2.000.000 - 1.035.492) = 29.764.508δρχ.

Ίσως θα πρέπει εδώ να σημειωθεί ότι ήδη με το ν. 2367/1995 (άρθρο 11) τροποποιήθηκε η μέθοδος υπολογισμού των αποσβέσεων και για τα μεν κινητά οι αποσβέσεις λογίζονται σε ίσα μέρη, ανάλογα με τα έτη διάρκειας της σύμβασης, στα δε ακίνητα σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για τις αποσβέσεις ακινήτων.

Επίσης, οι απαιτήσεις από τη χρηματοδοτική μίσθωση και τα μη δουλευμένα μισθώματα πρέπει να εμφανίζονται στον ισολογισμό 31/12/1997 του εκμισθωτή ως εξής:

ΣΤΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

- Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις		4.000.000
- Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις		2.000.000
- Μηχανήματα μείον:	XXXXXX	
μισθωμένα μηχανήματα	5.177.460	XXXX

ΣΤΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟ

Μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού

Έσοδα επόμενων χρήσεων 944.458

(611.108+333.350=944.458 που είναι οι τόκοι των 2 τελευταίων ετών της μίσθωσης).

Στο τέλος της μίσθωσης πρέπει, με χρέωση του αντιθέτου λογαριασμού 12,00,90 "Μισθωμένα μηχανήματα", να πιστωθεί ο λογαριασμός των αποσβεσμένων μηχανημάτων με το ποσό των αποσβέσεων ολόκληρης της περιόδου της μίσθωσης, με τις οποίες αναμορφώθηκαν τα λογιστικά κέρδη των πέντε χρήσεων και τυχόν διαφορά θα καταχωρηθεί σε κατάλληλο υπολογαριασμό του 82 "έξοδα - έσοδα προηγούμενων χρήσεων".

Δηλαδή, θα γίνει η εγγραφή:

12,00,90	Μισθωμένα μηχανήματα	5,177,460
85,02	Αποσβέσεις μηχανημάτων	
85,02,90	Διαφορά αποσβέσεων μισθωμένων μηχανημάτων	822,540
12,99	Αποσβεσμένα μηχανήματα - τεχνικές εγκαταστάσεις - λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός	
12,99,90	Αποσβεσμένα μηχανήματα (κόστος κτίσης, έστω 6,000,000x20%x 5 χρήσεις)	6,000,000

Εάν ο μισθωτής στο τέλος της μίσθωσης αγοράσει τα μισθωμένα μηχανήματα, καταβάλλοντας το συμφωνημένο ποσό, κατά τη χρέωση του λογαριασμού 38,00 "Ταμείο" ή άλλου αρμόδιου λογαριασμού, πιστώνεται η τυχόν αναπόσβεστη αξία κτήσης των στοιχείων αυτών και η διαφορά αποτελεί έκτακτο αποτέλεσμα, καταχωρούμενο, κατά περίπτωση, στους υπολογαριασμούς 81,02 "έκτακτες ζημιές" ή του 81,03 "έκτακτα κέρδη".

B. Από πλευράς μισθωτή.

Η χρηματοδοτική μίσθωση πρέπει να απεικονίζεται στα βιβλία και τον ισολογισμό του μισθωτή κατά την έναρξη της μίσθωσης με την καταχώρηση ενός στοιχείου ενεργητικού και μιας υποχρέωσης, είτε με ποσά που κατά την έναρξη της μίσθωσης είναι ίσα με την πραγματική αξία του μισθωμένου στοιχείου, μειωμένη με τις επιχορηγήσεις και τους πιστωτικούς φόρους που δικαιούται ο εκμισθωτής, είτε με την παρούσα αξία του ελαχίστου συνόλου μισθωμάτων, αν η τελευταία είναι μικρότερη.

Για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας του ελάχιστου συνόλου μισθωμάτων, ως συντελεστής εφαρμόζεται το τεκμαρτό επιτόκιο της

μισθωτικής σχέσης, εφόσον είναι δυνατό να προσδιοριστεί, διαφορετικά εφαρμόζεται το οριακό επιτόκιο δανεισμού του μισθωτή.

Κατά την έναρξη της μίσθωσης, τόσο τα μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία, όσο και η υποχρέωση των μελλοντικών μισθωμάτων, εμφανίζονται στον ισολογισμό του μισθωτή με ίσα ποσά.

Σύμφωνα, λοιπόν, με τις σύγχρονες παραδεγμένες λογιστικές αρχές, στην εξεταζόμενη μορφή της μίσθωσης, ο μισθωτής οφείλει να απεικονίζει λογιστικά τη χρηματοδοτική μίσθωση κατά την έναρξη αυτής με χρέωση ενός λογαριασμού "μισθωμένης περιουσίας" και πίστωση ενός λογαριασμού "υποχρέωσης", με την παρούσα αξία όλων των μελλοντικών δόσεων μισθωμάτων. Έτσι, από πλευράς μισθωτή, η απεικόνιση της μίσθωσης βασίζεται στην ακόλουθη εξίσωση:

Αξία μισθωμένης περιουσίας και της αντίστοιχης υποχρέωσης =
Περιοδικό μίσθωμα Χ Παρούσα αξία μιας ράντας ή περιόδων (δόσεων)
με επιτόκιο i .

Όπως είναι προφανές, το ύψος του επιτοκίου επηρεάζει σημαντικά την αξία με την οποία θα απεικονιστεί η μίσθωση και το ποσό της αντίστοιχης υποχρέωσης. Γι' αυτό, ο καθορισμός ενός λογικού επιτοκίου έχει, για το προκείμενο θέμα, ιδιαίζουσα βαρύτητα. Όσο υψηλό είναι το επιτόκιο, τόσο μικρότερο θα είναι το κεφαλαιοποιούμενο ποσό της μίσθωσης.

Όσον αφορά τώρα τη λογιστική απεικόνιση των περιοδικών μισθωμάτων, πρέπει ένα μέρος αυτών να λογίζεται ως χρηματοοικονομικό έξοδο και το υπόλοιπο να φέρεται σε μείωση της ανεξόφλητης υποχρέωσης.

Το χρηματοοικονομικό έξοδο πρέπει να κατανέμεται σε όσες χρήσεις διαρκεί η μίσθωση, με τρόπο ώστε το εφαρμοζόμενο κάθε φορά επιτόκιο πάνω στο απομένον στην κάθε χρήση υπόλοιπο της υποχρέωσης

να είναι σταθερό. Ο υπολογισμός αυτός μπορεί να γίνει κατά προσέγγιση.

Τέλος, η χρηματοδοτική μίσθωση συνεπάγεται για την κάθε χρήση μια δαπάνη απόσβεσης του μισθωμένου στοιχείου, καθώς και ένα χρηματοοικονομικό βάρος.

Η μέθοδος απόσβεσης των μισθωμένων στοιχείων πρέπει να είναι σύμφωνη με τη μέθοδο που ακολουθείται για τα αποσβέσιμα στοιχεία κυριότητας της επιχείρησης.

Στο προηγούμενο παράδειγμα, η λογιστική παρακολούθηση της μίσθωσης από πλευράς μισθωτή είναι η εξής:

1/1/1997		
12,90	Μισθωμένα μηχανήματα	5,177,460
45,90	Υποχρεώσεις από μισθωμένα μηχανήματα	
45,90,000	ETBA leasing	5,177,460
31/12/1997		
65,01	Τόκοι και έξοδα λοιπών μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	
65,01,90	Τόκοι χρηματοδοτικών μισθώσεων	1,035,492
45,90	Υποχρεώσεις από μισθωμένα μηχανήματα	
45,90,00	ETBA leasing	964,508
38,00	Ταμείο	2,000,000

66,02	Αποσβέσεις μηχανημάτων - τεχνικών εγκαταστάσεων - λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού	
62,02,90	Αποσβέσεις μηχανημάτων leasing (5,177,460x1/4)	1,294,365
12,99	Αποσβεσμένα μηχανήματα	
12,99,90	Αποσβεσμένα μηχανήματα leasing	1,294,365

Επειδή, σύμφωνα με την ισχύουσα στην χώρα μας νομοθεσία, αποσβέσεις επί των μισθωμένων περιουσιακών στοιχείων δικαιούται να διενεργεί ο εκμισθωτής (τύποις ιδιοκτήτης) και όχι ο μισθωτής, στη φορολογική δήλωση του μισθωτή της χρήσης π.χ. 1997, τα κέρδη της χρήσης αυτής πρέπει να αναμορφωθούν λογιστικά ως εξής:

Λογιστικά κέρδη, έστω 30.000.000δρχ. συν αποσβέσεις που διενεργήθηκαν επί των μισθωμένων μηχανημάτων $1.294.365 = 31.294.365$, μείον ενοίκια χρηματοδοτικών μισθώσεων ($2.000.000 = 1.035.492$) $964.508 = 30.329.857$, τα οποία είναι τα φορολογητέα κέρδη του μισθωτή.

Με την γενική αυτή λογιστική αναφορά, έχουμε μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα για τον καινούργιο αυτό θεσμό της χρηματοδοτικής μίσθωσης και μπορούμε ευκολότερα να κατανοήσουμε τις συγκρίσεις μεταξύ των δύο θεσμών και τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματά τους που ακολουθούν.

IV. ΟΙ ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ

Η σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης είναι κατά βάση μία χρηματοδοτική συμφωνία, η οποία όμως, εξαιτίας των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της, μετατρέπεται σε ένα σύγχρονο και δυναμικό τρόπο χρηματοδότησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του μισθωτή. Εφόσον μια επιχείρηση έχει πάρει μία επενδυτική απόφαση, το επόμενο βήμα είναι να ληφθεί η κατάλληλη χρηματοδοτική απόφαση, τόσο σε ό,τι αφορά τα μη ποσοτικοποιήσιμα ποιοτικά στοιχεία, αλλά και το κόστος της χρηματοδότησης.

Οι δύο κύριες μορφές των συμβάσεων Leasing, οι οποίες παρουσιάζονται πιο κάτω, είναι:

A. Λειτουργική Μίσθωση - Operating Leasing.

Σε αυτή τη μορφή Leasing τα κεφαλαιουχικά αγαθά που μισθώνονται, χαρακτηρίζονται από την ιδιότητα να μπορούν να χρησιμοποιηθούν διαδοχικά από περισσότερους χρήστες και να παρουσιάζουν υψηλή υπολειμματική αξία, όπως, για παράδειγμα, τα μηχανήματα δομικών έργων. Ο μισθωτής μισθώνει το αγαθό για ένα χρονικό διάστημα, το χρησιμοποιεί πληρώνοντας κάποιο μίσθωμα και στο τέλος της μίσθωσης το επιστρέφει στον εκμισθωτή. Σε αυτή τη μορφή Leasing, ο εκμισθωτής, που συχνά είναι ο ίδιος ο κατασκευαστής του αγαθού, αναλαμβάνει να παρέχει τεχνική συντήρηση, καθώς και να πραγματοποιεί τις τυχόν αναγκαίες επισκευές. Η διάρκεια της σύμβασης είναι μικρή και μπορεί μετά από σύντομη προειδοποίηση να ανανεωθεί ή

να ακυρωθεί. Τέλος, ο εκμισθωτής αναλαμβάνει τον οικονομικό κίνδυνο για την καλή λειτουργία ή αποζημίωση του αγαθού.

B. Χρηματοδοτική Μίσθωση - Financial Leasing.

Αυτή η μορφή Leasing, η οποία εφαρμόζεται σε κινητά και σε ακίνητα κεφαλαιουχικά αγαθά, χαρακτηρίζεται από τις ιδιότητες ότι δεν μπορούν να χρησιμοποιηθεί από πολλούς μισθωτές, ενώ από τεχνικής πλευράς απαξιώνονται σχετικά γρήγορα, όπως, για παράδειγμα, οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές. Συνήθως, από την περίοδο της αρχικής μίσθωσης, το αγαθό έχει περίπου αποσβεστεί εξ' ολοκλήρου. Αυτό όμως δεν σημαίνει αναγκαστικά ότι η υπολειμματική οικονομική αξία του είναι μηδενική.

Σε αυτή τη μορφή, ο μισθωτής χρησιμοποιεί το αγαθό για ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, πληρώνοντας το μίσθωμα, και στο τέλος της μίσθωσης έχει το δικαίωμα να αποκτήσει την κυριότητα του αγαθού, καταβάλλοντας ένα συμβολικό ποσό.

Η περίπτωση της χρηματοδοτικής μίσθωσης είναι η πλήρης μορφή εφαρμογής του θεσμού. Έτσι, έχουμε τη συμμετοχή των τριών ενδιαφερομένων μερών, δηλαδή τον εκμισθωτή, τον μισθωτή και τον κατασκευαστή.

Γίνεται εύκολα κατανοητό ότι, αν και η μόνη φαινομενική διαφορά είναι το αν ο μισθωτής έχει στο τέλος της περιόδου μίσθωσης το δικαίωμα να αποκτήσει την κυριότητα του αγαθού, υπάρχουν πολλές και σημαντικές διαφορές στις δύο μορφές Leasing. Επίσης, στη διάρκεια της σύμβασης θα πρέπει να παρακολουθεί και να το συντηρεί. Ακόμα, σε αυτή τη μορφή ο ιδιοκτήτης (εκμισθωτής) είναι εκείνος που αποφασίζει τι αγαθό προσφέρει για μίσθωση.

Στη δεύτερη μορφή όμως το μίσθωμα θα πρέπει να καλύπτει κατά τη διάρκεια της μίσθωσης το συνολικό κόστος αγοράς του, τους τόκους και λοιπά έξοδα, συμπεριλαμβανομένου του κέρδους του εκμισθωτή. Η σύμβαση δεν μπορεί να καταγγελλεί σ' όλη τη διάρκειά της από κανένα από τα συμβαλλόμενα μέρη, πλην βέβαια των εξαιρετικών περιπτώσεων που αναφέρθηκαν. Στην εφαρμογή της μορφής της χρηματοδοτικής μίσθωσης στην πράξη, συνήθως στο τέλος της σύμβασης ο μισθωτής αποκτά την κυριότητα του μισθωμένου αγαθού.

Έτσι, στην πράξη ο εκμισθωτής δεν χρειάζεται να ασκεί τόσο αυστηρό έλεγχο στην λειτουργική κατάσταση του αγαθού, αλλά ούτε και να αγωνιά για το μέλλον του μετά τη λήξη της σύμβασης.

Τέλος, πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι κατά τη διάρκεια της σύμβασης το πάγιο στοιχείο είναι ιδιοκτησία του εκμισθωτή, αλλά όλοι οι κίνδυνοι και τα έξοδα λειτουργίας, ασφαλείας, συντήρησης και επισκευών αναλαμβάνονται από τον μισθωτή.

Το Leasing, εκτός από τις δύο κύριες μορφές του χωρίζεται σε επτά διαφορετικά είδη:

1. Πώληση και Επανεκμίσθωση - Sale and Leaseback.

Υπάρχει και μία τρίτη μορφή, πιο ιδιαίτερης μίσθωσης Leasing, κατά την οποία πραγματοποιείται αγορά και εκμίσθωση του κεφαλαιουχικού αγαθού από την πλευρά του εκμισθωτή ή πώληση και επανεκμίσθωση από την πλευρά του εκμισθωτή.

Σε αυτή τη μορφή, αντικείμενο της μίσθωσης δεν είναι κάποιος καινούργιος εξοπλισμός, αλλά εξοπλισμός που έχει ήδη αγοραστεί από τον μισθωτή και συνήθως έχει ήδη ενταχθεί στην παραγωγική διαδικασία.

Εδώ, ο μισθωτής πουλά τον εξοπλισμό, τον οποίο έχει αγοράσει παλαιότερα και του ανήκει, στην εταιρία Leasing και στη συνέχεια τον

μισθώνει με την μέθοδο της χρηματοδοτικής μίσθωσης. Η μίσθωση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την ρευστοποίηση στοιχείων του ενεργητικού της επιχείρησης του μισθωτή για την αύξηση του κεφαλαίου κίνησης, προκειμένου να διευρύνει την οικονομική της δραστηριότητα. Είναι φανερός ο κίνδυνος για την εταιρία Leasing, αν δεν καταφέρει ο μισθωτής να ανταποκριθεί στους όρους εξυπηρέτησης της σύμβασης, ο οποίος, ως εκ τούτου, θα βρεθεί τα κατέχει παλιό εξοπλισμό, έχοντας βέβαια υποστεί ήδη και οικονομική ζημιά. Γι' αυτό, στις περιπτώσεις που οι εταιρίες Leasing δέχονται προτάσεις από δυνητικούς μισθωτές για την αγορά και μίσθωση εξοπλισμού, είναι ιδιαίτερα προσεκτικές στην εξέταση της οικονομικής κατάστασης και φερεγγυότητας του μελλοντικού μισθωτή.

2. Διασυνοριακό Leasing - Cross-Border Leasing.

Συστατικό στοιχείο αυτής της μορφής του Leasing είναι ότι δύο τουλάχιστον από τα συμβαλλόμενα μέρη έχουν το κέντρο των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τους σε διαφορετικές χώρες. Όταν ο πωλητής του αντικειμένου εδρεύει στο εξωτερικό και ο μισθωτής και εκμισθωτής στο εσωτερικό, έχουμε το Import Leasing, ενώ, αντίθετα, όταν ο μισθωτής έχει την έδρα σε χώρα του εξωτερικού, τότε μιλάμε για Export Leasing. Το Cross-Border Leasing συνδέεται, σε σύγκριση με το εγχώριο Leasing, με πρόσθετους κινδύνους για τον εκμισθωτή:

- **Το συναλλαγματικό κίνδυνο** που συνίσταται στη διακύμανση των συναλλαγματικών ισοτιμιών και ειδικότερα του νομίσματος, στο οποίο εκφράζονται τα μισθώματα, έναντι του εθνικού νομίσματος της χώρας του εκμισθωτή.
- **Τον κίνδυνο χώρα (Country Risk).** Ο κίνδυνος αυτός έχει δύο συνιστώσες:

- **Τον οικονομικό κίνδυνο**, δηλαδή το ενδεχόμενο αδυναμίας της χώρας του μισθωτή να ανταποκριθεί στις οικονομικές της υποχρεώσεις στο εξωτερικό λόγω, π.χ. στενότητας συναλλαγματικών διαθεσίμων, που μπορεί να προέρχεται από κάθετη πτώση στη διεθνή αγορά της τιμής του βασικού εξαγόμενου αγαθού της χώρας (όχι σπάνια περίπτωση, προκειμένου για χώρες του τρίτου κόσμου).
- **Τον πολιτικό κίνδυνο**, δηλαδή την ενδεχόμενη απροθυμία του νέου καθεστώτος της χώρας του μισθωτή να αναγνωρίσει τις συμβατικές δεσμεύσεις κλπ του προηγούμενου καθεστώτος.
Βέβαια, στην πράξη υφίσταται αλληλεξάρτηση μεταξύ των δύο αυτών ομάδων αιτίων που συνθέτουν το Country Risk, δηλαδή ραγδαία επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης μιας χώρας οδηγεί σε πολιτικές ταραχές κλπ και αντίστροφα.
- **Τον αυξημένο πιστωτικό κίνδυνο**, με την έννοια των σοβαρών πρόσθετων δυσχερειών στην εκτίμηση της φερεγγυότητας του μισθωτή, λόγω του διαφορετικού νομικού πλαισίου, της διαφορετικής δομής των ισολογισμών κλπ, η διερεύνηση και αξιολόγηση των οποίων απαιτεί γνώσεις που δεν μπορεί να διαθέτουν τα αρμόδια στελέχη μιας εταιρείας Leasing που εδρεύει σε μια άλλη χώρα.

Ένα σοβαρό πλεονέκτημα του διασυνοριακού Leasing είναι ότι με την μορφή αυτή της χρηματοδοτικής μίσθωσης επιτυγχάνεται η αξιοποίηση των διαφορών στα καθεστώτα φορολογικής μεταχείρισης των επενδυτικών αγαθών των διαφόρων χωρών υπέρ των συμβαλλομένων.

Το Cross-Border Leasing έχει αναπτυχθεί δυναμικά τα τελευταία χρόνια. Σημαντική ώθηση στη μορφή αυτή Leasing αναμένεται ότι θα δώσει η απελευθέρωση της κυκλοφορίας των προϊόντων και τραπεζικών

υπηρεσιών, στα πλαίσια της ενιαίας κοινοτικής αγοράς. Πρέπει να σημειωθεί ότι το Leasing ανήκει στα "τραπεζικά προϊόντα" που απελευθερώθηκαν μετά το 1992, με βάση τη 2^η Τραπεζική Συντονιστική Οδηγία.

3. Συμμετοχική ή εξισορροπητική μίσθωση - Leveraged Leasing.

Αυτός ο τύπος επιτρέπει στην εταιρία Leasing να απολαύσει όλα τα φορολογικά πλεονεκτήματα που πηγάζουν από την κυριότητα του εξοπλισμού (αποσβέσεις), παρά το γεγονός ότι αυτή συμμετέχει στο κόστος απόκτησης του εξοπλισμού με ένα μικρό ποσοστό. Αυτό επιτυγχάνεται χάρη στη χρηματοδότηση της εταιρίας Leasing (εκμισθωτή) από χρηματοδοτικό όμιλο, υπέρ των μελών του οποίου και για την εξασφάλιση των συμφερόντων τους εκχωρείται ανάλογο ποσοστό από τα μισθώματα.

Το Leasing αυτό εφαρμόζεται, όπως είναι φυσικό, όταν πρόκειται για αντικείμενα ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, όπως αεροπλάνα, τρένα, πλοία κλπ.

4. Άμεση μίσθωση - Direct Leasing.

Η εταιρία Leasing στην περίπτωση αυτή είναι θυγατρική του κατασκευαστή, δηλαδή μιας μεγάλης βιομηχανικής επιχείρησης που χρησιμοποιεί το Leasing σαν μέσο Marketing, προσφέροντας στην πελατεία της μια πρόσθετη δυνατότητα απόκτησης των προϊόντων της.

Ο εκμισθωτής αναλαμβάνει, εκτός από την παραχώρηση της χρήσης του αγαθού, και τη συντήρησή του. Δηλαδή, ο τύπος αυτός συνδυάζεται με το Service Leasing.

5. Πρόγραμμα μίσθωσης-πώλησης - Vendor Lease Program.

Το πρόγραμμα μίσθωσης-πώλησης χρησιμοποιείται ως μέσο προώθησης των πωλήσεων από τους κατασκευαστές ή προμηθευτές και αντιπροσώπους εξοπλισμού και τους επιτρέπει να παρέχουν πιστοδότηση προς τον πελάτη τους με τη μορφή της άμεσης μίσθωσης. Συγκεκριμένα, ακολουθείται στη χώρα μας η εξής μεθόδευση: Ο προμηθευτής υπογράφει σύμβαση - πλαίσιο σε μια εταιρία Leasing, με βάση την οποία ευθύνεται ως εγγυητής στις συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, που θα συνάψουν οι πελάτες (που θα προσελκύσει ο συγκεκριμένος προμηθευτής) με την εταιρία Leasing. Μετά την υπογραφή της σύμβασης από την εν λόγω εταιρία και τον πελάτη του προμηθευτή, ο τελευταίος, με βάση τη σύμβαση - πλαίσιο που προαναφέραμε, εισπράττει το τίμημα πώλησης του μισθίου "τοίς μετρητοίς" από την εταιρία. Έτσι, συνδυάζεται η παροχή πιστωτικής διευκόλυνσης στον πελάτη του - προμηθευτή - και η βελτίωση της ρευστότητας του τελευταίου.

6. Μίσθωση κατά παραγγελία.

Οι όροι της μίσθωσης προσαρμόζονται στις ειδικές ανάγκες του μισθωτή. Τα μισθώματα π.χ. καθορίζονται σύμφωνα με τις δυνατότητες και τις εποχιακές ανάγκες του (τουριστικές, γεωργικές επιχειρήσεις κλπ) και μπορεί να είναι φθίνοντα, αύξοντα κλπ.

7. Ειδική μορφή μίσθωσης - Master Lease Line.

Σ' αυτό το είδος Leasing ο μισθωτής μπορεί να μισθώνει σταδιακά τον εξοπλισμό που χρειάζεται με βάση τους όρους της ίδιας σύμβασης, χωρίς να είναι υποχρεωμένος να διαπραγματεύεται νέο συμβόλαιο για κάθε στάδιο ή είδος εξοπλισμού.

V. ANTIKEIMENA LEASING

Ολοκληρώνοντας την εξέταση των μορφών που μπορεί να πάρει μία σύμβαση Leasing, πρέπει να αναφερθεί ότι, εκτός από την πιστοληπτική ικανότητα του μισθωτού και τη βιωσιμότητα της επιχείρησής του, η εταιρία Leasing εξετάζει και το αντικείμενο της χρηματοδοτικής μίσθωσης. Αποτελεί, άλλωστε, την κύρια ασφάλεια του εκμισθωτή στην περίπτωση που ο μισθωτής αποδειχθεί αφερέγγυος.

Έτσι, πρέπει το προς μίσθωση αντικείμενο να μπορεί να ασφαλιστεί υπό τους συνήθεις όρους και να έχει την ιδιότητα διάρκειας - πάγιο στοιχείο. Επειδή συνήθως πρόκειται για κινητό εξοπλισμό, η τιμή της κάθε μονάδας πρέπει να είναι μεγάλη, έτσι ώστε να παραμένει αξιόλογη υπολειμματική αξία. Το αντικείμενο της μίσθωσης πρέπει να διαθέτει λειτουργική αυτοτέλεια, ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί εκ νέου στο μέλλον.

Ως παράδειγμα μπορούν να αναφερθούν μερικές κατηγορίες εξοπλισμού, οι οποίες γίνονται συνήθως αντικείμενα συμβάσεων Leasing:

- Γεωργικά Μηχανήματα.
- Δομικά - Χωματουργικά Μηχανήματα.
- Βιομηχανικός Εξοπλισμός.
- Αυτοκίνητα ή άλλα Μεταφορικά Μέσα Επαγγελματικής Χρήσης.
- Τροχαίο - Σιδηροδρομικό Υλικό.
- Τηλεπικοινωνιακό Υλικό.
- Εξοπλισμός Ναυπηγείων.
- Αεροπλάνα - Ελικόπτερα.
- Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές - Μηχανές Γραφείου.

- Ιατρικά Μηχανήματα, Εξοπλισμός Νοσοκομείων.
- Εξοπλισμός - Έπιπλα Γραφείου.

VI. ΑΓΟΡΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΜΕ LEASING

Τα τελευταία χρόνια, με τις προσθήκες που έγιναν στον νόμο 1665/86, οι εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης είχαν τη δυνατότητα να πωλούν εκτός των κινητών πραγμάτων και ακίνητα, μόνο σε επιχειρήσεις μέσω Leasing.

Κάποια προβλήματα που είχαν προκύψει στο παρελθόν ξεπεράστηκαν με τον νόμο (2682/99), ο οποίος δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, στις 8 Φεβρουαρίου του 1999. Στο άρθρο 27 του νόμου αυτού αναφέρεται μεταξύ άλλων ότι "αντικείμενο χρηματοδοτικής μίσθωσης μπορεί να είναι κινητό ή ακίνητο που αγόρασε προηγουμένως η εταιρία χρηματοδοτικής μίσθωσης από τον μισθωτή. Εξαιρείται η αγορά ακινήτου από ελεύθερο επαγγελματία". Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να τονιστεί ότι με τον νέο νόμο επιτρέπεται και στους ελεύθερους επαγγελματίες να αποκτήσουν καινούργιο ακίνητο μέσω του θεσμού της χρηματοδοτικής μίσθωσης, αλλά τους εξαιρεί από τη λεγόμενη αντίστροφη χρηματοδοτική μίσθωση.

Με την αντίστροφη χρηματοδοτική μίσθωση μπορεί μια εταιρία που έχει στην κατοχή της κάποιο ακίνητο ή κάποιο αντικείμενο να το πουλήσει στην εταιρία Leasing και στη συνέχεια να το αποκτήσει ξανά μέσω χρηματοδοτικής μίσθωσης. Δηλαδή, η εταιρία Leasing αγοράζει ένα ακίνητο από μία επιχείρηση, στη συνέχεια το ακίνητο μισθώνεται στην επιχείρηση που πούλησε το ακίνητο και ύστερα από 10-15 χρόνια περνά μέσω της χρηματοδοτικής μίσθωσης και πάλι στην κυριότητά της.

Επίσης, το άρθρο 27 του ίδιου νόμου αναφέρει ότι "ακίνητα που αποτελούν αντικείμενο σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης εξαιρούνται της αναπροσαρμογής της αξίας τους για όσο χρονικό

διάστημα διαρκεί η σύμβαση", ενώ σε άλλη παράγραφο αναφέρεται ότι "ειδικά για τα ακίνητα που αποτέλεσαν αντικείμενο σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης του Ν. 1665/86 και μεταβιβάζονται, είτε λόγω λήξης της σύμβασης αυτής ή εξαγοράζονται πριν από τη λήξη της μίσθωσης από τον μισθωτή, ως αξία πώλησης αυτών λαμβάνεται αυτή που καθορίζεται από τους όρους της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης που είχε υπογραφεί. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που το ακίνητο μεταβιβάζεται σε τρίτο πρόσωπο πλην του μισθωτή ή των κληρονόμων του, εφόσον υπεισέλθουν στη θέση του θανόντος μισθωτή λόγω κληρονομικής διαδοχής, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις".

Σύμφωνα με την άποψη στελεχών των εταιριών Leasing, αυτό το άρθρο του νόμου ήταν καθοριστικό για την ανάπτυξη του θεσμού στα ακίνητα.

Η χρηματοδοτική μίσθωση είναι μία μορφή πιστοδοτήσεως. Αντί μια επιχείρηση να δανειστεί από μία τράπεζα ένα συγκεκριμένο ποσό, προκειμένου να αγοράσει το ακίνητο που την ενδιαφέρει, απευθύνεται σε μια εταιρία χρηματοδοτικής μίσθωσης, από την οποία ζητά να αγοράσει το εν λόγω ακίνητο, προκειμένου να το αποκτήσει μέσω του Leasing. Το έχει λοιπόν η εταιρία χρηματοδοτικής μίσθωσης στην κατοχή της και το μισθώνει στον πελάτη της για διάστημα όχι λιγότερο από 10 έτη.

Τα μισθώματα δεν είναι τίποτα άλλο από τοκοχρεολυτικές δόσεις, οι οποίες έχουν υπολογιστεί βάσει ενός ονομαστικού επιτοκίου. Συνήθως, το επιτόκιο αυτό διαμορφώνεται τρεις ως τέσσερις ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερα από το επιτόκιο της διατραπεζικής αγοράς.

Οι τοκοχρεολυτικές δόσεις που πληρώνει ο μισθωτής στην εταιρία Leasing θεωρούνται μισθώματα, δηλαδή λειτουργικές δαπάνες, εκπίπτουν πλήρως από την Εφορία, και αυτό το χαρακτηριστικό είναι που διαχωρίζει το Leasing από τις άλλες μορφές πιστοδότησης.

Έτσι, σε πάρα πολλές περιπτώσεις, ακριβώς αυτή η πλήρης έκπτωση των μισθωμάτων, των τοκοχρεολυτικών δόσεων, καθιστά το Leasing πολύ φθηνότερο από τραπεζικό δανεισμό. Αυτό όμως συμβαίνει, όπως αναφέρει ανώτερο στέλεχος εταιρίας Leasing, σε περιπτώσεις που ο συντελεστής απόσβεσης του ακινήτου είναι πολύ χαμηλός, όταν ο συντελεστής φόρου εισοδήματος είναι αρκετά υψηλός, όταν η επιχείρηση παρουσιάζει σταθερή κερδοφορία κλπ.

Απαράβατος κανόνας στην χρηματοδοτική μίσθωση για να είναι χρηματοδοτικά συμφέρουσα: η διάρκειά της πρέπει να είναι πάντα μικρότερη από τη διάρκεια απόσβεσης παγίων στοιχείων.

Αυτό σημαίνει ότι, αν κάποιος αποκτήσει ένα ακίνητο με ετήσιο συντελεστή απόσβεσης 8%, απαιτούνται 12,5 χρόνια. Αν κάποιος σκοπεύει να το αποκτήσει μέσω του Leasing, δεν πρέπει, σύμφωνα με την άποψη των ιδίων στελεχών, να ξεπεράσει η αποπληρωμή των μισθωμάτων τα 11 ή 12 χρόνια. Αν ακολουθηθεί αυτός ο χρηματοοικονομικός κανόνας, οι ειδικοί θεωρούν ότι είναι σχεδόν βέβαια πως θα προκύψει όφελος σε σχέση με άλλο τρόπο χρηματοδότησης.

Πάντως, αρκετές εταιρίες Leasing δίνουν τη δυνατότητα στους πελάτες τους να προχωρήσουν σε δόμηση των μισθωμάτων. Δηλαδή, αν έχουν την ταμειακή ευχέρεια να εξοφλήσουν μέσα σε 6 ή 7 χρόνια το σύνολο των μισθωμάτων και για τα υπόλοιπα χρόνια που διαρκεί η σύμβαση να πληρώνουν ένα συμβολικό μίσθωμα.

Συνήθως, οι εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης προσφέρουν στους πελάτες τους χρηματοδότηση ως και 100% της αξίας του ακινήτου. Υπάρχει όμως περίπτωση, μια εταιρία να κρίνει ότι ο ενδιαφερόμενος πελάτης δεν πληροί τις προϋποθέσεις εκείνες που δικαιολογούν 100% χρηματοδότηση και να ζητηθεί κατά την αγορά να καταβληθεί ένα ποσοστό, π.χ. το 30% της αξίας του ακινήτου. Με αυτό τον τρόπο,

διασφαλίζεται ότι στη συνέχεια ο επιχειρηματίας που κάνει χρήση του ακινήτου θα αποπληρώνει κανονικά τα μισθώματα.

Πρέπει να σημειωθεί, ότι η εταιρία χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν ζητά από τους πελάτες τις εμπράγματες ασφάλειες, δηλαδή προσημειώσεις, υποθήκες κλπ, διότι το ακίνητο καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης ανήκει εξ' ολοκλήρου στην εταιρία.

Επιπλέον, κάποια επιχείρηση που χρησιμοποιεί πάγια στοιχεία μέσω του θεσμού της χρηματοδοτικής μίσθωσης, δεν εμφανίζει τίποτα απολύτως στον ισολογισμό της, με αποτέλεσμα να παραμένει αδιατάρακτη η κεφαλαιακή διάθρωσή της. Μόνο στον λογαριασμό αποτελεσμάτων φαίνονται οι πληρωμές των μισθωμάτων ως δαπάνες.

Πάντως, ο πελάτης που υπογράφει σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης θα πρέπει να πληρώσει το φόρο μεταβίβασης που κατέβαλε η εταιρία Leasing, προκειμένου να αποκτήσει το ακίνητο. Στο ποσό του φόρου μεταβίβασης εμπεριέχονται τα συμβολαιογραφικά, τα έξοδα υποθηκοφυλακείου και των δικηγόρων. Συνήθως, τα συνολικά έξοδα, περιλαμβανομένου και του φόρου μεταβίβασης, ανέρχονται από 13% - 15% της αξίας του ακινήτου.

VII. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΙΣΘΩΜΑΤΩΝ.

Ας προχωρήσουμε τώρα και στην πιο πρακτική πλευρά του θέματος, που είναι ο υπολογισμός των μισθωμάτων.

Διακρίνουμε τρεις περιπτώσεις για τον υπολογισμό των μισθωμάτων με κύριο κριτήριο την χρονική περίοδο καταβολής τους.

Αυτές είναι:

A) Καταβολή του μισθώματος στο τέλος της συμφωνηθείσας περιόδου. Για τον υπολογισμό του μισθώματος στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται ο τύπος:

$$Lt = \frac{PV}{L}$$

Όπου: PV = η παρούσα αξία επένδυσης.

Lt = το ποσό κάθε μισθώματος.

L = παράγοντας που αντιστοιχεί στην παρούσα αξία της ληξιπρόθεσμης ράντας μιας δραχμής και υπολογίζεται βάση τον τύπο:

$$L = \frac{1 - \left[\frac{1}{(1+r)^t} \right]}{r}$$

Όπου: r = το επιτόκιο.

t = ο αριθμός των ίσων χρονικών περιόδων στις οποίες αναφέρεται το μίσθωμα (π.χ. μήνες, τρίμηνα κλπ).

Δηλαδή, ό,τι ράντα είναι μια σειρά ίσων, επαναλαμβανόμενων ανά τακτά χρονικά διαστήματα πληρωμών, π.χ. το ενοίκιο μιας κατοικίας που

καταβάλλεται την 1^η κάθε μήνα, τα δίδακτρα, τα ασφάλιστρα, οι δόσεις ενός τοκοχρεολυτικού δανείου κλπ.

Διευκρινίζεται ότι ράντα είναι μια σειρά ίσων, επαναλαμβανόμενων ανά τακτά χρονικά διαστήματα πληρωμών, π.χ. το ενοίκιο μιας κατοικίας που καταβάλλεται την 1^η κάθε μήνα, τα δίδακτρα, τα ασφάλιστρα, οι δόσεις ενός τοκοχρεολυτικού δανείου κλπ.

Για την ορθή εφαρμογή του παραπάνω τύπου πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι πρέπει να γίνεται αναγωγή του ετήσιου επιτοκίου που έχει συμφωνηθεί με την εταιρία Leasing, σε επιτόκιο αναφερόμενο στο χρονικό διάστημα καταβολής των μισθωμάτων. Δηλαδή, εάν το ετήσιο επιτόκιο είναι 20% και τα μισθώματα τριμηνιαία, τότε στον παραπάνω τύπο όπου r θα τεθεί 5% (20:4 τρίμηνα που έχει το έτος) που είναι το τριμηνιαίο επιτόκιο.

Πρέπει, επίσης, να σημειωθεί ότι για την αποφυγή των πολύπλοκων και χρονοβόρων υπολογισμών, υπάρχουν μαθηματικοί πίνακες που μας δίνουν αμέσως τις τιμές της παράστασης L για κάθε ζεύγος των τιμών r και t .

B) Προκαταβολή των μισθωμάτων (δηλ. καταβολή του στην αρχή της συμφωνηθείσας περιόδου). Η μόνη διαφορά με την περίπτωση που ήδη αναφέρθηκε είναι ότι για τον υπολογισμό του παράγοντα L εφαρμόζεται ο εξής τύπος:

$$L = \frac{1 - \left[\frac{1}{(1+r)^{t-n}} \right]}{r} + n$$

Όπου: n = ο αριθμός των προκαταβαλλόμενων μισθωμάτων και

Γ) Καταβολή των μισθωμάτων όταν υπάρχει υπολειμματική αξία, δηλαδή όταν με τα μισθώματα που συμφωνούνται εξοφλείται το 95% πλέον τόκων της αξίας του μισθίου.

Στην περίπτωση αυτή, λοιπόν, υπολογίζουμε σε τρέχουσες τιμές τη μελλοντική υπολειμματική αξία με τον τύπο:

$$PV_t = \frac{FV}{(1+r)^t}$$

Όπου: PV_t = η παρούσα αξία της υπολειμματικής αξίας.
 FV = η μελλοντική αξία της υπολειμματικής αξίας.
 r = το επιτόκιο (ετήσιο, εξαμηνιαίο κλπ), ανάλογα με το χρονικό διάστημα καταβολής των μισθωμάτων και
 t = ο αριθμός των χρονικών περιόδων.

Αφού βρεθεί η παρούσα αξία της υπολειμματικής αξίας, εφαρμόζεται ο τύπος:

$$L_t = \frac{PV_1 - PV_t}{L}$$

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΜΙΣΘΩΜΑΤΩΝ

Παράδειγμα 1^ο

Έστω ότι το κόστος αγοράς ενός μηχανήματος είναι 1.000.000δρχ., η διάρκεια της σύμβασης Leasing είναι τρία έτη και το ετήσιο επιτόκιο 32%. Ζητείται να υπολογιστούν τα τριμηνιαία μισθώματα (καταβολή στο τέλος του τριμήνου).

Έχουμε: $PVt = 1.000.000$
 $t = 3 \times 4 = 12$ (1 έτος = 4 τρίμηνα)
 $r = 32\% : 4 = 8\%$ ή 0,08 (τριμηνιαίο επιτόκιο)

$$L = \frac{1 - \left[\frac{1}{(1 + 0,08)^{12}} \right]}{0,08} = 7,5361$$

$$Lt = \frac{PV1}{L} = \frac{1.000.000}{7.8361} = 132.694$$

Παράδειγμα 2°

Υποθέτουμε ότι ο μισθωτής στο παραπάνω παράδειγμα προκαταβάλλει δύο μισθώματα.

Έχουμε:

$$L = \frac{1 - \left[\frac{1}{(1 + 0,08)^{12-2}} \right]}{0,08} + 2 \Rightarrow L = 6.7101 + 2 = 8.7101$$

και

$$Lt = \frac{1.000.000}{0,08} = 114.809$$

Παράδειγμα 3°

Ας υποθέσουμε ότι στο παράδειγμα 1 υπάρχει υπολειμματική αξία ίση με το 5% της αξίας κτήσεως του μισθίου:

Έχουμε: $PV = 50.000$ (5% x 1.000.000)
 $r = 8\%$ (τριμηνιαίο επιτόκιο)

$$t = 12$$

$$PV1 = 1.000.000$$

$$PVt = \text{παρούσα αξία υπολειμματικής αξίας}$$

Εφαρμόζουμε τον τύπο:

$$PVt = \frac{FV}{(1+r)^t} = 50.000x \frac{1}{(1+0,08)^{12}} = 50.000x0.3971 = 19.855$$

$$Lt = \frac{PV1 - PVt}{L} = \frac{1.000.000 - 19.855}{7.5361} = 130.060$$

VIII. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ LEASING ΜΕ ΚΟΣΤΟΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.

Προκειμένου ένας επιχειρηματίας να εκτιμήσει τη σκοπιμότητα προσφυγής στη λύση Leasing ή τραπεζικής χρηματοδότησης, θα πρέπει να είναι σε θέση να υπολογίσει το συνολικό τελικό κόστος της χρηματοδοτικής μίσθωσης έναντι του τραπεζικού δανεισμού, ώστε να καταλήξει στη πιο συμφέρουσα για την απόκτηση του απαραίτητου π.χ. μηχανολογικού εξοπλισμού.

Για τη σύγκριση αυτή χρησιμοποιείται η μέθοδος της παρούσας αξίας. Με βάση τη μέθοδο αυτή υπολογίζεται η σημερινή αξία, δηλαδή η αξία σε τρέχουσες τιμές, όλων των "καθαρών εκροών", που συνεπάγεται για την ενδιαφερόμενη επιχείρηση η προσφυγή σε κάθε μία από τις δύο δυνατότητες, της αγοράς με τραπεζικό δανεισμό ή με χρηματοδοτική μίσθωση.

Είναι αυτονόητο ότι πιο συμφέρουσα λύση είναι εκείνη της οποίας το συνολικό καθαρό κόστος (μετά τον υπολογισμό των φορολογικών απαλλαγών) είναι το μικρότερο.

Αυτό όμως διαμορφώνεται από κάποιους παράγοντες που επηρεάζουν το τελικό κόστος του μισθωτή και αποτελούν τα κριτήρια επιλογής του καλύτερου από τους δύο τρόπους πιστοδότησης μιας νέας επένδυσης. Αυτοί είναι:

1. Ο συντελεστής απόσβεσης, το ύψος του οποίου κυμαίνεται μεταξύ 8% και 20%, ανάλογα με το συνολικό χρόνο απόσβεσης του αντικειμένου που προβλέπεται από τις σχετικές φορολογικές διατάξεις.

2. Ο συντελεστής φόρου αδιανέμητων, που προβλέπεται από τον εκάστοτε φορολογικό νόμο.
3. Η συνολική διάρκεια της μίσθωσης, το κατώτατο όριο της οποίας καθορίζεται από το νόμο η τριετία, το ανώτατο όμως θα πρέπει, για την προστασία των συμφερόντων του εκμισθωτή, να ξεπερνά το χρόνο οικονομικής ζωής του μισθίου.
4. Η συχνότητα καταβολής των μισθωμάτων, δηλαδή εάν τα μισθώματα είναι μηνιαία, τριμηνιαία κλπ.
5. Η έναρξη καταβολής των μισθωμάτων, δηλαδή εάν αυτή γίνεται στο δεύτερο ή το πρώτο εξάμηνο.
6. Η καταβολή των μισθωμάτων στην αρχή της περιόδου την οποία αφορούν, αν δηλαδή είναι προκαταβλητέα ή στο τέλος, δηλαδή ληξιπρόθεσμα.

Με βάση, λοιπόν, όλα αυτά τα κριτήρια, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η χρηματοδοτική μίσθωση είναι τόσο πιο συμφέρουσα σε σχέση με ισόποσο τραπεζικό δανεισμό, όσο είναι χαμηλότερος ο συντελεστής φορολογικής απόσβεσης του μισθωμένου εξοπλισμού, όσο είναι υψηλότερος ο συντελεστής φόρου αδιανέμητων κερδών, όσο βραχύτερη είναι η διάρκεια της μίσθωσης (δεδομένου ότι τα μισθώματα που εκπίπτουν από τα φορολογητέα κέρδη είναι μεγαλύτερα).

Επίσης, όσο αραιότερη είναι η συχνότητα καταβολής των μισθωμάτων και τέλος όσο πλησιέστερη είναι προς το τέλος του οικονομικού έτους η έναρξη της μίσθωσης και αυτό γιατί η φορολογική απαλλαγή που αντιστοιχεί στα καταβαλλόμενα μισθώματα υλοποιείται σε συντομότερο χρονικό διάστημα, υπάρχει δηλαδή υπέρ του μισθωτή ένα όφελος τόκου.

Μπορούμε τώρα να προχωρήσουμε και πιο πρακτικά στη σύγκριση του κόστους των δύο συγκεκριμένων πιστοδοτικών μηχανισμών, παραθέτοντας συγκεκριμένο παράδειγμα.

Για τη συγκεκριμένη σύγκριση θα πρέπει να ανάγουμε τις μελλοντικές αξίες σε αντίστοιχες παρούσες αξίες, χρησιμοποιώντας τους συντελεστές παρούσας αξίας για τον προσδιορισμό των οποίων λαμβάνεται υπόψη το λεγόμενο κόστος ευκαιρίας. Τούτο εξισώνεται με την ετήσια απόδοση επί τοις εκατό της καλύτερης δυνατής, από πλευράς αποδοτικότητας και ασφάλειας, εναλλακτικής τοποθέτησης κεφαλαίων, που είναι διαθέσιμη κατά το χρόνο της απόφασης στην αγορά.

Το κόστος ευκαιρίας, δηλαδή, αντιπροσωπεύει την οικονομική απώλεια την οποία υφίσταται ο κάτοχος κεφαλαίων, που αποφασίζει να επενδύσει σε μηχανικό εξοπλισμό, λόγω παραίτησής του από την παραπάνω δυνατότητα τοποθέτησης των κεφαλαίων του, που, όπως ήδη τονίσαμε, είναι, με τις δεδομένες κάθε φορά συνθήκες της αγοράς, η καλύτερη δυνατή. Με τα σημερινά δεδομένα στη χώρα μας σαν καλύτερη δυνατή, λόγω απόδοσης και ασφάλειας, τοποθέτηση κεφαλαίων θεωρείται η αγορά εντόκων γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου. Αυτό σημαίνει ότι το κόστος ευκαιρίας εξισώνεται με το επιτόκιο των εν λόγω εντόκων γραμματίων διάρκειας ενός έτους.

Ας προχωρήσουμε τώρα στα υπόλοιπα δεδομένα του παραδείγματός μας, το οποίο απεικονίζεται σε σχετικούς πίνακες.

- Τα μισθώματα και τα τοκοχρεολύσια υπολογίζονται με τη μέθοδο της ράντας. Επιτόκιο δανεισμού 26% και επιτόκιο Leasing 28%.
- Ο φορολογικός συντελεστής 0,35 σημαίνει ότι η υπόψη επιχείρηση καταβάλλει το 35% των φορολογητέων εσόδων της ως φόρο. Επομένως, για κάθε έκπτωση που αναγνωρίζεται φορολογικά (όπως π.χ. μισθώματα του Leasing, οι τόκοι της τραπεζικής χρηματοδότησης και οι αποσβέσεις) από τα φορολογητέα έσοδα της επιχείρησης, το αντίστοιχο όφελός της λόγω της μείωσης του οφειλόμενου φόρου, είναι ίσο με 35%.

- Ο συντελεστής απόσβεσης είναι 20% και σημαίνει ότι το 1/5 της αξίας κτήσης του μηχανικού εξοπλισμού εκπίπτει κάθε χρόνο από τα φορολογητέα κέρδη της επιχείρησης.
- Η "ίδια συμμετοχή" στην επένδυση στην περίπτωση της τραπεζικής χρηματοδότησης είναι 3.120, γιατί, εκτός από το 30% της επένδυσης που καταβάλλεται τοις μετρητοίς από την επιχείρηση, υπάρχει και μια επιβάρυνση 3% για χαρτόσημο της σύμβασης χρηματοδότησης.
- Τα μισθώματα δεν επιβαρύνονται με Ε.Φ.Τ.Ε. σε αντίθεση με τους τόκους των τραπεζικών δανείων, επί των οποίων υπολογίζεται Ε.Φ.Τ.Ε. 3%.
- Η συχνότητα των μισθωμάτων είναι ετήσια.
- Η διάρκεια της μίσθωσης είναι πενταετής, όσο και η διάρκεια δανεισμού.
- Κόστος ευκαιρίας 23%.
- Υπολειμματική αξία για το Leasing ίση με μηδέν.

Διευκρινίζεται ότι τα μισθώματα καταβάλλονται στο τέλος της αντίστοιχης περιόδου, είναι δηλαδή ληξιπρόθεσμα.

Τραπεζικός Δανεισμός δρχ. 7.000 (70%) και (ίδια διαθέσιμα 3.000 (30%).									
Φορολογικός Συντ/στης 0.35					Κόστος ευκαιρίας 23%				
Συντ/στης Απόσβεσης 0.20					Κόστος δανεισμού 27.04%				
Περίοδ.	Συμ/γή στην Επένδυση	Τοκοχρ-εολύσιο	Κεφά-λαιο	Τόκος + ΕΦΤΕ 3%	Αποσβ- Έσεις 20%	Ταμιακή Επιστροφή Λόγω Φορολογίας [(5)+(6)]x0.35	Χρηματ. ροές μετά φόρους (3) - (7)	Συντελ. παρούσας αξίας (23%)	Χρηματ. Εκροές σε Γιαρούσα αξία
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
0	3.210	2.712					3.210	1.000	3.210
1		2.712	819	1.893	2.000	1.362	1.350	0.813	1.097
2		2.712	1.041	1.671	2.000	1.285	1.427	0.661	943
3		2.712	1.323	1.389	2.000	1.186	1.526	0.537	820
4		2.712	1.681	1.031	2.000	1.061	1.651	0.436	721
5		2.712	2.136	576	2.000	902	1.810	0.355	642
συν.	3.210	13.560	7.000	6.560	10.000	5.796	7.764		7.433

Σημειώνεται ότι στο επιτόκιο 26% περιλαμβάνεται το βασικό επιτόκιο, η προμήθεια της τράπεζας και ο πρόσθετος φόρος 1% επί του κεφαλαίου του νόμου 128/75 και επιβαρύνεται μόνο με Ε.Φ.Τ.Ε. 3%, οπότε και προσαυξάνεται σε 24,04%.

Επίσης, η τιμή της παράστασης L για επιτόκιο $r = 27,05\%$ και περίοδο $t = 5$ έτη, δίνεται από τους πίνακες ίση με 2,58062. Συνεπώς, το τοκοχρεολύσιο είναι ίσο με $7.000 / 2.58062 = 2.712$.

Ας προχωρήσουμε τώρα στον αντίστοιχο πίνακα που ο επιχειρηματίας διαλέγει την χρηματοδοτική μίσθωση Leasing, προκειμένου να χρηματοδοτήσει την επένδυσή του.

Χρηματοδοτική Μίσθωση (LEASING) δρχ. 10.000						
Φορολογικός Συντελεστής 35%			Κόστος Ευκαιρίας 23%			
Συντελεστής Απόσβεσης 20%			Επιτόκιο Μίσθωσης 28%			
Περίοδος	Μίσθωμα	Απόσβεση 20%	Ετήσια ταμειακή εισροή λόγω φορολογίας (2) X 35%	Χρηματ. ροές μετά φόρους (2)+(3)-(4)	Συν/στής παρούσας αξίας (23%)	Χρηματ. Εκροές σε παρούσα αξία
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	3.949	0	1.382	2.567	0.8130	2.087
2	3.949	0	1.382	2.567	0.6610	1.697
3	3.949	0	1.382	2.567	0.5374	1.370
4	3.949	0	1.382	2.567	0.4369	1.121
5	3.949	0	1.382	2.567	0.3552	912
Σύνολο	19.745		6.910	12.835		7.196

Σημειώνεται ότι η τιμή της παράστασης L για επιτόκιο $r = 28\%$ και διάρκεια μίσθωσης 5 έτη, δίνεται από τους πίνακες ίση με 2.53203, οπότε το μίσθωμα είναι $10.000/2.53203 = 3.949$.

Βλέπουμε, λοιπόν, ότι το τελικό κόστος της χρηματοδοτικής μίσθωσης (7.196) είναι μικρότερο από το αντίστοιχο του τραπεζικού δανεισμού (7.433). Ωστόσο, θα μπορούσε να είναι ακόμη μικρότερο, εάν

η διάρκεια της μίσθωσης ήταν μικρότερη, και αυτό γιατί, όπως ειπώθηκε και παραπάνω μεταξύ άλλων, τα μισθώματα θα είναι μεγαλύτερα και επομένως και η φορολογική ελάφρυνση από αυτά θα είναι μεγαλύτερη.

Έτσι, αν υποθέσουμε ότι η μίσθωση είναι τριετής, με τα υπόλοιπα δεδομένα ίδια, ο παραπάνω πίνακας θα γίνει:

(δίνεται ότι $L = 1.86846$)

Χρηματοδοτική Μίσθωση (LEASING) δρχ. 10.000						
Φορολογικός Συντελεστής 35%			Κόστος Ευκαιρίας 23%			
Συντελεστής Απόσβεσης 20%			Επιτόκιο Μίσθωσης 28%			
Περίοδος	Μίσθωμα	Απόσβεση 20%	Ετήσια ταμειακή εισροή λόγω φορολογίας (2) X 35%	Χρηματ. ροές μετά φόρους (2)+(3)-(4)	Συν/στής παρούσας αξίας (23%)	Χρηματ. Εκροές σε παρούσα αξία
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	5.352	0	1.873	3.479	0.8130	2.828
2	5.352	0	1.873	3.479	0.6610	2.300
3	5.352	0	1.873	3.479	0.5374	1.870
Σύνολο	16.056		5.619	10.437		6.998

IX. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΑΨΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ LEASING

Η σύναψη μιας σύμβασης Leasing περνά από ορισμένες φάσεις μέχρι την τελική συμφωνία και την υπογραφή της, απ' όπου και ουσιαστικά ισχύει και γίνεται η έναρξη καταβολής μισθωμάτων.

Αρχικά γίνεται η διαπραγμάτευση μεταξύ του ενδιαφερόμενου για τη μίσθωση παραγωγικού εξοπλισμού και του προμηθευτή του εξοπλισμού. Αφού επιλεγεί το αντικείμενο και δοθεί η σχετική προσφορά/προτιμολόγιο, υποβάλλεται αίτηση προς την εταιρία Leasing για χρηματοδοτική μίσθωση του συγκεκριμένου αντικειμένου που έχει επιλεγεί από τον υποψήφιο μισθωτή. Η αίτηση αυτή περιλαμβάνει μεταξύ άλλων στοιχεία για τους κυριότερους μετόχους, το διοικητικό συμβούλιο και τους διαχειριστές, τις τυχόν συγγενείς επιχειρήσεις, τα αποτελέσματα των τελευταίων ετών, τους βασικούς πελάτες και προμηθευτές, την ακίνητη περιουσία της επιχείρησης, καθώς και την περιγραφή των προς μίσθωση αντικειμένων. Η αίτηση αυτή συνοδεύεται από τους ισολογισμούς των τριών τελευταίων ετών και πρόσφατο ισοζύγιο γενικού καθολικού ή αναλυτικά στοιχεία φορολογίας εισοδήματος, προτιμολόγια/προσφορές των προμηθευτών για τα πράγματα προς μίσθωση, φωτοτυπία της ταυτότητας του ατόμου ή των ατόμων που δεσμεύουν την εταιρία με την υπογραφή τους, συμπληρωμένες αιτήσεις του ή των εγγυητών και επικυρωμένα νομιμοποιητικά έγγραφα της εταιρίας.

Εφόσον το υπό μίσθωση πράγμα είναι σημαντικής αξίας, δηλαδή αποτελεί μια αξιόλογη επένδυση, θα πρέπει, μαζί με την αίτηση, να υποβάλλεται σχετική τεχνικοοικονομική μελέτη. Από την μελέτη αυτή πρέπει να προκύπτουν οι πρόσοδοι που αναμένεται να αποφέρει η

επένδυση, ώστε αφενός να αξιολογείται η σκοπιμότητά της και αφετέρου να καθορίζεται ο χρόνος καταβολής των μισθωμάτων κατά τρόπο που να ανταποκρίνεται στις πραγματικές δυνατότητες της επιχείρησης.

Η επεξεργασία του αιτήματος του μισθωτή από ειδική υπηρεσία της εταιρίας Leasing είναι το τρίτο βήμα προς τη σύναψη της σύμβασης Leasing. Η επεξεργασία αυτή γίνεται με βάση τα οικονομικά στοιχεία που έχει υποβάλλει η επιχείρηση, καθώς και με τα στοιχεία που συγκεντρώνονται από την ίδια την εταιρία Leasing, από κύκλους της αγοράς και από επίσκεψη στην επαγγελματική εγκατάσταση της επιχείρησης.

Τέτοιες πληροφορίες αφορούν το ήθος και την ικανότητα του επιχειρηματία, καθώς και την φερεγγυότητα και τεχνική του οργάνωση.

Εφ' όσον διαπιστωθεί ότι συντρέχουν οι απαραίτητες προϋποθέσεις, η εταιρία Leasing προχωρά στην έγκριση του αιτήματος της επιχείρησης. Βέβαια, μπορεί να ζητηθούν και κάποιοι πρόσθετοι όροι, όπως π.χ. την παροχή από τον μισθωτή κάποιας συμπληρωματικής εξασφάλισης.

Στη συνέχεια υπογράφεται από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη, μισθωτής και εταιρία Leasing, ένα προσύμφωνο που καλείται "Πρόταση Χρηματοδοτικής Μίσθωσης", το οποίο περιέχει όλα τα στοιχεία χρηματοδοτικής μίσθωσης που έχουν εγκριθεί (μισθωτής, εκμισθωτής, περιγραφή και αξία εξοπλισμού, προμηθευτές, διάρκεια μισθωτικής περιόδου, Φ.Π.Α., δικαίωμα αγοράς και ασφάλιση), καθώς και τους όρους ενεργοποίησης της υποχρέωσης του εκμισθωτή για την αγορά του πράγματος που επέλεξε προς μίσθωση ο πελάτης του (μισθωτής).

Τέτοιοι όροι είναι η υπογραφή της σχετικής σύμβασης και η διαβεβαίωση του μισθωτή, ότι ο εκμισθωτής δεν έχει καμία ανάμιξη, άμεση ή έμμεση, και καμία ευθύνη σχετικά με την επιλογή, παραγγελία και παράδοση ή εγκατάσταση του εξοπλισμού.

Άλλος βασικός όρος είναι η ασφάλιση του εξοπλισμού, πριν την παραλαβή του από τον μισθωτή, από εγκεκριμένη από τον μισθωτή ασφαλιστική εταιρία για κάθε κίνδυνο (συμπεριλαμβανομένης και της αστικής ευθύνης) και για ποσό τουλάχιστον ίσο με την αξία κτήσης του μισθίου.

Εκτός από τα παραπάνω, στους όρους της πρότασης συμπεριλαμβάνεται και η επιφύλαξη του δικαιώματος του εκμισθωτή να ανακαλέσει την πρότασή του, εφ' όσον περιέλθουν σε γνώση του δυσμενείς πληροφορίες για το μισθωτή, αλλά και η αξίωση αποζημίωσης σε περίπτωση που ο μισθωτής καθυστερήσει την υπογραφή της σύμβασης πάνω από ένα μήνα από την παράδοση του εξοπλισμού.

Στη συνέχεια, η εταιρία Leasing αποστέλλει προς τον προμηθευτή επιστολή, με την οποία γνωστοποιείται σ' αυτόν η έγκριση χρηματοδοτικής μίσθωσης του συγκεκριμένου εξοπλισμού και αναλαμβάνει η εταιρία Leasing την υποχρέωση αγοράς του "τοις μετρητοίς" σε ορισμένο χρόνο και εφ' όσον προσκομισθεί τιμολόγιο στο όνομά της, καθώς και τους όρους ισχύος της παραπάνω δέσμευσης της εκμισθώτριας εταιρίας.

Ο βασικότερος από τους όρους αυτούς που γνωστοποιούνται στον προμηθευτή είναι η ρητή αποδοχή του τελευταίου, ότι δεν έχει αναμιχθεί η εταιρία Leasing στις σχετικές διαπραγματεύσεις.

Τέλος, ο μισθωτής παραγγέλνει και παραλαμβάνει τον συγκεκριμένο εξοπλισμό και υπογράφει το "πιστοποιητικό αποδοχής", με το οποίο πιστοποιείται η παραλαβή, ο έλεγχος καταλληλότητας, οι τυχόν άδειές του από τις αρμόδιες αρχές και η ασφάλιση του εξοπλισμού.

Εδώ υπογράφεται και η σύμβαση της χρηματοδοτικής μίσθωσης, που έχει ήδη σταλεί ως συνημμένη της πρότασης χρηματοδοτικής σύμβασης και αποστέλλονται μαζί με το πιστοποιητικό αποδοχής του εξοπλισμού στην εταιρία Leasing, η οποία πληρώνει στον προμηθευτή

την τιμολογιακή αξία του εξοπλισμού και μεταβιβάζει την κυριότητά του στην εταιρία.

Πρέπει να σημειωθεί ότι, από την ημερομηνία έκδοσης του πιστοποιητικού αποδοχής του εξοπλισμού, τίθεται σε ισχύ η σύμβαση και αρχίζει συνήθως η καταβολή των μισθωμάτων.

Συμπερασματικά, με την ολοκλήρωση της παραπάνω διαδικασίας ολοκληρώνεται και η σχέση μεταξύ εκμισθωτή, μισθωτή και προμηθευτή. Δηλαδή:

α. Ο εκμισθωτής έχει την κυριότητα του εξοπλισμού που έχει εγγράψει στο ενεργητικό του.

β. Ο μισθωτής έχει στην κατοχή του τον εξοπλισμό και τον χρησιμοποιεί για τις ανάγκες του, καταβάλλοντας τα προβλεπόμενα μισθώματα στον εκμισθωτή και

γ. Ο προμηθευτής έχει εισπράξει το τίμημα της πώλησης του πράγματος από την εταιρία Leasing.

X. ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ

Αναφορικά με την τριπλή επιλογή του μισθωτή, δηλαδή της αγοράς, ανανέωσης της σύμβασης ή επιστροφής του εξοπλισμού, μπορούν να σημειωθούν τα ακόλουθα:

- Εφ' όσον η φυσική ζωή του εξοπλισμού υπερβαίνει το χρονικό διάστημα της λογιστικής - φορολογικής του απόσβεσης, η αγορά μπορεί να είναι συμφέρουσα επιλογή.
- Σε περίπτωση ανανέωσης, οι όροι της νέας σύμβασης χρηματοδοτικής μισθώσεως είναι συνήθως ευνοϊκότεροι.
- Η επιστροφή του εξοπλισμού στον εκμισθωτή είναι ίσως η πιο ασύμφορη επιλογή.

Πάντως, η απόφαση του μισθωτή να επιλέξει μία από τις τρεις εναλλακτικές λύσεις εξαρτάται, εκτός από τα παραπάνω, και από τα επενδυτικά και επιχειρηματικά σχέδιά του ως προς την χρησιμότητα του εξοπλισμού που λήγει η μίσθωση, τη φύση του εξοπλισμού, το βαθμό τεχνολογικής απαξίωσής του και την τιμή εξαγοράς του από τον εκμισθωτή.

Η σύμβαση χρηματοδοτικής μισθώσεως λήγει την προκαθορισμένη ημερομηνία, χωρίς να χρειάζεται ιδιαίτερη ειδοποίηση των συμβαλλομένων μερών. Ως προς τη λύση της σύμβασης πριν από τη λήξη, σημειώνεται ότι η εταιρία Leasing διατηρεί το δικαίωμα διακοπής της, εάν ο μισθωτής δεν εκπληρώνει τις συμβατικές του υποχρεώσεις σχετικά με την κανονική πληρωμή των μισθωμάτων, τη συντήρηση και καλή χρήση του εξοπλισμού. Στις περιπτώσεις αυτές, ο μισθωτής υποχρεούται να επιστρέψει τον εξοπλισμό και να καταβάλλει στον εκμισθωτή την ποινική ρήτρα ορισμένου ποσού ως αποζημίωση για τη

διακοπή. Το ποσό αυτό κυμαίνεται ανάλογα με τη χρονική διάρκεια που απομένει μέχρι τη λήξη της σύμβασης. Καταγγελία της σύμβασης εκ μέρους του μισθωτή είναι δυνατή σε πολύ εξαιρετικές περιπτώσεις και υπό ορισμένες συνθήκες και προϋποθέσεις.

XI. ΚΟΣΤΟΛΟΓΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ LEASING

Κάθε δυνητικός μισθωτής, πριν συνάψει μία σύμβαση Leasing, θα πρέπει να εξετάσει τις κοστολογικές συνέπειες που θα έχει μία τέτοια απόφασή του. Η απόφαση για τη σύναψη ή μη μιας σύμβασης Leasing είναι μία χρηματοδοτική απόφαση και αφορά τη μίσθωση του αναγκαίου κεφαλαιουχικού εξοπλισμού από μία επιχείρηση ή την εναλλακτική λύση του δανεισμού κεφαλαίων για την αγορά του εξοπλισμού.

Από την προηγούμενη πρόταση φαίνεται ότι, πριν την χρηματοδοτική απόφαση, έχει ληφθεί η επενδυτική απόφαση, δηλαδή ότι ο υπό εξέταση εξοπλισμός αναμένεται να συνεισφέρει θετικά στις μελλοντικές ταμειακές ροές της επιχείρησης. Και αυτή είναι μία πολύ σημαντική απόφαση για την επιχείρηση, όσον αφορά την εκπλήρωση του σκοπού της, που δεν είναι άλλος από τη μεγιστοποίηση της αξίας της περιουσίας των μετόχων. Όμως, ασφαλής προϋπόθεση για την επιτυχία μιας επενδυτικής απόφασης είναι και η υιοθέτηση της πλέον κατάλληλης χρηματοδοτικής απόφασης. Η πλέον κατάλληλη χρηματοδοτική απόφαση είναι αυτή με το μικρότερο κόστος, αφού βέβαια αναλυθούν και άλλοι μη ποσοτικοποιήσιμοι παράγοντες.

Κριτήριο για την υιοθέτηση μιας σύμβασης Leasing ή εναλλακτικά του δανεισμού για την αγορά του εξοπλισμού, είναι ο προσδιορισμός των μετά από φόρους ταμειακών ροών που συνεπάγονται οι δύο αυτές εναλλακτικές προτάσεις και κατόπιν η αναγωγή τους σε παρούσα αξία. Εάν η παρούσα αξία των πληρωμών που συνεπάγεται η σύμβαση Leasing είναι χαμηλότερη από την παρούσα αξία των πληρωμών για δανεισμό, τότε η επιχείρηση θα πρέπει να μισθώσει τον εξοπλισμό, αλλά,

αν φανεί ότι η μίσθωση συνεπιφέρει υψηλότερη παρούσα αξία πληρωμών, τότε η επιχείρηση θα πρέπει να δανειστεί τα απαραίτητα κεφάλαια, για να αγοράσει τον εξοπλισμό.

Τα βασικά μεγέθη για την επιλογή του πλέον συμφέροντος τρόπου χρηματοδότησης του εξοπλισμού που έχει ανάγκη ο μισθωτής είναι:

- Αξία εξοπλισμού ή ύψος επένδυσης.
- Διάρκεια χρηματοδοτικής μίσθωσης ή δανεισμού.
- Αριθμός μισθωμάτων και τα χρονικά διαστήματα υποβολής των.
- Τα προκαταβαλλόμενα μισθώματα.
- Καταβολή ή μη χρηματικής εγγύησης.
- Προμήθεια και τα άλλα έξοδα εκμισθωτή.
- Φορολογικό κλιμάκιο εκμισθωτή και μισθωτή.
- Αποσβέσεις επένδυσης.
- Πληθωρισμός.
- Διάφορα επιτόκια, όπως το προεξοφλητικό, δανεισμού, ονομαστικό, πραγματικό κ.ά.
- Δαπάνες ασφάλισης του εξοπλισμού.
- Κόστος δανείου.
- Διάφορες φορολογικές απαλλαγές ή άλλες επιπτώσεις.
- Διάφορα έξοδα αγοράς εξοπλισμού, όπως φόρος προστιθέμενης αξίας επί του τιμολογίου.
- Κατηγορία Λογιστικών Βιβλίων που τηρεί η επιχείρηση.

XII. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ LEASING

Τα πλεονεκτήματα της σύμβασης Leasing μπορούμε να τα διακρίνουμε σε τρεις κατηγορίες:

- Φορολογικά.
- Χρηματοδοτικά.
- Οικονομικά.

- Φορολογικά Πλεονεκτήματα.

Όταν συναφθεί μία σύμβαση Leasing, τα κατά τακτά χρονικά διαστήματα μισθώματα που πληρώνει ο μισθωτής θεωρούνται έξοδα λειτουργίας κι έτσι εκπίπτουν συνολικά από το φορολογητέο εισόδημά του. Επειδή δε η διάρκεια της μίσθωσης συνήθως αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης μεταξύ του μισθωτή και της εταιρίας Leasing, η διαχρονική διασπορά της φορολογικής ωφέλειας από την πληρωμή των μισθωμάτων μπορεί να κανονιστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να εξυπηρετεί τις ανάγκες του μισθωτή όσον αφορά τη μελλοντική διαμόρφωση των ταμειακών ροών του. Συνήθως, χρησιμοποιείται ως μία μέθοδος επιτάχυνσης των φορολογικών αποσβέσεων του εξοπλισμού, οι οποίες καθορίζονται από τις φορολογικές αρχές.

Αντίθετα, στην περίπτωση της αγοράς του εξοπλισμού, η επιχείρηση του μισθωτή είναι δεσμευμένη να πραγματοποιεί αποσβέσεις σύμφωνα με τους καθορισμένους φορολογικούς συντελεστές αποσβέσεων. Αν αυτοί οι συντελεστές δεν ανταποκρίνονται στην πραγματική διάρκεια της οικονομικής και φυσικής - τεχνικής ζωής του κεφαλαιουχικού αγαθού, είναι πιθανό να εμφανίζεται αυτό με αξιόλογη

αναπόσβεστη αξία, ενώ στην πραγματικότητα να έχει οικονομικά απαξιωθεί.

Πρέπει όμως να σημειωθεί ότι, επειδή στην περίπτωση της σύμβασης Leasing η κυριότητα του κεφαλαιουχικού εξοπλισμού δεν περιέχεται στον μισθωτή, αυτός δεν δαπανά κεφάλαια για αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού, με αποτέλεσμα να έχει μεγαλύτερη ρευστότητα.

- Χρηματοδοτικά πλεονεκτήματα.

Κάθε επένδυση σημαντικού ύψους με χρησιμοποίηση ιδίων κεφαλαίων συνεπάγεται εκροή κεφαλαίων, η οποία επηρεάζει τα ρευστά διαθέσιμα της επιχείρησης. Έτσι, η ρευστότητα της επιχείρησης είναι άλλοτε ικανοποιητική και άλλοτε όχι, ανάλογα με το ρυθμό που πραγματοποιεί τις αναγκαίες επενδύσεις. Μόνο η χρηματοδότηση των επενδύσεων με τη χρήση κεφαλαίων τρίτων - εξωτερικά κεφάλαια - μπορεί να αποτρέψει την εμφάνιση μειωμένης ρευστότητας από την επενδυτική δραστηριότητα της επιχείρησης. Κι ενώ η χρηματοδότηση της προμήθειας κεφαλαιουχικού εξοπλισμού με το συνηθισμένο τρόπο τραπεζικού δανεισμού απαιτεί και σημαντικό - για την Ελλάδα 30% - ποσοστό ίδιας συμμετοχής στο επενδυτικό κεφάλαιο, οι εταιρίες Leasing προσφέρουν χρηματοδότηση κατά 100%. Επίσης, στις συμβάσεις Leasing δεν απαιτείται παροχή από τον μισθωτή πρόσθετων εμπράγματων ασφαλειών κατά του χρηματοδοτικού κινδύνου, οι οποίοι θα αύξαναν το κόστος της χρηματοδότησης.

Η επιχείρηση του μισθωτή που χρησιμοποιεί τον τρόπο χρηματοδότησης με σύμβαση Leasing δεν είναι υποχρεωμένη να εξοφλήσει αμέσως την επενδυτική δαπάνη. Αντίθετα, καταβάλλει για ένα προκαθορισμένο και διαπραγματεύσιμο χρονικό διάστημα στάθερά μισθώματα. Πρακτικά, αυτό σημαίνει ότι η επένδυση αποπληρώνεται με

τα έσοδα που προκύπτουν από την εκμετάλλευση του εξοπλισμού, επειδή η δαπάνη κατανέμεται σε ολόκληρη τη χρονική διάρκεια της χρήσης του εξοπλισμού. Έτσι, η επιχείρηση που συνάπτει μία σύμβαση Leasing δεν επιβαρύνει τα ρευστά διαθέσιμά της με την έναρξη των επενδύσεων και μπορεί να διαφυλάξει τα πιστωτικά της όρια.

Η σύμβαση Leasing είναι πράξη που δεν μεταβάλλει ούτε τη χρηματοδοτική κατάσταση της επιχείρησης του μισθωτή, ούτε τη σχέση ιδίων κεφαλαίων και ακινητοποιήσεων. Έτσι, αποφεύγονται οι αυξήσεις του κεφαλαίου, που σε χώρους με ανεπτυγμένες κεφαλαιαγορές θα μπορούσαν να προκαλέσουν απώλεια του ελέγχου της επιχείρησης με την κάλυψη των αυξήσεων από νέους ξένους μετόχους...

- **Οικονομικά πλεονεκτήματα.**

Η σύμβαση Leasing διευκολύνει την επιχείρηση του μισθωτή να ανανεώνει τον εξοπλισμό της κι έτσι να παραμένει ανταγωνιστική. Η ευελιξία του θεσμού και συνήθως η μικρή χρονική διάρκεια της σύμβασης επιτρέπουν στο μισθωτή να καλύπτεται ως προς το ενδεχόμενο της ταχείας τεχνολογικής απαξίωσης του εξοπλισμού που δημιουργεί ή νεότερου εξοπλισμού, ο οποίος επιτρέπει παραγωγική διαδικασία καλύτερης ποιότητας και χαμηλότερου κόστους. Σε αυτό το σημείο είναι κρίσιμης σημασίας ο καθορισμός του χρόνου διάρκειας της σύμβασης Leasing, σε συνάρτηση με την οικονομική ζωή του κεφαλαιουχικού εξοπλισμού. Όσο περισσότερο επιτυχής είναι αυτός ο χρονικός καθορισμός, τόσο μεγαλύτερη χρηματοοικονομική σταθερότητα παρέχεται στην επιχείρηση του μισθωτή.

- **Πλεονεκτήματα για τις εθνικές οικονομίες.**

Το Leasing σαν θεσμός δεν έχει πλεονεκτήματα μόνο για τους άμεσα ενδιαφερόμενους, αλλά και για τις εθνικές οικονομίες γενικότερα:

- ◆ Βοηθά στην ανανέωση και στον εκσυγχρονισμό του μηχανικού εξοπλισμού.
- ◆ Βελτιώνει την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων.
- ◆ Βελτιώνει, με την αξιοποίηση των φορολογικών πλεονεκτημάτων, την αποδοτικότητα των επιχειρηματικών μονάδων.
- ◆ Διευκολύνει τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων, που δεν μπορούν να προσφέρουν στις τράπεζες επαρκείς εμπράγματα εξασφαλίσεις.
- ◆ Διοχετεύει χρηματοδοτικούς πόρους σε σκοπούς παραγωγικούς (αγορά μισθίου) και όχι ξένους με τη λειτουργία της επιχείρησης, όπως ορισμένες φορές συμβαίνει με τον τραπεζικό δανεισμό.
- ◆ Βοηθά στην αποφυγή, ή τουλάχιστον στον περιορισμό, υπερτιμολογήσεων για την περίπτωση που ο εξοπλισμός είναι εισαγόμενος, λόγω της παρεμβολής της εταιρίας Leasing που καταβάλλει το τίμημα πώλησης στον προμηθευτικό οίκο του εξωτερικού.

Έτσι, η εθνική οικονομία μιας χώρας επιταχύνει τους ρυθμούς αναπτύξεώς της και αυξάνει τις εξαγωγές της.

XIII. ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ LEASING

Μέσα στα μειονεκτήματα του θεσμού της χρηματοδοτικής μίσθωσης είναι το γεγονός ότι το ονομαστικό επιτόκιο, με βάση το οποίο υπολογίζονται τα μισθώματα, είναι υψηλότερο από το αντίστοιχο επιτόκιο των τραπεζικών χρηματοδοτήσεων, αν και οι φορολογικές επιβαρύνσεις που επιτυγχάνονται με την χρηματοδοτική μίσθωση, ορισμένες φορές ουσιαστικά μειώνουν το επιτόκιο αυτό, με αποτέλεσμα να είναι συγκριτικά φθηνότερο.

Επίσης, κατά παρέκκλιση των διατάξεων που διέπουν την απλή μίσθωση του Αστικού Κώδικα, ο μισθωτής στη χρηματοδοτική μίσθωση βαρύνεται με τυχαία περιστατικά, όπως γεγονότα ανωτέρας βίας κλπ. γιατί υπάρχει μετάθεση στον μισθωτή ευρύτερου κύκλου ευθυνών.

Πέρα από αυτό, σε περίπτωση που καθυστερήσει πέρα από ένα εύλογο διάστημα η καταβολή κάποιου μισθώματος, τότε ο εκμισθωτής μπορεί να προβεί σε έκτακτη καταγγελία της σύμβασης και μπορεί να αφαιρέσει τον εξοπλισμό από τον μισθωτή και να απαιτήσει την άμεση καταβολή όλων των υπολειπομένων μισθωμάτων, μέχρι τη λήξη της συμβατικής διάρκειας της μίσθωσης.

Ακόμα, ένα μειονέκτημα της χρηματοδοτικής μίσθωσης μπορεί να θεωρηθεί και η δημιουργία αμφιβολιών για την πραγματική οικονομική επιφάνεια του μισθωτή. Είναι ενδεχόμενο το ότι ένα μέρος του εξοπλισμού που χρησιμοποιεί ο μισθωτής δεν ανήκει στην κυριότητά του, να προκαλέσει δυσπιστία στους πιστωτές σχετικά με την πραγματική πιστοληπτική ικανότητά του. Είναι βέβαια ευνόητο ότι το πρόβλημα αυτό γίνεται ιδιαίτερα έντονο στην περίπτωση που ο εκμισθωτής κάνει χρήση σχετικής ευχέρειας που του παρέχει η σύμβαση

και τοποθετήσει πινακίδες στα διάφορα είδη του εξοπλισμού με την ένδειξη ότι αυτά αποτελούν ιδιοκτησία της συγκεκριμένης εταιρίας Leasing

Τέλος, ο μισθωτής είναι υποχρεωμένος να υφίσταται επιθεωρήσεις από τα αρμόδια όργανα της εταιρίας Leasing, προκειμένου να εξακριβωθεί η κατάσταση του εξοπλισμού, η καλή λειτουργία του κλπ.

XIV. ΣΥΜΒΟΛΗ-ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ LEASING

Το Leasing διαφέρει από χώρα σε χώρα όπου εφαρμόζεται, κυρίως στο θεσμικό πλαίσιο. Διαφέρει δηλαδή σε ό,τι αφορά νομικές, φορολογικές και άλλες ρυθμίσεις, σε αντίθεση με το δανεισμό, που παντού σχεδόν προβλέπονται οι ίδιες διαδικασίες.

Οι ιδιαιτερότητες της εφαρμογής της μίσθωσης Leasing την καθιστούν πολλές φορές αποτελεσματικότερη από το δανεισμό. Έτσι, η μίσθωση Leasing θεωρείται μία ευφυής μέθοδος χρηματοδότησης, η επιτυχία της οποίας εξαρτάται από τη σωστή εφαρμογή της και από την αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων της.

Η εφαρμογή του θεσμού έχει επεκταθεί παντού, σε κάθε είδος εξοπλισμού, όπως: βιομηχανικό, βιοτεχνικό, αγροτικό, γραφείων, ξενοδοχείων, επίπλων κ.ά.

Έτσι, η εφαρμογή και η ανάπτυξη της μίσθωσης Leasing οφείλεται κυρίως σε επενδυτικές δραστηριότητες κάθε επιχείρησης. Ολόκληρη η φιλοσοφία του θεσμού βασίστηκε στην προώθηση των επενδύσεων, σε συνδυασμό με τα αναπτυξιακά κίνητρα για την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων, με σκοπό την ανάπτυξη της παραγωγής και της παραγωγικότητας.

Εκεί που κυρίως συμβάλλει αποτελεσματικό ο θεσμός της μισθώσεως Leasing είναι οι αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις που διαρκώς αυξάνουν τις παραγωγικές τους επενδύσεις, και αυτές είναι:

1. Οι νέες επιχειρήσεις, που βρίσκονται στο ξεκίνημα και χρειάζονται μηχανολογικές εγκαταστάσεις, ενώ ταυτόχρονα θέλουν να αξιοποιήσουν το δανεισμό και τα ίδια κεφάλαια σε άλλες δραστηριότητες, όπως μάρκετινγκ, πωλήσεις κ.ά.

2. Επιχειρήσεις υψηλής τεχνολογίας, που θέλουν διαρκώς να αναβαθμίζουν τον εξοπλισμό τους.
3. Οι μικρού και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις, που δεν μπορούν να ανοιχτούν στην κεφαλαιαγορά για αναζήτηση επενδυτικών κεφαλαίων, αυξάνοντας το μετοχικό τους κεφάλαιο και εκδίδοντας νέες μετοχές στο χρηματιστήριο.
4. Οι μεγάλες επιχειρήσεις, που έχουν πολλούς κλάδους και θέλουν να εκχωρούν στις κατά κλάδους διευθύνσεις τους τη δυνατότητα να προμηθεύονται με ευελιξία τα απαραίτητα μηχανήματα, εκτός του προϋπολογισμού.
5. Επιχειρήσεις που διαθέτουν κερδοφόρα προϊόντα, αλλά έχει κορεστεί η αγορά τους και θέλουν να χρησιμοποιήσουν τη δανειοληπτική τους ικανότητα και τα ίδια κεφάλαια για άλλες δραστηριότητες, όπως μάρκετινγκ και πωλήσεις.

XV. Η ΩΦΕΛΕΙΑ ΜΙΑΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ LEASING ΑΠΟ ΜΙΑ ΜΙΣΘΩΣΗ LEASING

Τα κέρδη μιας εταιρίας μίσθωσης Leasing προέρχονται από:

1. Τη διαφορά στο επιτόκιο που δανείζει και δανείζεται.
2. Τα επιπλέον έσοδα που δημιουργούνται από την πώληση των παλαιών μηχανημάτων, ανανεώσεις μισθωμάτων, αντικαταστάσεις μηχανημάτων, εκπτώσεις για μαζικές αγορές μηχανημάτων ή πληρωμή τοις μετρητοίς κλπ.
3. Την μέσω της εταιρίας μίσθωσης Leasing παροχή ασφάλισης και συντήρησης στα μισθούμενα μηχανήματα από θυγατρικές της ή συνεργαζόμενες εξειδικευμένες εταιρίες.

Φυσικά, από τις παραπάνω κατηγορίες εσόδων θα πρέπει να αφαιρεθούν τα πάσης φύσεως έξοδα της εταιρίας μίσθωσης Leasing.

XVI. Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ-ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Με την απελευθέρωση του Τραπεζικού συστήματος την τελευταία δεκαετία και τη σταδιακή κατάργηση των επιχορηγούμενων προγραμμάτων και των επιδοτούμενων επιτοκίων σε ορισμένους τομείς, καθώς επίσης και με την αύξηση του κόστους του χρήματος 15-17%, ο θεσμός της μίσθωσης Leasing γίνεται αναγκαίος και στην Ελλάδα.

Έτσι, σήμερα η μίσθωση Leasing και στην Ελλάδα, μετά τον παραδοσιακό δανεισμό και τα ίδια κεφάλαια, αποτελεί βασική μορφή χρηματοδότησης των μικρομεσαίων κυρίως επιχειρήσεων και ειδικότερα των νεοϊδρυθέντων επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών (ιατρικά κέντρα, μελετητικά γραφεία, λογιστικά γραφεία κ.ά.).

Ο ρυθμός ανάπτυξης του θεσμού της μίσθωσης Leasing στην Ελλάδα, μέσα στα πρώτα 13 χρόνια από την ψήφιση του νόμου 1965/86, ανταποκρίνεται απόλυτα στους ρυθμούς ανάπτυξης του θεσμού στις χώρες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Έχουν ήδη ιδρυθεί και λειτουργούν στην Ελλάδα 12 εταιρίες μίσθωσης Leasing, θυγατρικές ισάριθμων τραπεζών, γεγονός που συμβαίνει σε όλες τις χώρες όπου εφαρμόζεται ο θεσμός (π.χ. ETBA LEASING A.E., CITY LEASING A.E., ΔΙΕΡΕΥΝΗΤΕΣ A.E. κ.ά.).

Όμως, η ελληνική αγορά της μίσθωσης Leasing βρίσκεται στο ξεκίνημά της και αυτό φαίνεται από το γεγονός ότι η συμμετοχή των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών μέσω μίσθωσης Leasing στην Ελλάδα φτάνει το 5-6%, ενώ σε άλλες χώρες φτάνει μέχρι και 33%, όπως στις Η.Π.Α., ενώ στις Ευρωπαϊκές χώρες κυμαίνεται από 15-25%.

Η Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία των Συνδέσμων των εταιριών Leasing (Leas Europe) έχει έδρα τις Βρυξέλλες και συμμετέχουν σε αυτή 16 Ευρωπαϊκές χώρες με 443 εταιρίες-μέλη.

Σύμφωνα με αυτά τα στοιχεία, λοιπόν, η ελληνική αγορά τώρα διαμορφώνεται. Συνεπώς, δεν γνωρίζουμε επακριβώς τις διαστάσεις της και το συνολικό της μέγεθος. Απ' ό,τι φαίνεται όμως, από τις διαμορφούμενες τάσεις στους τομείς που απευθύνονται οι ήδη υπάρχουσες εταιρίες Leasing, οι δυνατότητες είναι μεγάλες.

Ήδη, στα πρώτα 13 χρόνια, έχουμε μία αγορά των 30 δισεκατομμυρίων περίπου για το 1991, 50 δισεκατομμύρια το 1992, 65 δισεκατομμύρια το 1993, 73 δισεκατομμύρια το 1994, 86 δισεκατομμύρια το 1997, ενώ για το τέλος της επόμενης πενταετίας ο συνολικός τζίρος εκτιμάται γύρω στα 150 δισεκατομμύρια.

Η γρήγορη ανάπτυξη του θεσμού ήρθε να καλύψει ορισμένα χρηματοπιστωτικά κενά στην οικονομική ανάπτυξη των τελευταίων ετών. Τα πλεονεκτήματα του θεσμού, όπως η 100% χρηματοδότηση, φορολογικά κ.ά., έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξή του. Παράλληλα, έχουν τη δυνατότητα οι μισθωτές να κατοχυρώνουν τα δικαιώματά τους, με τους όρους που θέτουν στις συμβάσεις, και να έχουν τη δυνατότητα αγοράς του μισθίου (Purchase Option).

Ωστόσο, η ανάπτυξη του θεσμού στην Ελλάδα βασίζεται κυρίως στα οικονομικά οφέλη των συμμετεχόντων μερών που λειτουργούν ως κίνητρα και προέρχονται από:

1. Τα χαμηλά επιτόκια που διαμορφώνονται από τον υγιή ανταγωνισμό των εταιριών Leasing μίσθωσης (ως θυγατρικές τραπεζών έχουν αυτή τη δυνατότητα).
2. Πωλήσεις των προϊόντων τους, που επιτυγχάνονται μέσω των εταιριών μίσθωσης Leasing, με ειδικά προγράμματα marketing και προώθησης των κατασκευαστικών εταιριών.

3. Τους αναπτυξιακούς νόμους 1892/90 και άλλους, με τους οποίους συνδέεται ο νόμος 965/86 της μίσθωσης Leasing, όπως ο 1775/88, που αφορά το Venture Capital κ.ά., και οι οποίοι προβλέπουν ότι ο μηχανολογικός εξοπλισμός που χρησιμοποιείται για παραγωγικές επενδύσεις εμπίπτει στα αναπτυξιακά κίνητρα (επιχορήγηση κεφαλαίων, επιδοτήσεις επιτοκίων, πριμοδοτήσεις, φορολογικές απαλλαγές κ.ά.).
4. Τους κανονισμούς της ΕΟΚ 355/77 και 797/85 Υ-ΕΟΓΑ, που ενισχύουν ειδικά αγροτικά επενδυτικά προγράμματα με ευνοϊκούς όρους και με δωρεάν κοινοτική συμμετοχή μέχρι 50% περίπου, με τους οποίους συνδέεται ο νόμος 1665/86.

XVII. ΟΙ ΕΤΑΙΡΙΕΣ LEASING

ALPHA LEASING

Φυσιογνωμία της εταιρίας

Γενικά

Η εταιρία συνεστήθη τον Αύγουστο του 1981 με την επωνυμία "ΔΙΕΡΕΥΝΗΤΑΙ ΑΛΦΑ Α.Ε. ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΕΩΣ", με έδρα την Αθήνα, διάρκειας 50 ετών και κύριο μέτοχο την Τράπεζα Πίστεως Α.Ε. (Α.Μ. 400B/06/B/86/003).

Με την δημοσίευση του Ν. 1665/86, η εταιρία με απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνελεύσεως των μετόχων της 20ης Ιανουαρίου 1987, μετετράπη σε εταιρία με αποκλειστικό σκοπό τη διενέργεια χρηματοδοτικών μισθώσεων (άρθρο 2 του καταστατικού) και με νέα επωνυμία "ΔΙΕΡΕΥΝΗΤΑΙ ΑΛΦΑ Α.Ε. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΕΩΣ".

Ήδη, με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως της 21^{ης} Φεβρουαρίου 1989, επωνυμία μετετράπη σε "ΑΛΦΑ ΛΗΖΙΝΓΚ Α.Ε. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΕΩΣ". Έτσι, όταν το Leasing επιτράπηκε στη χώρα μας, η ALPHA LEASING, όντας έτοιμη, εισχώρησε αμέσως στην αγορά, αφού τροποποίησε το καταστατικό της σε ό,τι απαιτούσε ο Ν. 1665/86. Επίσης όμως, λόγω του γεγονότος ότι η Alpha Leasing είναι η πρώτη εταιρία αυτού του είδους στην Ελλάδα κατέχει και άλλη μια πρωτιά: είναι και παραμένει η μεγαλύτερη εταιρία του κλάδου, καθώς της ανήκει περίπου το 28% της αγοράς.

Ο εξοπλισμός που η εταιρία εκμισθώνει αφορά:

- Ιατρικά μηχανήματα (μαγνητικοί και αξονικοί τομογράφοι, μονάδες εξωσωματικής λιθοτριψίας, ακτινολογικά μηχανήματα, υπερήχους, χημικούς αναλυτές κλπ).
- Αυτοκίνητα επιβατικά, τα οποία έχουν εκμισθωθεί σε εταιρίες ενοικίασης.
- Αυτοκίνητα και σε επιχειρήσεις για τα στελέχη τους. Με πρόσφατη απόφαση επιτράπη η μίσθωση και επαγγελματικών αυτοκινήτων, φορτηγών, πούλμαν κλπ, ιδιωτικής και δημόσιας χρήσεως.
- Εξοπλισμό γραφείου (έπιπλα και σκεύη, συσκευές τηλεομοιοτυπίας, τηλεφωνικά κέντρα και τηλεφωνικές συσκευές, φωτοαντιγραφικά κλπ).
- Εξοπλισμό καταστημάτων (ταμειακές μηχανές, ράφια, ζυγούς, ψυγεία).
- Μηχανολογικό εξοπλισμό, όπως παραγωγικά μηχανήματα προς τη βιομηχανία και τη βιοτεχνία, μηχανήματα τεχνικών εταιριών, παραγωγής σκυροδέματος κλπ).

Προοπτικές

Η Alpha Leasing ήδη από το πρώτο τετράμηνο του 1995 σε σχέση με το προηγούμενο διάστημα, ως προς τις συμβάσεις και τις νέες αγορές είχε μία αύξηση που ξεπερνούσε το 30%, με προσδοκία ότι μέχρι το τέλος του χρόνου το ποσοστό αυτό θα μεγάλωνε πιο πολύ. Μάλιστα, με την καθιέρωση του θεσμού στον τομέα των ακινήτων, οι επενδύσεις της αυξήθηκαν ακόμη περισσότερο.

Όπως υποστηρίζει εκπρόσωπος της Alpha Leasing, η εταιρία θα μπορούσε να δώσει κυρίως know-how και ίσως να έχει κάποιο μετοχικό ενδιαφέρον στην Ρουμανία και συγκεκριμένα στο Βουκουρέστι, επειδή εκεί υπάρχει η τράπεζα. Όπου αναπτύσσεται η μητέρα εταιρία,

ενδιαφέρουν οι παράλληλες χρηματοπιστωτικές εργασίες και σε αυτές τις αγορές κυρίως στοχεύει.

ETBA Leasing

Φυσιογνωμία της εταιρίας

Γενικά

Η ETBA LEASING ιδρύθηκε το 1987 και είναι θυγατρική της τράπεζας ETBA, η οποία δεν αποτελεί μία εμπορική τράπεζα, αλλά έχει επενδυτικό ρόλο.

Ήταν από τις πρώτες εταιρίες που δραστηριοποιήθηκαν στο χώρο και σήμερα έχει παρουσιάσει μία επταετή συνεχή ανοδική πορεία, σημαντική δραστηριότητα στον αναπτυσσόμενο τομέα της χρηματοδοτικής μίσθωσης, υψηλή απόδοση ανά εργαζόμενο και ουσιαστική συμβολή στην προώθηση του θεσμού του Leasing στην Ελλάδα, με αποτέλεσμα να κατέχει σήμερα τη δεύτερη θέση στον κατάλογο των εταιριών του χώρου, από την τέταρτη που κατείχε το 1993 από πλευράς νέων εργασιών (συμβάσεων) και κερδοφορίας.

Οι δραστηριότητες της ETBA Leasing στο διεθνή χώρο, είναι αρκετά έντονες και το 25% περίπου των μετοχών της αποτελούν ξένοι και διαφορετικοί μεταξύ τους θεσμικοί επενδυτές, οι οποίοι επενδύουν στην εταιρία με βάση μια μακροχρόνια προοπτική. Η διεθνής παρουσία της Εταιρίας συνεχίζεται και σήμερα με την παρουσίαση των επιτευγμάτων της, αλλά και των προοπτικών της σε διεθνείς συναντήσεις θεσμικών επενδυτών (Νέα Υόρκη - Λονδίνο), ενώ πρόσφατα της ανατέθηκε η διοργάνωση του ετήσιου παγκόσμιου συνεδρίου της MULTILEASE ASSOCIATION.

Ο εξοπλισμός που η Εταιρία εκμισθώνει περιλαμβάνει τα εξής:

- Μηχανήματα.

- Μεταφορικά μέσα.
- Ηλεκτρονικούς υπολογιστές.
- Ιατρικά μηχανήματα.
- Εξοπλισμό γραφείου κλπ.

Προοπτικές

Η ETBA LEASING έχει αναπτύξει σημαντικές επαφές στο χώρο των Βαλκανίων, όπως για παράδειγμα στη Ρουμανία, έκανε παρουσίαση του θεσμού, διατηρεί στενή επαφή με την BULGAR LESIN στη Βουλγαρία και έχει κάνει συζητήσεις και με τη Σερβία. Βέβαια, το κυριότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει στις προσπάθειες για δραστηριοποίηση σε αυτές τις χώρες είναι το νομικό τους πλαίσιο, το οποίο παραμένει ασταθές και δεν αποσαφηνίζει τους όρους και τις υποχρεώσεις σε μια συνεργασία.

Η επέκταση του Leasing στα ακίνητα θα σημαίνει μια τεράστια εξέλιξη των εργασιών γενικά στις εταιρίες του κλάδου, καθώς και μια απελευθέρωση στην αγορά ακινήτων, ιδιαίτερα όσων παραμένουν ανεκμετάλλευτα.

Οι προοπτικές της εταιρίας είναι κάτι παραπάνω από βέβαιες, πεποίθηση που ενισχύεται από τη σημαντική εμπειρία της ETBA LEASING, τον εντοπισμό των αδυναμιών του θεσμού και την άμεση διόρθωσή τους, την επιτυχημένη πολιτική που έχει χαράξει το Δ.Σ. της εταιρίας, τις προοπτικές επέκτασης του θεσμού, στις επαφές της εταιρίας με αναγνωρισμένες υπηρεσίες Leasing του εξωτερικού, καθώς και στη φήμη και το όνομά της στο ευρύτερο επενδυτικό κοινό.

ΕΘΝΙΚΗ LEASING

Φυσιογνωμία της εταιρίας

Γενικά

Η Εθνική Leasing ιδρύθηκε τον Δεκέμβριο του 1990 ως Leasing Εθνική - Lyonnais και άρχισε να δραστηριοποιείται στον χώρο της χρηματοδοτικής μίσθωσης από το 1991. Τον Σεπτέμβριο του 1996, το μερίδιο της Credit Lyonnais εξαγοράστηκε από την Εθνική Τράπεζα και από τότε η Εθνική Leasing ανήκει εξ ολοκλήρου στον όμιλο της Εθνικής Τράπεζας.

Η εταιρία κατέχει σήμερα τη δεύτερη θέση μεταξύ των 10 εταιριών Leasing που αναπτύσσουν δραστηριότητα στην Ελλάδα.

Οι στόχοι της Εθνικής Leasing είναι πολύ υψηλότεροι, δεδομένου ότι προσδοκά να αυξήσει κατά πολύ το μερίδιό της στην αγορά. Η ταχύτητα και η ευελιξία που την διακρίνει σε συνδυασμό με το άρτια εκπαιδευμένο στελεχιακό δυναμικό που διαθέτει, την έχουν καταστήσει σεβαστή στην αγορά, γεγονός που αποδεικνύεται με αριθμούς. Από τα αποτελέσματα του πρώτου τετραμήνου του 1995 συνεπάγεται ότι έχουν υπερδιπλασιαστεί οι εγκρίσεις αιτημάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 1994.

Η εταιρία στην προσπάθειά της να διατηρήσει το υγιές χαρτοφυλάκιο που κατέχει, δίδει μεγάλη σημασία στο είδος του εκμισθούμενου εξοπλισμού.

Εξοπλισμός που μπορεί εύκολα να εκποιηθεί, λόγω της ύπαρξης δευτερεύουσας αγοράς π.χ. σύγχρονα παραγωγικά μηχανήματα ή επιβατηγά αυτοκίνητα προτιμούνται από εξοπλισμό που έχει συγκεκριμένο προορισμό και βραχύ χρονικό ορίζοντα λόγω μόδας (π.χ. καλούπια κ.ά.).

Η κατανομή του εξοπλισμού που αποτέλεσε αντικείμενο χρηματοδοτικής μίσθωσης από συστάσεως και λειτουργίας της εταιρίας παρουσιάζει την παραπάνω ποσοστιαία κατανομή από την οποία γίνεται αντιληπτό ότι το ποσοστό συμμετοχής της σε μηχανήματα κατέχει την πρώτη θέση με ποσοστό 51,61%, γεγονός που αποδεικνύει και την υποστήριξή της, σε κατ' εξοχήν παραγωγικές επενδύσεις που συμβάλλουν στην ανάπτυξη της χώρας.

Η Εθνική Leasing παρουσιάζει την ακόλουθη κατανομή σε συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης ως εξής: (Α' δεκάμηνο 1995)

Εμπόριο	: 36,07%
Βιομηχανία	: 30,61%
Υπηρεσίες	: 30,15%
Κατασκ. Εταιρίες	: 1,80%
Ελεύθεροι επαγγ.	: 1,37%
	<hr/>
	100,00%

Όπως αναφέρεται από στοιχεία της εταιρίας, το 1994 οι βιομηχανίες παρουσίασαν ζωηρότερο ενδιαφέρον από άλλους κλάδους για την απόκτηση πάγιου κινητού εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση. Ειδικότερα, οι βιομηχανίες τροφίμων και ποτών, εκτυπώσεων και γραφικών τεχνών, κλωστοϋφαντουργίας, φαρμάκων-καλλυντικών, επεξεργασίας πετρελαιοειδών, καθώς και αυτών των μεταλλείων-ορυχείων και λατομείων, είχαν τη μεγαλύτερη συμμετοχή το 1994 στις εργασίες της Εθνικής Leasing.

Το 1995 όμως παρατηρείται μια υποχώρηση των επενδύσεων της Βιομηχανίας που έγιναν με Leasing μέσω της εταιρίας, με αύξηση αυτών του Εμπορίου και των Υπηρεσιών.

Αντίθετα, οι τεχνικές και εργοληπτικές εταιρίες συγκαταλέγονται μεταξύ των επιχειρήσεων εκείνων που το ενδιαφέρον τους για απόκτηση του εξοπλισμού με Leasing παρουσιάζεται μειωμένο. Οι αιτίες που καθιστούν τις εργοληπτικές εταιρίες συγκρατημένες στην ευρεία χρησιμοποίηση του θεσμού πρέπει να αποδοθούν σε δύο κυρίως λόγους: α) στον τρόπο φορολόγησής τους, β) στον μη υπολογισμό του εξοπλισμού κατά την διάρκεια της χρηματοδοτικής μίσθωσης, ως πάγιου στοιχείου για την κατάταξή τους σε τάξεις πτυχίου.

Προοπτικές

Η όλη πορεία της εταιρίας μέχρι σήμερα υπήρξε επικερδής με σημαντικό κέρδος. Επειδή η δομή του ελληνικού φορολογικού συστήματος επιτρέπει την επίδειξη μεγάλης κερδοφορίας στα πρώτα χρόνια λειτουργίας μιας εταιρίας Leasing, με ανατροπή αυτής της κερδοφορίας στα επόμενα πέντε έτη λόγω των μαζικών αποσβέσεων που παρουσιάζονται, η εταιρία παρουσίασε συγκρατημένα κέρδη τα πρώτα χρόνια, ακριβώς για να μη σημειωθεί ανατροπή αυτής της κερδοφορίας, αλλά μια ομαλή της εξέλιξη, δεδομένου ότι η τελευταία είναι εκείνη η οποία εμπνέει την εμπιστοσύνη.

Σημαντική διεύρυνση των εργασιών της Εθνικής Leasing αναμένεται με την επέκταση του νόμου βάσει του οποίου η εταιρία σχεδιάζει να επεκτείνει τη δραστηριότητα στα ακίνητα, στην επιδότηση των μισθωμάτων και την επιχορήγηση των επενδύσεων που θα πραγματοποιείται με Leasing.

Στις αισιόδοξες προοπτικές της η Εθνική Leasing προσθέτει:

1. την ίδρυση και λειτουργία από τα μέσα του τρέχοντος έτους υποκαταστήματος στην Θεσσαλονίκη, που θα εξυπηρετεί κυρίως τις επιχειρήσεις της Βορείου Ελλάδος,

2. το γεγονός ότι το επιτόκιο αναφοράς που διαθέτει είναι το καλύτερο της αγοράς, και
3. την μη επιβάρυνση της πελατείας της με διαχειριστικά και λοιπά έξοδα και τη μεταβίβαση του εξοπλισμού με τη συμβολική τιμή των 1.000 δραχμών.

ATE LEASING

Φυσιογνωμία της εταιρίας

Γενικά

Η ATE LEASING ιδρύθηκε τον Απρίλιο του 1991 από την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος και την Αγροτική Τεχνική Α.Ε., με μετοχικό κεφάλαιο 2 δις δρχ.

Σήμερα, το μετοχικό της κεφάλαιο, ύστερα από δύο αυξήσεις, ανέρχεται σε 6 δις δρχ. και είναι στο σύνολό του καταβεβλημένο.

Οι εκταμιευμένες συμβάσεις της ATE LEASING για το 1996 ανήλθαν περίπου σε 4 δις δρχ. έναντι 3,220 εκατ. δρχ. το 1995. Το συνολικό ύψος των συμβάσεων μέχρι το τέλος του 1996 ξεπερνά τα 7,2 δις δρχ., ενώ το 1997 οι εκτεταμένες συμβάσεις θα κινηθούν γύρω από το ποσό των 3 δις δρχ.

Το χαρτοφυλάκιο της ATE LEASING περιελάμβανε το 1997: Μηχανήματα αξίας 1,724 εκατ. δρχ., μεταφορικά μέσα αξίας 575 εκατ. δρχ. και έπιπλα συν λοιπό εξοπλισμό αξίας 543 εκατ. δρχ.

Η αντίστοιχη κατανομή το 1996 ήταν: Μηχανήματα αξίας 2,520 εκατ. δρχ., μεταφορικά μέσα αξίας 1,724 εκατ. δρχ. και έπιπλα συν λοιπό εξοπλισμό αξίας 300 εκατ. δρχ.

Σύμφωνα με τα ποσά αυτά του εκμισθωμένου εξοπλισμού, μπορούμε να πούμε πως το 1997 δεν ήταν ιδιαίτερα ικανοποιητικό για

την εταιρία, καθώς υπήρξε σημαντική μείωση ενδιαφέροντος για την απόκτηση πάγιου κινητού εξοπλισμού από τους διάφορους κλάδους.

Τα έσοδα της εταιρίας το 1997 από μισθώματα ανήλθαν σε 2,915 δις δραχμές, έναντι 2,091 δις δραχμών το 1996. Τα καθαρά προ φόρων κέρδη της ανήλθαν σε 1,557 δις δραχμές έναντι 1,233 δις δραχμές.

Το σύνολο του ενεργητικού της εταιρίας, χωρίς τους λογαριασμούς τάξεως, ανήλθε σε 9,965 δις δραχμές, έναντι 8,539 δις δραχμών.

Το σύνολο του πάγιου ενεργητικού ανήλθε σε 9,802 δις δραχμές, έναντι 7,234 δις δραχμών το 1996. Η αναπόσβεστη αξία του πάγιου ενεργητικού ανήλθε σε 7,629 δις δραχμές, έναντι 6,209 δις δραχμών.

Τα ίδια κεφάλαια της εταιρίας ανέρχονταν στις 31.12.1997 σε 8,324 δις δραχμές, έναντι 7,679 δις δραχμών, ενώ οι προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα έφτασαν τα 456,3 εκατ. δραχμές έναντι 255,9 δις δραχμών.

Το 1996 το σύνολο των υποχρεώσεών της στο τέλος του 1997 ανερχόταν σε 1,094 δις δραχμές, έναντι 521,4 εκατ. δραχμών τον αμέσως επόμενο χρόνο.

Προοπτικές

Η ΑΤΕ LEASING, εκμεταλλεζόμενη το ευρύ δίκτυο των καταστημάτων της Αγροτικής Τράπεζας, παρουσιάζει ικανοποιητική δραστηριότητα και εκτός Αττικής, συμβάλλοντας έτσι κατά ουσιαστικό τρόπο στην περιφερειακή ανάπτυξη.

Επίσης, στο πλαίσιο της αξιοποίησης των κονδυλίων του II πακέτου Ντελόρ προς όφελος των πελατών της, έχει εντάξει στον προγραμματισμό της τη μελέτη των σχετικών οδηγιών που κατάρτισε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι οποίες αφορούν την ενσωμάτωση της χρηματοδοτικής μίσθωσης στους μηχανισμούς απορρόφησης της κοινοτικής βοήθειας.

Παράλληλα, έχει συμπεριλάβει από το 1995 στις δραστηριότητές της τόσο το International Leasing όσο και το Leasing σε συνάλλαγμα και έχει κάνει την αναγκαία προετοιμασία για να ασχοληθεί με τη χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων για επαγγελματική χρήση.

ERGO LEASING

Φυσιογνωμία της εταιρίας

Γενικά

Η εταιρία ιδρύθηκε τον Ιούνιο του 1991 με κύριους μετόχους την Τράπεζα Εργασίας με ποσοστό 67% και την Ergodata με ποσοστό 33%.

Μεγαλύτερο ενδιαφέρον, όπως φαίνεται, για την απόκτηση πάγιου κινητού εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση, εκδηλώνεται από την βιομηχανία. Φυσικό δε είναι να αξιοποιείται η χρηματοδοτική μίσθωση από τις υγιείς επιχειρήσεις, οι οποίες στην Ergo Leasing προέρχονται από τους κλάδους των τροφίμων και των ποτών, της κλωστοϋφαντουργίας και των γραφικών τεχνών.

Ωστόσο, η Ergo Leasing δραστηριοποιείται σε όλο το φάσμα της αγοράς, απευθυνόμενη σε μεγάλες επιχειρήσεις όσο και σε εταιρίες μικρότερου μεγέθους, καθώς επίσης και σε ελεύθερους επαγγελματίες, προσφέροντάς τους, ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες τους, πέραν της κλασσικής μορφής Leasing, και άλλες μορφές χρηματοδοτικής μίσθωσης, όπως Leasing σε συνάλλαγμα, sale and lease back, leasing με κυμαινόμενα μισθώματα κλπ.

Στην καλή πορεία της εταιρίας συνέβαλε αποφασιστικά η δραστηριοποίηση του δικτύου των καταστημάτων της Τράπεζας Εργασίας και το καλό επίπεδο εξυπηρέτησης των πελατών από το προσωπικό της εταιρίας.

Προοπτικές

Αυτό που ενδιαφέρει την Ergo Leasing, όπως άλλωστε πολλές εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης, είναι η είσοδός της στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, γιατί θα τη βοηθήσει να αποκτήσει σημαντικά κεφάλαια χωρίς κόστος, ώστε να συνεχίσει με περισσότερα εφόδια το έργο της.

Η ικανοποιητική πορεία της εταιρίας αναμένεται να συνεχιστεί, χωρίς να ληφθεί υπόψη η επέκταση του θεσμού σε νέα προϊόντα (ακίνητα, καταναλωτικό Leasing κλπ). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην επέκταση των εργασιών της εταιρίας στην επαρχία μέσω του εκτεταμένου δικτύου των καταστημάτων της τράπεζας.

ΕΜΠΟΡΙΚΗ LEASING

Φυσιογνωμία της εταιρίας

Γενικά

Η εταιρία ιδρύθηκε το 1989 από την γαλλική τράπεζα Banque Nationale de Paris και λειτούργησε από το 1990 μέχρι το 1993 ως ένα joint venture της Banque Nationale de Paris με την Εμπορική Τράπεζα.

Από τον Αύγουστο του 1993, η εταιρία απορροφήθηκε εξ ολοκλήρου από την Εμπορική τράπεζα και από τότε λειτουργεί αποκλειστικά σαν θυγατρική της Εμπορικής.

Η εταιρία είναι από τις πρώτες εταιρίες που ιδρύθηκαν στη χώρα μας μετά την εμφάνιση και λειτουργία του θεσμού και οι δυνατότητες και τα πλεονεκτήματα που προσφέρει είναι πολλαπλά και σημαντικά. Τα πιο σημαντικά είναι:

1. Πανελλήνια κάλυψη των αγορών της μέσα από το ευρύ δίκτυο της Εμπορικής Τράπεζας.

2. Άμεση και ταχεία εξυπηρέτηση που είναι αποτέλεσμα του έμπειρου και άρτια εκπαιδευόμενου προσωπικού της, καθώς και της ουσιαστικής υποστήριξης της μητρικής τράπεζας.
3. Φθηνή και ομαδική ασφάλιση του εκμισθωμένου εξοπλισμού μέσω του "Φοίνικα" που είναι θυγατρική ασφαλιστική εταιρία του ομίλου της Εμπορικής.

Το ύψος των εκμισθούμενων παγίων της Εμπορικής Leasing ανέρχεται σε 22,1 δις δρχ. περίπου εκ των οποίων το 36,2% περίπου αφορά τη βιομηχανία και το 63% αφορά εταιρίες παροχής υπηρεσιών.

Η παραγωγή της εταιρίας όσον αφορά συμβάσεις Leasing που εκταμίευσε σε πελάτες της, αυξάνεται με γοργούς ρυθμούς, ιδιαίτερα τα τελευταία δύο χρόνια (παρουσιάζεται μια αύξηση της τάξης του 120% σε σχέση με αντίστοιχη αύξηση 80% το 1997). Ανάλογη αύξηση αναμένεται και για το επόμενο έτος με την περαιτέρω αξιοποίηση του δικτύου της μητρικής της Εμπορικής Τράπεζας.

Η εταιρία απευθύνεται σε πελάτες που έχουν τη δυνατότητα να συνάπτουν συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, δηλ. σε επιχειρήσεις, ελεύθερους επαγγελματίες, φυσικά πρόσωπα που ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα, προμηθευτές εξοπλισμού κλπ. Έτσι, η εταιρία είναι οργανωμένη σε τρεις διευθύνσεις, οι οποίες απευθύνονται και εξυπηρετούν τους εξής πελάτες:

1. Τις μεγάλες επιχειρήσεις και οργανισμούς, βιομηχανίες, εμπορικές εταιρίες, εταιρίες παροχής υπηρεσιών, τεχνικές εταιρίες και οργανισμούς δημοσίου.
2. Τους πελάτες που συστήνονται από το δίκτυο των καταστημάτων της Εμπορικής Τράπεζας, όπως επιχειρήσεις μικρού ή μεσαίου μεγέθους, καθώς και βιοτεχνίες, ελεύθερους επαγγελματίες, φυσικά πρόσωπα που ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα.

3. Τους προμηθευτές εξοπλισμού που επιθυμούν να αυξήσουν τις πωλήσεις τους και να εξοφλούνται άμεσα μέσω χρηματοδότησης από την Εμπορική Leasing της πελατείας τους.

ΠΕΙΡΑΙΩΣ LEASING

Φυσιογνωμία της εταιρίας

Γενικά

Η Πειραιώς Leasing ιδρύθηκε το Φεβρουάριο του 1993, με κύριο μέτοχό της (88%) την Τράπεζα Πειραιώς. Στις 31.12.1993 έληξε η πρώτη 11μηνη λογιστική χρήση της εταιρίας. Μέσα σε αυτό το σύντομο χρονικό διάστημα, η Πειραιώς Leasing κατάφερε αφενός να δημιουργήσει και να εγκαταστήσει τις βασικές λειτουργίες υποδομής και αφετέρου να αναπτύξει ένα ικανοποιητικό χαρτοφυλάκιο, τόσο από άποψη μεγέθους όσο και από άποψη ποιότητας. (Η ποιότητα και ο κίνδυνος του χαρτοφυλακίου μιας εταιρίας Leasing εξαρτώνται από το εύρος διασποράς και τη φερεγγυότητα του πελατολογίου της).

Αντικείμενο Εργασιών της Πειραιώς Leasing

Η Πειραιώς Leasing προσφέρει όλες τις υπηρεσίες και τύπους χρηματοδοτικής μίσθωσης. Πέρα του "κλασικού" Leasing που αφορά τη μίσθωση κάθε είδους εξοπλισμού για μεσομακροπρόθεσμη περίοδο (κυρίως 3 και 5 έτη), η Εταιρία προσφέρει:

- I. Leasing Ξένου Νομίσματος, δηλαδή σύναψη συμφωνίας χρηματοδοτικής μίσθωσης σε ξένο νόμισμα, ώστε να επωφελούνται οι πελάτες από τα χαμηλότερα επιτόκια των νομισμάτων αυτών.
- II. Αναπτυξιακό Leasing, δηλαδή μίσθωση σε συνδυασμό με τους αναπτυξιακούς νόμους του κράτους (1892/90, άρθρο

19). Ο μισθωτής διατηρεί όλα τα φορολογικά κίνητρα του νόμου (αφορολόγητες εκπτώσεις), στα οποία προστίθεται η φορολογική έκπτωση των μισθωμάτων και το όφελος (έμμεσο) των αυξημένων αποσβέσεων.

- III. Leasing Εξαγορών/Συγχωνεύσεων. Το πρόγραμμα αυτό παρέχει τις δυνατότητες της αυτοχρηματοδότησης του αγοραζόμενου ενεργητικού, των φορολογικών κινήτρων, της εξοικονόμησης ιδίων κεφαλαίων και της απλούστευσης της συναλλακτικής διαδικασίας.
- IV. Operating Leasing, που συνδυάζει ένα πλήρες πακέτο υπηρεσιών (χρηματοδότηση, ασφάλιση, service) με μη μηδενική υπολειμματική αξία (εγγυημένη από τον προμηθευτή).
- V. Vendor Leasing, με αντικείμενο τα πλέον συνήθη πάγια (αυτοκίνητα, υπολογιστές, εργαλειομηχανές, ανυψωτικά μηχανήματα, μηχανές γραφείου).
- VI. Sale and Lease Back, που δημιουργεί ρευστότητα, βελτιώνει το ίδιο κεφάλαιο κίνησης και δίνει αξία σε αργούντα ή αποσβεσμένο εξοπλισμό.
- VII. Εξαγορά υφισταμένων συμβάσεων Leasing.

Ο εξοπλισμός που η εταιρία εκμισθώνει περιλαμβάνει τα εξής:

- Επαγγελματικά αυτοκίνητα.
- Μηχανολογικός εξοπλισμός.
- Επιβατικά αυτοκίνητα.
- Επαγγελματικός εξοπλισμός.
- Ιατρικά μηχανήματα.
- Μηχανήματα κατασκευαστικών εταιριών.
- Άλλα μηχανήματα.

CITI LEASING

Φυσιογνωμία της εταιρίας

Γενικά

Η Citi Leasing είναι μία από τις δύο πρώτες εταιρίες που δραστηριοποιήθηκε σ' αυτόν το θεσμό, στον ελληνικό χώρο, είναι θυγατρική της Citibank και κατόρθωσε, όπως υποστηρίζεται, με την ανάλογη προβολή να δημιουργήσει το κατάλληλο εκείνο κλίμα, ώστε πολύ σύντομα η αγορά, αλλά και οι φορείς να ανταποκριθούν θετικά στο Leasing.

Η πελατεία της Citileasing προέρχεται από την πελατεία της Citibank αλλά και από τον χώρο εκείνων των πελατών οι οποίοι για πρώτη φορά διερευνούν το χώρο του Leasing, με στόχο την εξεύρεση λύσης για το πρόβλημα της επιχείρησής τους.

Η πολιτική της Citileasing είναι να μη προσφέρονται προϊόντα έτοιμα από το ράφι στον πελάτη, αλλά αυτά να είναι το αποτέλεσμα συζήτησης με αυτόν, ώστε με βάση τις ανάγκες του να προκύπτουν οι λύσεις οι οποίες θα καταλήξουν να του δώσουν το καλύτερο δυνατό κέρδος.

ABN AMRO LEASING

Φυσιογνωμία της εταιρίας

Γενικά

Η ABN AMRO LEASING είναι θυγατρική της Ολλανδικής ABN και διανύει το τέταρτο έτος της λειτουργίας της, έχοντας αναπτύξει μέχρι τώρα ένα χαρτοφυλάκιο συμβολαίων Leasing της τάξης των 8 δις δρχ.

Η προτίμηση της εταιρίας στρέφεται προς τη βιομηχανία και κατά συνέπεια το μεγαλύτερο μέρος του εκμισθούμενου εξοπλισμού είναι βιομηχανικά πάγια.

Τα προ φόρων κέρδη της για το 1997 ανήλθαν σε 940,8 εκατ. δρχ. έναντι 135,3 εκατ. δρχ. το 1996, ενώ τα έσοδά της από μισθώματα ανήλθαν σε 3,231 δις δρχ. έναντι 2,401 δις δρχ. το 1996.

Το σύνολο του ενεργητικού της χωρίς λογαριασμούς τάξεως ανήλθε σε 8,153 δις δρχ. έναντι 7,095 δις δρχ. το 1996. Σύμφωνα με τον ισολογισμό της εταιρίας, η αναπόσβεστη αξία του πάγιου ενεργητικού έφτασε τα 5,381 δις δρχ. έναντι 5,244 δις δρχ. το 1996.

Τα ίδια κεφάλαια της εταιρίας στις 31.12.1997 ανέρχονταν σε 2,408 δις δρχ. έναντι 1,795 δις δρχ., ενώ οι προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα ανήλθαν σε 423,8 εκατ. δρχ. έναντι 298,5 εκατ. δρχ. το 1996.

Το σύνολο των υποχρεώσεών της στο τέλος του 1997 ανέρχονταν σε 2,603 δις δρχ. έναντι 3,188 δις δρχ. τον αμέσως επόμενο χρόνο.

Η συμβολή του θεσμού είναι σημαντική για τον περιορισμό των κινδύνων από τη ρευστότητα και τις πληθωριστικές πιέσεις που υφίσταται η οικονομία, σε περίπτωση μη παραγωγικής τοποθέτησης των κεφαλαίων του χρηματοδοτούμενου επιχειρηματία, τα οποία μπορούν να διατεθούν ως κεφάλαια κίνησης.

ΙΟΝΙΚΗ LEASING

Φυσιογνωμία της εταιρίας

Γενικά

Η ΙΟΝΙΚΗ LEASING έχει κάνει ιδιαίτερα έντονη παρουσία στον χώρο του Leasing τα τελευταία χρόνια, παρουσιάζοντας παράλληλα μία ανοδική πορεία σε επίπεδο μεγέθους και εργασιών. Το 1997, το σύνολο

των εγκρίσεων ανήλθε στο ποσό των δρχ. 12,2 δις και το σύνολο των νέων συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης (νέες εργασίες) ανήλθε στο ποσό των δρχ. 11,3 δις.

Τα αποτελέσματα της εταιρίας είναι ενδεικτικά της θετικής της πορείας, που συνεχίστηκε και κατά το 1997. Πιο συγκεκριμένα, ο Κύκλος Εργασιών (έσοδα από μισθώματα) ανήλθε στο ποσό των δρχ. 8,88 δις, εμφανίζοντας αύξηση σε ποσοστό 29% περίπου, σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 1996 (δρχ. 6,87 δις).

Τα Μικτά Κέρδη ανήλθαν σε δρχ. 2,69 δις και τα Καθαρά (προ φόρων) Κέρδη σε δρχ. 860,8 εκατ.

Αντικείμενο Εργασιών της ΙΟΝΙΚΗΣ LEASING

Διενέργεια εργασιών χρηματοδοτικής μίσθωσης (Leasing) παραγωγικού εξοπλισμού για επαγγελματική χρήση.

Αντικείμενο χρηματοδοτικής μίσθωσης μπορεί να αποτελέσει κάθε είδους μηχανολογικός εξοπλισμός, ηλεκτρονικοί υπολογιστές και συναφή μηχανήματα, λατομικά, εξορυκτικά, οικοδομικά και οδοποιητικά μηχανήματα, ιατρικά μηχανήματα και επιστημονικά όργανα, έπιπλα και λοιποί εξοπλισμοί γραφείων.

Δικαίωμα για Leasing έχει οποιαδήποτε επιχείρηση και κάθε ελεύθερος επαγγελματίας, με την προϋπόθεση ότι η πιστοληπτική ικανότητα του μισθωτή ικανοποιεί την εταιρία.

Τα πλεονεκτήματα που προσφέρει η ΙΟΝΙΚΗ LEASING είναι σημαντικά:

- Αυξημένη φορολογική ωφέλεια. Τα μισθώματα εκπίπτουν εξ ολοκλήρου από τα έσοδα του μισθωτή - επενδυτή, σε αντίθεση π.χ. με την τοκοχρεολυτική δόση ενός δανείου που εκπίπτουν μόνο οι τόκοι.

- Ευελιξία, αφού το Leasing μπορεί να προσαρμοστεί στην ιδιαιτερότητα κάθε επένδυσης (π.χ. κυμαινόμενα μισθώματα, συμβάσεις σε ξένο νόμισμα κλπ).
- Σύντομες και απλές διαδικασίες.
- Έμμεση χρηματοδότηση των επιχειρήσεων με πρόσθετο κεφάλαιο κίνησης, μέσω του sale and lease back.
- Απαλλαγή από τις συνήθεις επιβαρύνσεις των δανειακών συμβάσεων.
- Κίνητρα για επενδύσεις σύμφωνα με τους αναπτυξιακούς νόμους (Ν. 2601/98).

Προοπτικές

Στις άμεσες προτεραιότητες της εταιρίας για το τρέχον έτος είναι η περαιτέρω ανάπτυξη της συνεργασίας με το δίκτυο των καταστημάτων και τις υπηρεσίες της Ιονικής Τράπεζας με σκοπό την αύξηση των εργασιών που προέρχονται από το δίκτυο των υποκαταστημάτων της Ιονικής Τράπεζας.

ΟΤΕ LEASING

Φυσιογνωμία της εταιρίας

Γενικά

Η ΟΤΕ LEASING Α.Ε. είναι θυγατρική εταιρία της μεγαλύτερης και πιο κερδοφόρας ελληνικής επιχείρησης, του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδας. Συστάθηκε το καλοκαίρι του 1996 με σκοπό την παροχή υπηρεσιών Χρηματοδοτικής Μίσθωσης, όχι μόνο τηλεπικοινωνιακού, αλλά και παντός είδους παραγωγικού εξοπλισμού:

Είναι μία ευέλικτη εταιρία, που φιλοδοξεί να προσφέρει ολοκληρωμένες λύσεις χρηματοδότησης, οι οποίες θα εξυπηρετούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα επενδυτικά σχέδια των πελατών της σε κάθε τομέα οικονομικής δραστηριότητας, δηλαδή βιομηχανία, υπηρεσίες, εμπόριο, κατασκευές, καθώς και ελεύθερα επαγγέλματα.

Η ΟΤΕ LEASING αν και σχετικά καινούργια εταιρία στο χώρο του Leasing, έχει καταφέρει σε μικρό χρονικό διάστημα να δημιουργήσει ασύγκριτα πλεονεκτήματα για τους πελάτες της. Μερικά από τα πλεονεκτήματα αυτά είναι:

- Χρηματοδότηση της επένδυσης κατά 100%.
- Τα μισθώματα εκπίπτουν εξ ολοκλήρου από τα έσοδα του μισθωτή, εξασφαλίζοντας έτσι αυξημένη φορολογική ωφελεία, π.χ. σε σύγκριση με την τοκοχρεολυτική δόση του μακροπρόθεσμου δανεισμού όπου εκπίπτει μόνο ο τόκος.
- Πλήρης προσαρμογή στις χρηματοοικονομικές ιδιαιτερότητες κάθε επένδυσης (κυμαινόμενα μισθώματα, εποχικότητα, συμβάσεις σε συνάλλαγμα κλπ).
- Βελτίωση της ρευστότητας του μισθωτή και χρηματοδότησή του με πρόσθετο κεφάλαιο κίνησης μέσω της ρευστοποίησης του υπερπαγιοποιημένου ενεργητικού του (sale and lease back).
- Συνήθως δεν απαιτούνται εμπράγματα εξασφαλίσεις (υποθήκες, προσημειώσεις κλπ).
- Ταχύτερη απόσβεση της αξίας του εξοπλισμού.

Σύμφωνα με τα δεδομένα που παρουσιάζει η ΟΤΕ LEASING για τα έτη 1996-97, τα μακροοικονομικά μεγέθη σημείωσαν σημαντική βελτίωση.

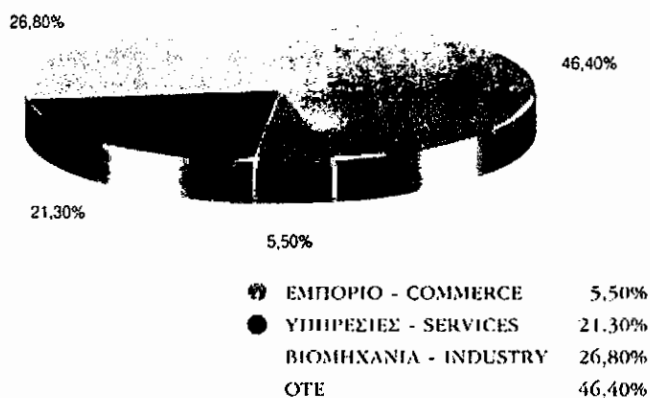
Στην πρώτη υπερδωδεκάμηνη χρήση 1986-97, η εταιρία ακολούθησε ανοδική πορεία, με αποτέλεσμα να ξεπεράσει τον αρχικό

της φιλόδοξο στόχο για ένα μερίδιο 5% της αγοράς του Leasing. Στη χρήση αυτή, παρά τον έντονο ανταγωνισμό από τις υπόλοιπες εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης, η ΟΤΕ LEASING κατέβαλε το 5,88% της αγοράς και την 8^η θέση στον πίνακα κατάταξης των εταιριών χρηματοδοτικής μίσθωσης.

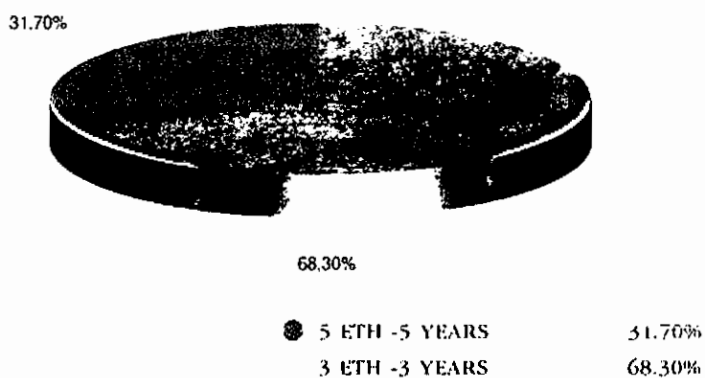
Τα οικονομικά αποτελέσματα (κέρδη προ φόρων) της χρήσεως 1997 ήταν θετικά και διαμορφώθηκαν σε 641 εκατ. δρχ. Τα έσοδα εκμεταλλεύσεως ανήλθαν στο ποσό των 388 εκατ. δρχ. Ο κύκλος εργασιών από μισθώματα χρήσεως ανήλθε σε 272,4 εκατ. δρχ. και το κόστος εργασιών σε 209,6 εκατ. δρχ. Είναι αξιοσημείωτο ότι τα ανωτέρω κονδύλια προέκυψαν από χρηματοδοτικές μισθώσεις που διενεργήθηκαν στο τελευταίο μόλις οκτάμηνο διάστημα της κλειομένης περιόδου, δεδομένης της απασχόλησης και του χρόνου που διέρρευσε και διατέθηκε για την οργανωτική συγκρότηση της εταιρίας. Επίσης, στα έσοδα της εταιρίας λογίστηκαν και κονδύλια από την διαχείριση των διαθεσίμων της, ύψους 704 εκατ. δρχ. περίπου. Τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης ανήλθαν σε ύψος 668 εκατ. δρχ. Τέλος, τα αποτελέσματα επιβαρύνθηκαν με προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις, σύμφωνα με το νόμο 1665/86, όπως ίσχυε, ύψους 25,5 εκατ. δρχ. Το σύνολο των λειτουργικών δαπανών, εκτός τόκων και αποσβέσεων ανήλθε στο ποσό των 210 εκατ. δρχ. Από το ποσό αυτό 132 εκατ. δρχ. κατεβλήθησαν στον ΟΤΕ ως αποζημίωση για την απασχόληση αποσπασμένου προσωπικού και για άλλες υπηρεσίες και το υπόλοιπο ποσό των 78 εκατ. δρχ. αφορά τις λοιπές δαπάνες διοικήσεως και διαθέσεως. Το ανθρώπινο δυναμικό της ΟΤΕ LEASING την 31.12.1997 ανερχόταν σε 12 άτομα, το σύνολο των οποίων αποσπάσθηκε από τον ΟΤΕ.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΟΤΕ LEASING

ΤΟΜΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ LEASING

Σύμφωνα με τα στοιχεία των δημοσιευμένων ισολογισμών των εταιριών Leasing, οι εργασίες του κλάδου τα χρόνια 1990, 1991, 1992, 1993 και 1994 έχουν εξελιχθεί ως εξής:

Συμβάσεις: 19.347,00 29.499,00 52.561,00 54.406,00 51.797,00

Μεταβολή % (έτος βάσης 1990): 100,00 152,47 272,00 281,00 268,00

Κύκλος εργασιών: 22.994,40 37.836,10 56.338,10 69.551,50

Κέρδη χρήσεων προ φόρων: 7.723,60 11.382,90 14.343,20 19.679,50

ΠΗΓΗ: Ένωση εταιριών Leasing - ΑΤΕ Leasing ποσά σε εκατ. δρχ.

XVIII. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ LEASING

Με το Ν. 1665/86 καθιερώνεται στη χώρα μας η μορφή του Leasing, που ονομάζεται "χρηματοδοτική μίσθωση" (financial leasing).

Η άλλη βασική μορφή είναι η "λειτουργική ή διαχειριστική μίσθωση" (operating or renting leasing), για την οποία γίνεται λόγος παρακάτω.

Έως τα τέλη του 1995 η χρηματοδοτική μίσθωση στη χώρα μας, σύμφωνα με τις διατάξεις του παραπάνω νόμου (1665/86), αφορούσε μόνο κινητά που προορίζονταν για επαγγελματική χρήση και η διάρκεια της μίσθωσης δεν μπορούσε να είναι μικρότερη από τρία έτη.

Από το Δεκέμβριο όμως του 1995, ο Ν. 1665/1986 τροποποιήθηκε από το Ν. 1367/29-12-1995, ο οποίος προβλέπει επέκταση του προηγούμενου και στα ακίνητα, εξαιρουμένων των οικοπέδων.

Τα βασικά σημεία του νέου αυτού νόμου είναι:

- Η ύπαρξη συμβολαιογραφικού εγγράφου.
- Η δεκαετία είναι η ελάχιστη διάρκεια χρηματοδοτικής μίσθωσης.
- Οι αποσβέσεις από τις εταιρίες Leasing γίνονται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.
- Η απαλλαγή από τυχόν φόρο αυτόματου υπερτιμήματος που θα επιβληθεί και από το φόρο μεταβίβασης ακινήτων που:
 - α) μεταβιβάζονται από την εκμισθώτρια εταιρία προς το μισθωτή κατά τη λήξη της χρηματοδοτικής μίσθωσης,

β) εξάγονται πριν από τη λήξη της χρηματοδοτικής μίσθωσης από το μισθωτή.

- Υποκατάσταση του μισθωτή, από τους καθολικούς διαδόχους του, σε περίπτωση αποβίωσής του, με την προϋπόθεση ότι συντρέχουν στα πρόσωπα των διαδόχων οι προϋποθέσεις σύναψης χρηματοδοτικής μίσθωσης από το μισθωτή.

Ο επιχειρηματικός κόσμος, αλλά και οι εταιρίες Leasing περίμεναν με ιδιαίτερο ενδιαφέρον το νόμο αυτό και είχαν βασίμως ελπίσει ότι θα υποβοηθούσε στην ανάπτυξη της χώρας και ειδικότερα θα συντελούσε:

- Στην αναθέρμανση της επί πολλά χρόνια ευρισκόμενης σε ύφεση οικοδομικής δραστηριότητας που θεωρείται σημαντική για την οικονομία μας.
- Στην αξιοποίηση πολλών, κατάλληλων για παραγωγικούς σκοπούς, ακινήτων, που βρίσκονται στην ιδιοκτησία των τραπεζών και παραμένουν σε μεγάλο βαθμό ανεκμετάλλευτα.
- Στη δυνατότητα απόκτησης, από σημαντική μερίδα επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών, ιδιόκτητης επαγγελματικής στέγης, κατά τρόπο εξαιρετικά συμφέροντα και προσιτό, μια και τα καταβαλλόμενα στις εταιρίες Leasing μισθώματα λογίζονται ως λειτουργικές δαπάνες που εκπίπτουν από τα φορολογητέα έσοδα, αλλά και θα είναι εκ των προτέρων γνωστά και σταθερά και δεν θα υπόκεινται σε αυξήσεις, αναπροσαρμογές σημαντικού ύψους, τέτοιες που να διαταράσσουν τα ταμειακά τους προγράμματα ή να μεταβάλλουν δραστικά το κόστος πωλήσεων των προϊόντων, εμπορευμάτων ή υπηρεσιών τους.

- Στη δραστηριοποίηση των εταιριών Leasing στο χώρο της αγοραπωλησίας ακινήτων με θετικές οπωσδήποτε επιδράσεις στον κύκλο εργασιών και στα αποτελέσματά τους.
- Στην αντιμετώπιση των επενδυτικών προγραμμάτων των επιχειρήσεων με ευέλικτο και αποτελεσματικό τρόπο, χωρίς να εμπλέκονται οι ενδιαφερόμενοι σε χρονοβόρες και δαπανηρές διαδικασίες.

Γενικότερα, όμως, οι αντιδράσεις των επιχειρηματιών, σχετικά με τη λειτουργικότητα του νόμου αυτού, είναι αρνητικές. Πιστεύουν βέβαια, ότι το νομοθέτημα αυτό αποτελεί αναμφίβολα ένα θετικό βήμα, αλλά οπωσδήποτε δεν είναι το καλύτερο δυνατό, δεδομένου ότι δημιουργούνται ήδη σοβαρά προβλήματα στην εφαρμογή του θεσμού, τα οποία αναμένεται να αυξηθούν στην πορεία, γιατί πραγματικά φαίνεται ότι ο νομοθέτης υπήρξε πολύ διστακτικός.

Εάν, για παράδειγμα, αγορασθεί από μία εταιρία Leasing ακίνητο του οποίου το μεγαλύτερο μέρος συνίσταται από υποκείμενο γήπεδο, π.χ. εγκατάσταση camping ή βιομηχανοστάσιο με μεγάλους αποθηκευτικούς χώρους, ας πούμε συνολικής αξίας δρχ. 100.000.000, όπου η αξία των κτιρίων είναι δρχ. 5.000.000 με συντελεστή ετήσιας απόσβεσης 8% τότε δεκαετής μισθωτική σύμβαση με επιτόκιο 19% ετησίως και μισθώματα τριμηνιαία μεταβλητά στο τέλος κάθε τριμήνου συνεπάγεται τριμηνιαίο μίσθωμα δρχ. 5.629.675, δηλαδή ετήσιο μίσθωμα δρχ. 22.518.698. Για την εταιρία Leasing το τελευταίο αυτό ποσό συνιστά ακαθάριστο έσοδο, παρά το ότι αποτελείται από κεφάλαια και τόκους, από το οποίο αφαιρείται το κόστος πωλήσεων, δηλαδή οι αποσβέσεις επί των εκμισθωμένων παγίων.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η ετήσια απόσβεση, που ενεργείται μόνο επί των κτιρίων, ανέρχεται σε δρχ. 400.000, με συνέπεια τη φορολόγηση και του χρεολυσίου, πράγμα τελείως ασύμφορο από λογιστικής, οικονομικής πλευράς και υφιστάμενο από τα διεθνή λογιστικά πρότυπα.

Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα τη μη πρόβλεψη από το νόμο της απόσβεσης από τις εταιρίες Leasing του οικοπέδου, η αξία του οποίου θα αποτελεί οπωσδήποτε τμήμα του προς χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτου.

ΧΙΧ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Συνοψίζοντας ό,τι έχουμε αναφέρει, μπορεί να υποστηριχθεί ότι το Leasing είναι μία συμφέρουσα χρηματοδοτική μίσθωση, η οποία, εκτός από εύλογα πλεονεκτήματα, έχει και μειονεκτήματα.

Προσφέρει ευελιξία στις επιχειρήσεις να αποκτήσουν τον μηχανολογικό εξοπλισμό που χρειάζονται και που δεν θα μπορούσαν να αποκτήσουν μόνες τους, στηριζόμενες στα δικά τους κεφάλαια. Επίσης, δεν επιβαρύνονται άμεσα με την απόδοση του Φ.Π.Α., αλλά σταδιακά, με την καταβολή της κάθε δόσης.

Βέβαια, το επιτόκιο της χρηματοδοτικής μίσθωσης κάποιες φορές μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το επιτόκιο του τραπεζικού δανεισμού, αλλά με τις φορολογικές ελαφρύνσεις που επιτυγχάνονται με την χρηματοδοτική μίσθωση γίνεται πιο συμφέρον για να προτιμηθεί.

Κάτι βασικό που πρέπει να σημειωθεί είναι ότι ο θεσμός του Leasing προκαλεί στέρηση του στοιχείου της ιδιοκτησίας επί του εξοπλισμού από τον μισθωτή, η οποία θεωρείται ότι μειώνει το κύρος του.

Στην Ελλάδα, είναι ένας θεσμός, ο οποίος αναπτύσσεται και αποτελεί μια σημαντική μορφή χρηματοδότησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, μετά τον παραδοσιακό δανεισμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

F A C T O R I N G

I. Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΟΥ FACTORING

Το Factoring (που ονομάζεται και πρακτορεία Επιχειρηματικών απαιτήσεων), είναι νέος σχετικά θεσμός που έχει αρχίσει να προωθείται τα τελευταία χρόνια από κυρίως πιστωτικούς φορείς (τράπεζες), με σκοπό την καλύτερη και πληρέστερη εξυπηρέτηση των πελατών. Το Factoring είναι μια σύγχρονη και ευέλικτη μέθοδος χρηματοδότησης και παράλληλα προσφέρει μία δέσμη υπηρεσιών στις επιχειρήσεις καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα των αναγκών τους. Είναι, δηλαδή ένα πολύτιμο εργαλείο, ιδιαίτερα για τις Μικρο-Μεσαίες εξαγωγικές επιχειρήσεις.

Factoring είναι πρακτορεία (αγορά) απαιτήσεων από μία εταιρία ή τράπεζα – αγοραστή (Factor). Αντί συμφωνημένης αμοιβής , ο Factor αναλαμβάνει την είσπραξη των ποσών αυτών καθώς επίσης τον έλεγχο της φερεγγυότητας του πελάτη και τη λογιστική παρακολούθηση των πελατών, την κάλυψη του χρηματοοικονομικού κινδύνου και παροχής προκαταβολών.

Επίσης περιλαμβάνει ένα τρίπτυχο (πωλητής - εταιρία Factoring - αγοραστής) και τη χρηματοδότηση εμπορικών απαιτήσεων. Ο Factor, ως εκδοχέας των απαιτήσεων, ουσιαστικά αγοράζει τις απαιτήσεις αυτές οι οποίες αποτελούν πλέον δικά του περιουσιακά στοιχεία. Το ποσό που ο Factor πληρώνει τον προμηθευτή αποτελεί το τίμημα της αγοράς αυτής. Ο προμηθευτής που εκχωρεί την απαίτηση αυτή είναι υπαρκτή, έγκυρη

και νόμιμη. Ο Factor αποδεχόμενος την εκχώρηση αναλαμβάνει και τον κίνδυνο αφερεγγυότητας του πελάτη.

Ο θεσμός του Factoring είναι αναπτυξιακός, γιατί συμβάλλει ουσιαστικά τόσο στην ενίσχυση όσο και στον εκσυγχρονισμό του μηχανισμού προώθησης και διεκπεραίωσης των εξαγωγών (εξαγωγικό Factoring) και την ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων από πλευράς χρηματοδότησης και διαχείρισης.

Το πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Factoring δεν περιορίζεται μόνο στην είσπραξη τιμολογίων (που είναι βέβαια η κύρια δραστηριότητα), αλλά αναπτύσσει δραστηριότητες στη χρηματοδότηση – προκαταβολή, στη διαχείριση (είσπραξη τιμολογίων, λογιστική παρακολούθηση των τιμολογίων, μηχανογράφηση κλπ), στην ασφάλιση των απαιτήσεων του προμηθευτή κλπ.

Με απλά, λοιπόν, λόγια το Factoring λειτουργεί ως εξής: Η επιχείρηση αποστέλλει τα τιμολόγια που εκδίδει στους πελάτες της και αντίγραφά τους στη εταιρία Factoring, τα οποία και εκχωρεί σε αυτήν. Η εταιρία Factoring, μετά την παραλαβή των τιμολογίων τα καταχωρεί στα βιβλία της και αυτά προεξοφλούνται κατά το ποσοστό που έχει προσυμφωνηθεί με τον πελάτη. Τα ποσοστά κυμαίνονται μεταξύ 1 – 2 % για υπηρεσίες εγχωρίου και διεθνούς Factoring.

II. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ FACTORING

Το σύγχρονο Factoring εμφανίστηκε στις Η.Π.Α στο διάστημα του Μεσοπολέμου ,παρόλο που μορφές του Factoring είχαν εμφανιστεί στην Αγγλία τον 19^ο αιώνα.

Το Factoring γεννήθηκε τον 17^ο και 19^ο αιώνα όταν η Άγγλία, Ισπανία, Γαλλία και Πορτογαλία δημιουργούσαν και ανέπτυσαν τις αποικίες τους στο Νέο Κόσμο. Εφαρμόσθηκε ευρέως στις Η.Π.Α, στη δεκαετία του '60.

Στην περίοδο του Μεσοπολέμου δημιουργήθηκαν οι πρώτες εταιρίες Factoring, τις οποίες ακολούθησαν οι τραπεζικοί οργανισμοί, που άρχισαν να προσφέρουν τις εργασίες Factoring ιδρύοντας κοινοπραξίες μαζί με χρηματοδοτικούς οργανισμούς που είχαν ήδη εμπειρία σε αυτόν τον τομέα.

Την τελευταία εικοσαετία υπηρεσίες Factoring παρέχονται από τραπεζικές εταιρίες και στην Ευρώπη επηρεάζοντας σημαντικά τους παραδοσιακούς τρόπους χρηματοδότησης των οικονομικών μονάδων.

Η διεθνής αγορά του Factoring αναπτύσσεται συνεχώς και σήμερα η Ευρώπη υπερτερεί των Η.Π.Α.

Στην Ευρώπη και κυρίως στη γειτονική μας Ιταλία, μεγάλες μεταποιητικές μονάδες ίδρυσαν δικές τους εταιρίες Factoring με στόχο να επιτύχουν καλύτερους πόρους πίστωσης από τους προμηθευτές τους. Οι εταιρίες Factoring στην Ευρώπη προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε οποιαδήποτε επιχείρηση, οποιουδήποτε κλάδου της οικονομίας και καλύπτουν περίπου το 30 % της συνολικής αγοράς υπηρεσιών του Factoring.

ΙΙΙ. ΜΟΡΦΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ FACTORING

Το Factoring λειτουργεί μέσα σ' ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, όπως αναφέρθηκε στην εισαγωγή και ανάλογα με τον προσανατολισμό και την έμφαση που δίνεται σε ορισμένες απ' αυτές τις δραστηριότητες διαμορφώνεται μια μορφή λειτουργίας του, ένα πλαίσιο μέσα στο οποίο αναπτύσσεται.

Έτσι θα μπορούσαμε να διακρίνουμε τα είδη του όπως :

1. Εγχώριο(Domestic) Factoring

Το εγχώριο Factoring αφορά την εσωτερική αγορά της χώρας. Δηλαδή την ανάληψη της ευθύνης της είσπραξης των τιμολογίων που αφορούν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που διακινούνται στο εσωτερικό της χώρας. Το εγχώριο Factoring εφαρμόζεται σ' όλες τις επιχειρήσεις και σ' όλα τα προϊόντα και υπηρεσίες. Εκτός από την είσπραξη και προεξόφληση των τιμολογίων, γίνεται χρηματοδότηση, λογιστική παρακολούθηση των πωλήσεων, διαχείριση των χρηματοοικονομικών της επιχείρησης, μηχανογραφική οργάνωση κ.α.

2. Διεθνές (International) Factoring

Το Διεθνές Factoring εξειδικεύεται κυρίως στον τομέα των εξαγωγών και εισαγωγών (export and import factoring), στην ανάληψη, δηλαδή, της ευθύνης της είσπραξης και προεξόφλησης της απαίτησης των τιμολογίων που αφορούν τα εξαγόμενα ή εισαγόμενα προϊόντα. Επίσης το διεθνές Factoring προχωράει στη χρηματοδότηση, στη λογιστική παρακολούθηση των πωλήσεων, στην οργάνωση των εργασιών του προμηθευτή κ.ά.

Η σημαντικότερη μορφή του διεθνούς Factoring είναι το Εξαγωγικό Factoring με τη συνεργασία δύο factors – two factors system.

Σε αυτή τη μορφή απαιτείται η συνεργασία του εξαγωγέα – πωλητή, του εισαγωγέα – αγοραστή, του Factor εξαγωγής και του Factor εισαγωγής. Η διαδικασία υλοποίησης συμφωνίας εξαγωγικού Factoring είναι περισσότερο περίπλοκη από αυτήν του εγχώριου επειδή συνδετικός κρίκος μεταξύ πωλητή και αγοραστή δεν είναι ένας Factor αλλά δύο, αυτός στη χώρα του εξαγωγέα και ο άλλος στη χώρα του εισαγωγέα.

Το βασικό πλεονέκτημα του εξαγωγικού Factoring είναι ότι δίνει στον εξαγωγέα εναλλακτική λύση στην περίπτωση όπου η εξαγωγή δεν μπορεί να γίνει χωρίς την παροχή πίστωσης προς τον εισαγωγέα λόγω έντονου ανταγωνισμού από άλλους εξαγωγείς. Επιπλέον, όταν ο εξαγωγέας συναλλάσσεται επί πιστώσει ταυτόχρονα με πολλές χώρες και έτσι είναι υποχρεωμένος να έχει ένα υψηλού κόστους λογιστικό σύστημα υπηρεσίας του εξαγωγικού Factoring αμβλύνουν το πρόβλημα και σε πολλές περιπτώσεις αυτό παύει να υφίσταται.

3. Factoring με ή χωρίς αναγωγή

- *Με δικαίωμα αναγωγής (with recourse)*: Η περίπτωση με δικαίωμα αναγωγής είναι όταν ο Factor έχει το δικαίωμα να επιστρέφει τα απλήρωτα τιμολόγια στον προμηθευτή – εκχωρητή έναντι καταβολής του αντίστοιχου ποσού. Ο προμηθευτής αναλαμβάνει το «ρίσκο» των απλήρωτων τιμολογίων. Αυτή η μορφή του Factoring αφορά, κυρίως, τις επιχειρήσεις που επιθυμούν απλώς τη μείωση του κόστους είσπραξης μέρους ή του συνόλου των τιμολογίων μέσω του Factor και δεν τις ενδιαφέρουν άλλες δραστηριότητες του Factoring. Η μορφή αυτή παρέχει, δηλαδή, χρηματοδότηση, λογιστική παρακολούθηση, είσπραξη των

απαιτήσεων, αλλά όχι κάλυψη του ενδεχόμενου κινδύνου από αδυναμία πληρωμής του πελάτη.

- *Χωρίς το δικαίωμα της αναγωγής (with out recourse):* Η περίπτωση χωρίς το δικαίωμα της αναγωγής είναι όταν ο Factor δεν έχει το δικαίωμα να επιστρέφει τα απλήρωτα τιμολόγια στον προμηθευτή – εκχωρητή αναλαμβάνει το «ρίσκο» αυτών.

Σ' αυτήν την περίπτωση υπάρχει η έννοια της υποκατάστασης του δικαιούχου της οφειλής προμηθευτή από τον Factor. Υπάρχουν όμως, και οι περιπτώσεις όπου ο Factor αναλαμβάνει την ευθύνη της είσπραξης των τιμολογίων μέχρι ενός ορίου που καθορίζει ο ίδιος κατά οφειλέτη χωρίς αναγωγή και πέραν αυτού του ορίου μπορεί να εισπράττει τιμολόγια με το δικαίωμα της αναγωγής.

Η φιλοσοφία του δικαιώματος της αναγωγής ή όχι βασίζεται στο ποιος θα αναλάβει το «ρίσκο» των απλήρωτων τιμολογίων, ο Factor ή ο προμηθευτής.

Συνήθως το Factoring αρχίζει με το δικαίωμα της αναγωγής. Έτσι ο Factor ξεκινάει εκ του ασφαλούς και αργότερα, όταν έχει οργανώσει ικανοποιητικό δίκτυο πληροφόρησης, ώστε να αξιολογεί τη φερεγγυότητα των πελατών προχωρεί στο Factoring χωρίς το δικαίωμα αναγωγής.

4. Factoring εμπιστευτικό και μη εμπιστευτικό.

- *Εμπιστευτικό (disclosed Factoring):* Στο Εμπιστευτικό Factoring, η συμφωνία γίνεται μεταξύ του Factor και του προμηθευτή και διατηρείται μυστική. Δεν ανακοινώνεται στον πελάτη (του προμηθευτή) παρά μόνο όταν αθετήσει τις υποχρεώσεις του στον Factor και του προμηθευτή. Η συμφωνία γίνεται συνήθως για να προστατευθεί ο Factor από πελάτες που έχουν υψηλό «ρίσκο». Ο

Factor έχει το δικαίωμα να επιλέγει τους πελάτες του και να αναλαμβάνει ακόμη και μέρος των απαιτήσεών τους.

- *Μη εμπιστευτικό (undisclosed Factoring)*: Μη εμπιστευτικό Factoring έχουμε όταν ο πελάτης γνωρίζει τη συμφωνία που έχει γίνει μεταξύ του προμηθευτή και του Factor. Οι δύο συμβαλλόμενοι (Factor – προμηθευτής) ενημερώνουν τον πελάτη τους. Αυτή η ενημέρωση γίνεται με διάφορους τρόπους. Ένας τρόπος είναι να σημειώνεται στα τιμολόγια ότι έχουν εκχωρηθεί (πουληθεί) στο Factor «X». Άλλος τρόπος είναι να αναγγέλλουν και οι δύο συμβαλλόμενοι στον πωλητή το ύψος των τιμολογίων (οφειλή) τα οποία έχουν εκχωρηθεί στον Factor.

5. Factoring χωρίς χρηματοδότηση (Maturity Factoring)

Το Maturity factoring χρησιμοποιείται κυρίως από μικρές επιχειρήσεις σαν μια εναλλακτική επιλογή της ασφάλισης του πιστωτικού κινδύνου (της απαίτησης). Καλύπτει όλες τις διοικητικές δραστηριότητες των πωλήσεων, τη λογιστική του πιστωτικού κινδύνου. Ο διακανονισμός που γίνεται (μεταξύ factor – προμηθευτή) είναι αυτός της πλήρους εξυπηρέτησης, αλλά χωρίς την προκαταβολή ή προπληρωμή του προμηθευτή από τον factor και επιπλέον χωρίς την αύξηση του χρηματοδοτικού κόστους.

Οι πληρωμές των οφειλών του Factor στον προμηθευτή γίνονται:

- I. Μετά από μια σταθερή περίοδο που βασίζεται στις αναμενόμενες πληρωμές του μέσου όρου της πιστωτικής περιόδου που συμφωνεί ο οφειλέτης (debtor), τη γνωστή ως maturity περίοδο.

- II. Σύμφωνα με την ημερομηνία της μεταφοράς των χρεών στον factor και της υποβολής αντιγράφου τιμολογίου, από τον προμηθευτή.
- III. Σύμφωνα με την πληρωμή του Factor από τους οφειλέτες ή σε σχέση με τις αποδείξεις των χρεών ή σύμφωνα με τη ρευστοποίηση των χρεών ή όπως αλλιώς συμφωνηθεί.

6. Factoring μέσω αντιπρόσωπου – πράκτορα (agency Factoring)

Το factoring με τη μορφή της πρακτόρευσης, μέσω των εταιριών ή γραφείων, αποτελεί μια μέθοδο ή διαδικασία με την οποία μπορεί να υπάρξει εμπιστευτική χρηματοδότηση έναντι πιστωτικού κινδύνου (bad debts). Χωρίς όμως άλλες διοικητικές υπηρεσίες. Υπάρχουν πολλοί διακανονισμοί με τους οποίους οι απαιτήσεις αναλαμβάνονται από μία εταιρία για λογαριασμό του πελάτη και η εταιρία ενεργεί ως μεσάζων για τον factor. Η εταιρία agency, στην οποία ο οφειλέτης είναι υποχρεωμένος να πληρώνει, διοικείται ή ελέγχεται από τον factor ή από τον προμηθευτή. Εξαρτάται από τον πελάτη, πάντως, αν επιθυμεί να του παρέχονται και διοικητικές ή άλλες υπηρεσίες από τον Factor.

7. Factoring μόνο για χρηματοδότηση (bulk factoring).

Αυτή η μορφή του factoring συνίσταται στη χρηματοδότηση του ύψους των εισπρακτέων λογαριασμών ή της εξασφάλισης της είσπραξης των τιμολογίων. Τα τιμολόγια λειτουργούν σαν εγγύηση, σαν ένα είδος εμπράγματης ασφάλειας. Είναι μια μορφή χρηματοδότησης με ενέχυρο των εκχωρηθέντων για είσπραξη λογαριασμών. Οι εισπρακτέοι λογαριασμοί χρησιμοποιούνται ως εγγύηση για την κάλυψη ενός τραπεζικού δανείου κλπ.

IV. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ & ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ FACTORING.

1. Γενικά.

Η εφαρμογή του θεσμού Factoring είναι φυσικό να έχει θετικές και αρνητικές επιπτώσεις.

Με το Factoring οι επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα για χρηματοδότηση από μια επιπρόσθετη πηγή.

Οι εισπρακτέοι λογαριασμοί ή τα τιμολόγια δίνουν τη δυνατότητα στην επιχείρηση να εξασφαλίσει επιπρόσθετο δανεισμό τον οποίο μπορεί η επιχείρηση να συνάψει με διαφορετικούς όρους.

Ακόμη, η πώληση των εισπρακτέων τιμολογίων συνδυάζεται και με την παροχή υπηρεσιών ανάλογα με αυτές που παρέχει ο τομέας των πωλήσεων.

Από την άλλη πλευρά, ως μειονεκτήματα του θεσμού Factoring, σε γενικές γραμμές, θα μπορούσαμε να αναφέρουμε την περίπτωση που τα εισπρακτέα τιμολόγια είναι πολλά και μικρής αξίας, οπότε το διαχειριστικό κόστος αυξάνεται και κάνει το Factoring απρόσφορο και δαπανηρό.

Ακόμη η χρηματοδότηση έναντι των εισπρακτέων τιμολογίων, για ένα χρονικό διάστημα αντιμετωπιζόταν με επιφύλαξη, επειδή θεωρείτο απόδειξη όχι καλής οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης. Αυτό, όμως, με την πάροδο του χρόνου ξεπεράστηκε. Οπότε σήμερα και καλής οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης χρησιμοποιούν Factoring με το να πουλούν ή να ενεχυριάζουν τους εισπρακτέους λογαριασμούς τους.

2. Πλεονεκτήματα του εγχώριου και εξαγωγικού Factoring.

Τα πλεονεκτήματα του θεσμού του Factoring τόσο του εγχώριου όσο και του εξαγωγικού είναι τα ακόλουθα:

- Το Factoring αποτελεί μια εναλλακτική και συμπληρωματική μορφή χρηματοδότησης που διευρύνει την πιστοληπτική ικανότητα του εκχωρητή – προμηθευτή.
- Ενισχύει χρηματοδοτικά τις μικρομεσαίες και εξαγωγικές επιχειρήσεις και συμβάλλει στην αύξηση των πωλήσεών τους.
- Συμβάλλει στην ορθολογικότερη χρηματοοικονομική διαχείριση των επιχειρήσεων που δεν διαθέτουν οργανωμένα λογιστήρια και νομικά τμήματα.
- Διευκολύνει τη ρευστότητα των μικρομεσαίων και εξαγωγικών επιχειρήσεων.
- Μειώνει το κόστος διαχείρισης του χαρτοφυλακίου επιχειρήσεων – εκχωρητών .
- Αυξάνει τα οφέλη του προμηθευτή από την πώληση των τιμολογίων στη διεθνή διατραπεζική αγορά όπου ισχύουν χαμηλότερα επιτόκια.
- Παρέχει ασφαλιστική κάλυψη των εξαγωγών και των εξαγωγικών απαιτήσεων.
- Επιτρέπει στον εξαγωγέα να έχει επιπλέον πιστώσεις σε κάποιο οργανισμό χωρίς την υποκατάσταση των εγγυητικών επιστολών, των φορτωτικών εγγραφών κλπ.
- Μπορεί να ασφαλίσει δευτεροβάθμια «πακέτα» τιμολογίων εκδιδόμενα από εξαγωγικές εμπορικές εταιρίες.
- Παρέχει καλύτερο δίκτυο πληροφοριών και είναι συνεπώς ευκολότερο να ελέγχεται ο αγοραστής (και σε συνεργασία να τους άλλους Factors) και να αξιολογείται η φερεγγυότητά του.

- Χρηματοδοτεί με βάση την οικονομική επιφάνεια της επιχείρησης. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι δεν βοηθάει τις οικονομικά αδύναμες επιχειρήσεις που διαθέτουν καλή ποιότητα προϊόντων και θέλουν να κερδίσουν μία θέση στην αγορά.
- Περιορίζει τον συναλλαγματικό κίνδυνο. Όταν η χρηματοδότηση γίνεται κατά το μεγαλύτερο ποσοστό της σε δραχμές, έχει ως αποτέλεσμα να περιορίζει τον συναλλαγματικό κίνδυνο του εξαγωγέα στο υπόλοιπο, μικρότερο ποσοστό της απαίτησης.

3. Πλεονεκτήματα του «two Factor» συστήματος.

Το two Factor σύστημα είναι προφανές τα πλεονεκτήματά του και τα μειονεκτήματά του, για αυτό άλλωστε από άλλους Factors έχει γίνει αποδεκτό και συμμετέχουν σε αυτό και από άλλους Factors όχι.

Ωστόσο τα πλεονεκτήματα του συστήματος είναι:

A) Τα πλεονεκτήματα :

- Ο Factor είναι υπεύθυνος για τον πελάτη για την αξιοπιστία του (φερεγγυότητα), για τη σύναψη συμφωνιών, για τις εγγυήσεις του κ.ά.
- Ο Factor είναι υποχρεωμένος να δέχεται εισπράξεις τιμολογίων, οπότε συμβάλλει στην εξυπηρέτηση των πελατών του και των άλλων Factors.

B) Τα μειονεκτήματα :

- Οι καθυστερήσεις που υπάρχουν στις μεταβιβάσεις των πληρωμών – κεφαλαίων, οι πληρωμές που πρέπει να περάσουν τρία χέρια αντί για δύο.
- Το σύστημα των «two Factors» είναι χρήσιμο όταν υπάρχει προκαταβολή (προχρηματοδότηση) και απαιτείται

συναλλαγματικός έλεγχος και εφαρμογή διαφόρων κανονισμών από χώρα σε χώρα.

Το **two Factor** σύστημα μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για τους εξής σκοπούς:

- Κάλυψη του συναλλαγματικού κινδύνου του εξαγωγέα όταν πουλάει με νόμισμα του εισαγωγικού Factor (όταν υπάρχει κυρίως προχρηματοδότηση).
- Μεταβίβαση του συναλλάγματος από τις πωλήσεις αμέσως στον εξαγωγικό Factor, που μπορεί να προστατεύει και τον πελάτη έναντι συναλλαγματικής διακύμανσης κατά τη διάρκεια της πιστωτικής περιόδου.
- Μείωση του κόστους της χρηματοδότησης, από τη διατήρηση των επιτοκίων στη χώρα του εισαγωγικού Factor σε χαμηλότερο επίπεδο από τη χώρα του εξαγωγικού Factor. Έτσι, ο πελάτης μπορεί να χρηματοδοτηθεί με σχετικά μειωμένο επιτόκιο με τη διαδικασία της χρηματοδότησης, που γίνεται με συνεννόηση του εισαγωγικού και εξαγωγικού Factor.

4. Οφέλη του φορέα Factoring από την εφαρμογή του θεσμού.

Η εφαρμογή του θεσμού Factoring τόσο μέσα σε τράπεζα όσο και από θυγατρική της εταιρία, συμβάλλει άμεσα προς όφελος τόσο της ίδιας Τράπεζας όσο και των θυγατρικών τους εταιριών, καθώς επίσης προς όφελος των εξαγωγικών επιχειρήσεων και γενικότερα της θυγατρικής οικονομίας.

Το Factoring προσφέρει άμεσα και έμμεσα οφέλη στην Τράπεζα και στους πελάτες της.

I. Τα άμεσα οφέλη της Τράπεζας προέρχονται από την ανάπτυξη των τραπεζικών εργασιών που συνίσταται στην :

- Αύξηση, γενικά του κύκλου εργασιών της .
- Ανάπτυξη παράλληλα με το Factoring και άλλων νέων τραπεζικών εργασιών .
- Αύξηση του πελατειακού της χώρου.
- Επέκταση των εργασιών της και στον εμπορικό τομέα.
- Βελτίωση των συναλλαγών της.
- Απόδοση των κεφαλαίων της που χρησιμοποιούνται στην εφαρμογή του Factoring.

II. Τα έμμεσα οφέλη για τις Τράπεζες που προέρχονται από τον τομέα των εξαγωγών, κυρίως, από τις βιομηχανικές και εμπορικές επιχειρήσεις που εφαρμόζουν το Factoring όπως:

- Της δυνατότητας εξεύρεσης τόσο κεφαλαίων κίνησης όσο και χρηματοδότησης χωρίς να προσφύγουν στον παραδοσιακό τραπεζικό δανεισμό που απαιτεί αυξημένες εμπράγματα ασφάλειες.
- Της βελτίωσης της διαχείρισης των χρηματοοικονομικών τους.
- Της μείωσης του λειτουργικού τους κόστους.
- Της αξιοποίησης των δυνατοτήτων της εμπορικής τους πολιτικής.
- Της προώθησης των προϊόντων τους σε αγορές του εξωτερικού.
- Της απόκτησης δικτύου εμπορίας και πληροφόρησης στο εξωτερικό μέσω του Factor.
- Της καταπολέμησης της φοροδιαφυγής λόγω του εκσυγχρονισμού του συστήματος συναλλαγών.
- Της αξιοποίησης, για εξαγωγές, προϊόντων που έχουν καλές προδιαγραφές.
- Της ενίσχυσης των επιχειρήσεων που διαθέτουν καλή οργάνωση, διαχείριση και καλή ποιότητα προϊόντων.

III. Η δυνατότητα της εξυπηρέτησης των πελατών της τράπεζας με την ανάπτυξη των τραπεζικών εργασιών λόγω της εφαρμογής του *Factoring* που συνίσταται:

- Στην πληρέστερη κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών των πελατών της Τράπεζας είτε άμεσα από την Τράπεζα, είτε από τον Factor της τράπεζας ή ακόμη και με τη συνεργασία και των δύο.
- Στις έγκαιρες πληροφορίες που μπορεί να έχει η τράπεζα μέσω του δικτύου πληροφόρησης που αναπτύσσει ο Factor και τη βοηθούν στις άμεσες αποφάσεις για εξυπηρέτηση των πελατών της.
- Στην προσέλκυση νέων πελατών που χρησιμοποιούνται και για άλλες τραπεζικές εργασίες, καταθέσεις, πληρωμές λογαριασμών κλπ.

4. Η εφαρμογή του *Factoring* από την τράπεζα συμβάλλει γενικότερα στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας όπως:

- Στην έγκαιρη είσπραξη του συναλλάγματος από τις εξαγωγές και στην βελτίωση του ισοζυγίου εξωτερικών πληρωμών.
- Στον εκσυγχρονισμό των κοινωνικών και οικονομικών δομών.
- Στην ενίσχυση των εξαγωγών που στη συνέχεια συμβάλλει στην αύξηση της παραγωγής, της απασχόλησης κλπ.

V. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ FACTOR

Με την εφαρμογή του Factoring από εταιρεία Α. Ε. ή από τράπεζα αυτομάτως ξεκινούν οι διαδικασίες της λειτουργίας του φορέα όπως:

1. Σύμβαση

Βασική προϋπόθεση για τη λειτουργία του θεσμού του Factoring είναι η υπογραφή σύμβασης και οποιοδήποτε άλλου απαραίτητου εγγράφου από τον Factor και τον προμηθευτή ή και τρίτους, αν χρειάζεται, κατά το ξεκίνημα μιας συνεργασίας αυτής της μορφής.

2. Συμμετοχή

Στη διαδικασία της λειτουργίας του Factoring συμμετέχουν ο εξαγωγικός Factor, ο εισαγωγικός Factor, ο προμηθευτής (εξαγωγέας – πωλητής) και ο πελάτης (αγοραστής στο εξωτερικό).

3. Στοιχεία προμηθευτή (εξαγωγέα – πωλητή)

Ο προμηθευτής θα έχει έναν αριθμό ταυτότητας τον οποίο θα χρησιμοποιεί για την αλληλογραφία και γενικότερα για την συνεργασία του με τον Factor και τον πελάτη αγοραστή. Ακόμη θα πρέπει να είναι γνωστά στον Factor τα παρακάτω στοιχεία του προμηθευτή:

A) Όνομα, διεύθυνση και εμπορική ιδιότητα κάθε πελάτη του προμηθευτή.

B) Τα υπόλοιπα όλων των απαιτήσεων που πρόκειται να εκχωρηθούν στον Factor.

Γ) Τα οφειλόμενα υπόλοιπα κάθε πελάτη του προμηθευτή που θα εξάγονται από τα τιμολόγια, τα πιστωτικά σημειώματα, τις βραχυπρόθεσμες πληρωμές και τα αδιανέμητα μετρητά.

Δ) Οι όροι πληρωμής κάθε πελάτη.

Ε) Οποιαδήποτε άλλη πληροφορία σχετική με την είσπραξη των απαιτήσεων, όπως, αλληλογραφία με πελάτες ή οτιδήποτε άλλο που θα μπορούσε να επηρεάσει την είσπραξη.

4. Λογαριασμός πελάτη – αγοραστή

Κάθε πελάτης – αγοραστής θα έχει ένα λογαριασμό με τον Factor. Ο λογαριασμός χρέωσης θα γράφεται πάνω στην αίτηση που υποβάλλεται για «πιστωτική έγκριση», αλλά και μετά την έγκριση της αίτησης θα συνεχίζεται η αναγραφή του λογαριασμού χρέωσης σε κάθε αντίγραφο τιμολογίου.

5. Αίτηση για έγκριση πιστώσεων

Πριν από την αποστολή των προϊόντων θα υποβάλλει ο προμηθευτής αίτηση στον Factor για κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από τους πελάτες του. Το έντυπο της αίτησης θα επιστρέφεται στον προμηθευτή με σχετική απόφαση και την υπογραφή του Factor. Με αυτή την απόφαση ο Factor προσδιορίζει και τα πιστωτικά όρια.

6. Εκχώρηση τιμολογίων και πιστωτικών σημειωμάτων

Ο προμηθευτής εκχωρεί στον Factor όλα τα τιμολόγια του που αφορούν παροχή εμπορευμάτων ή υπηρεσιών, μέσα σε επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία παροχής. Επίσης, τα πιστωτικά σημειώματα που

αφορούν ακύρωση ή διόρθωση τιμολογίων, πρέπει να εκχωρούνται μέσα σε επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία που ο προμηθευτής ανακαλύπτει το λάθος στο τιμολόγιο.

7. Πιστωτικοί όροι που αναγράφονται πάνω στα τιμολόγια

Όλα τα αντίγραφα τιμολογίων των προμηθευτών που απευθύνονται στον Factor θα πρέπει να αναφέρουν γραπτώς τον συγκεκριμένο Factor που απευθύνονται. Γι' αυτό το λόγο ο εκχωρητής θα πρέπει να επισυνάπτει ένα σημείωμα (αυτοκόλλητο) πάνω στο πρωτότυπο και σε κάθε αντίγραφο τιμολογίου. Ο εκχωρητής θα στέλνει το πρωτότυπο τιμολόγιο στους Factors του, ως συνήθως γίνεται, και ένα αντίγραφο στους πελάτες αγοραστής. Επάνω στο τιμολόγιο θα προβλέπονται οι όροι βάσει των οποίων θα πληρώνει ο πελάτης – αγοραστής τον Factor (που έχουν συμφωνηθεί εκ των προτέρων). Ακόμη αντί για αυτοκόλλητα μπορούν να χρησιμοποιούνται και σφραγίδες.

8. Ειδοποιητήριο και μεταβίβαση των τιμολογίων προς είσπραξη

Ο εκχωρητής μετά τη συμφωνία του με τον Factor δεσμεύεται να στέλνει τα τιμολόγια στον Factor και να συμπληρώνει ένα έντυπο για την εκχώρηση των τιμολογίων προς είσπραξη. Η ημερομηνία των τιμολογίων που θα πρέπει να αναφέρεται στο έντυπο – ειδοποιητήριο θα είναι και ημερομηνία έναρξης της τοκοφόρου περιόδου. Για παράδειγμα, τιμολόγια με ημερομηνία 15 Ιανουαρίου και λήξη 15 Φεβρουαρίου με όρους πληρωμής 30 ημέρες. Για την αναγνώριση των αποδείξεων των τιμολογίων ένα αντίγραφο του εντύπου – ειδοποιητηρίου εκχώρησης των τιμολογίων προς είσπραξη, θα επιστρέφεται στον εκχωρητή με την υπογραφή του Factor.

9. Ενημερωτική επιστολή

Ο Factor ενημερώνει τους προμηθευτές του με επιστολή για οποιαδήποτε συνεργασία του με τους πελάτες – αγοραστές και τρίτους (τράπεζες – ασφαλιστές κλπ). Αυτή η επιστολή στέλνεται στον προμηθευτή πριν την έναρξη οποιασδήποτε συνεργασίας.

10. Λανθασμένες πληρωμές

Ο προμηθευτής παρά τις συμφωνίες, τους όρους και οποιαδήποτε άλλη δέσμευση ή υποχρέωση, έναντι του Factor, που αναφέρονται πάνω στα τιμολόγια, μπορεί να επικοινωνεί άμεσα με τον πωλητή - αγοραστή και του ζητάει οποιαδήποτε διευκρίνιση σχετική με λάθη ή παραλείψεις του. Αυτό στην αρχή της διαδικασίας του Factoring είναι αναπόφευκτο. Σε τέτοιες περιπτώσεις θα πρέπει αμέσως ο πελάτης – αγοραστής να ενημερώνει τον προμηθευτή και να του υπενθυμίζει να πληρώνει τον Factor για οποιοδήποτε πρόβλημα.

11. Διαφωνίες και αξιώσεις

Εάν ο πελάτης – αγοραστής προβάλλει ένα αίτημα, ή διαφωνεί σχετικά με τις συναλλαγές του και αρνηθεί ένα τιμολόγιο (μερικό ή ολικό ποσό), αμέσως ο Factor θα ενημερώσει και τον προμηθευτή με επιστολή, με τέλεξ ή τέλεφαξ. Εάν υπάρχει μια διαφωνία μεταξύ του πελάτη – αγοραστή και προμηθευτή θα πρέπει να ακολουθηθούν όλα τα προβλεπόμενα βήματα για να λυθεί η διαφωνία όσο πιο γρήγορα γίνεται μέσα σε 60 ημέρες το αργότερο. Αν όμως χρειαστεί θα ακολουθηθούν νομικές διαδικασίες για να επιλυθούν αυτές οι διαφορές. Θα πρέπει να

αρχίσουν μέσα σε 90 ημέρες από την ημερομηνίας διαφωνίας και να ολοκληρωθούν όσο το δυνατόν γρηγορότερα.

12. Απλήρωτοι Λογαριασμοί

Εάν ο πελάτης – αγοραστής δεν πληρώνει το συνολικό ποσό που είναι στο τιμολόγιο, αλλά ένα μέρος απ' αυτό, το απλήρωτο ποσό θα εμφανιστεί στο βιβλίο απλήρωτων απαιτήσεων. Θα πρέπει να επιβληθεί επίσης ελάχιστο όριο αυτόματης ποινικής ρήτρας. Για υψηλότερα ποσά ο Factor θα μπορεί να χρησιμοποιήσει τις νόμιμες διαδικασίες. Δύο φορές το μήνα ο Factor θα ενημερώνει τον προμηθευτή για τις απλήρωτες απαιτήσεις.

13. Εμβάσματα για τις πληρωμές των τιμολογίων

Μια φορά την εβδομάδα ο Factor θα διεκπεραιώνει όλες τις πληρωμές προς τον προμηθευτή που έχει λάβει από τους πελάτες – αγοραστές. Η ακριβής ημέρα εξαρτάται από το ρυθμό των εργασιών.

14. Ενέργειες Factor σε περιπτώσεις ασυνέπειας πελατών

Ο Factor θα στέλνει επιστολές υπενθύμισης στον πελάτη, σύμφωνα με την κανονική διαδικασία των εργασιών. Αυτό σημαίνει ότι ο πελάτης θα λαμβάνει πάντοτε τουλάχιστον δύο υπενθυμίσεις πριν ξεκινήσει οποιαδήποτε ενέργεια. Ο πελάτης έχει τουλάχιστον χρονικό διάστημα 35 ημερών για να πληρώσει τους λογαριασμούς του πριν οι νομικές διαδικασίες εφαρμοστούν. Στις περιπτώσεις που ο Factor έχει αποδεχθεί να καλύψει τον κίνδυνο του πελάτη εξ' ολοκλήρου ή μερικώς συνήθως

εξαρτάται από τον ίδιο αν θα αποφασίσει να εφαρμόσει τις νομικές διαδικασίες ή όχι.

15. Επιτόκιο για απλήρωτα τιμολόγια

Επειδή οι υπολογισμοί και η επιβολή των επιτοκίων για ασυνεπείς πελάτες γίνονται πλέον καθεστώς στο θεσμό του Factoring, απαιτούνται ειδικοί διακανονισμοί μεταξύ του Factor και του πελάτη και θα πρέπει να είναι γνωστό εκ των προτέρων το επιτόκιο που θα ισχύει για τα ποσά πέραν των κανονισμένων ημερομηνιών.

Αυτή η πληροφορία μπορεί να εμφανίζεται πάνω στα αντίγραφα παραγγελιών και στα τιμολόγια. Για παράδειγμα:

15 ημέρες μετά την ληκτική ημερομηνία

Για ένα ελάχιστο χρηματικό ποσό προβλέπεται για τα τιμολόγια που πληρώνονται μέσα σε 15 ημέρες από την ληκτική ημερομηνία. Αυτά θα γίνονται αποδεκτά ως «κακές» (DULY) πληρωμές

16. Ασφάλιση πιστωτικού κινδύνου

Στη σύμβαση Factoring καθορίζεται η διαδικασία πιστωτικής κάλυψης και οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες είναι υποχρεωμένος ο Factor να πληρώσει τον προμηθευτή. Ο προμηθευτής πρέπει να μελετά με ιδιαίτερη προσοχή τους όρους αυτούς της σύμβασης και να ους εφαρμόζει πιστά προκειμένου να αποφευχθούν διάφορα προβλήματα σε περίπτωση αφερεγγυότητας κάποιου πελάτη του. Είναι σημαντικό να τονισθεί ότι πιστωτική κάλυψη παρέχεται μόνο σε επισφαλείς απαιτήσεις και ότι ο Factor θα πληρώσει τον προμηθευτή μόνο σε περίπτωση αφερεγγυότητας του πελάτη. Γενικά υπάρχουν δύο μέθοδοι παροχής πιστωτικής κάλυψης:

1. Όρια ασφάλισης πιστώσεων: Με τη μέθοδο αυτή δίνεται ένα ανανεούμενο πιστωτικό όριο σε κάθε πελάτη, και ο Factor, αναλαμβάνει τον κίνδυνο μέχρι αυτό το όριο. Αν το υπόλοιπο του πελάτη υπερβεί αυτό το όριο, τότε η σύμβαση θα καθορίζει ότι σε περίπτωση αφερεγγυότητας του πελάτη, όλες οι μελλοντικές πληρωμές θα πηγαίνουν πρώτα στον Factor, μέχρις ότου να καλυφθούν οι πληρωμές που έχει κάνει στον προμηθευτή, σύμφωνα με τους όρους πιστωτικής κάλυψης της σύμβασης, και μόνο τότε τα υπόλοιπα θα πηγαίνουν στον προμηθευτή.

2. Μηνιαία όρια φορτώσεων: Σε αυτό το σύστημα, καθορίζεται μια συμφωνημένη αξία μηνιαίων φορτώσεων σε κάθε πελάτη. Εφόσον ο προμηθευτής δεν ξεπερνά το μηνιαίο αυτό όριο, και με τη σύμφωνη γνώμη του Factor, τότε ο προμηθευτής έχει πιστωτική κάλυψη ανεξάρτητα με το τελικό υπόλοιπο του λογαριασμού αυτού του πελάτη.

17. Λογιστική παρακολούθηση πελάτη - οφειλέτη.

1. Υποχρεώσεις του Factor: Είναι υποχρέωση του Factor να τηρεί σωστά λογιστικά αρχεία για τις αντικριστές πράξεις πελάτη - προμηθευτή. Τα αρχεία αυτά πρέπει να περιέχουν επαρκείς λεπτομέρειες, ώστε να δείχνουν τα οφειλόμενα από τον πελάτη ποσά. Ο Factor αναλαμβάνει την υποχρέωση να στέλνει στον προμηθευτή τα οφειλόμενα ποσά από τον πελάτη σε τακτά χρονικά διαστήματα (ανά 15ήμερο ή κάθε μήνα). Επίσης ο Factor παρέχει βασικές πληροφορίες διαχείρισης στον προμηθευτή, τις οποίες εξάγει από την τήρηση του καθολικού πωλήσεων όπως:

α) Καθημερινή ταμειακή αναφορά, όπου φαίνεται το ποσό που πληρώνει κάθε πελάτης και οι υποθέσεις που κλείνουν από την πληρωμή αυτή.

β) Εβδομαδιαία ή μηνιαία ανάλυση των οφειλών του πελάτη.

γ) Μηνιαίες εισπράξεις πωλήσεων κατά πελάτη.

δ) Αναφορά για πελάτες των οποίων έκλεισαν τα υπόλοιπα ή ξεπεράστηκε το πιστωτικό όριο.

2. *Υποχρεώσεις του προμηθευτή:* Οι υποχρεώσεις του προμηθευτή αναφέρονται στα θέματα που επιτρέπουν στον Factor να τηρεί αληθή και σωστά αρχεία των πωλήσεων. Τιμολόγια, τα οποία υποβάλλονται σωστά μετά την παροχή των εμπορευμάτων ή των υπηρεσιών, πρέπει να δείχνουν καθαρά τη σωστή εμπορική ιδιότητα και διεύθυνση του πελάτη. Πρέπει να φέρουν ξεκάθαρη περιγραφή της ημερομηνίας, του είδους και της τιμολόγησης του εμπορεύματος.

Αμφισβητήσεις - διαφωνίες μεταξύ προμηθευτή και πωλητή οποιασδήποτε φύσης πρέπει να αντιμετωπίζονται προσεκτικά.

Η ύπαρξη μιας αμφισβήτησης επηρεάζει την ικανότητα του Factor να εισπράξει τις αποκτήσεις και σε ορισμένες περιπτώσεις να τηρεί ακριβή αρχεία του λογαριασμού του πελάτη. Επίσης, μπορεί να ζημιώσει την πιστωτική κάλυψη που παρέχει ο Factor.

Σε περίπτωση που η πληρωμή γίνεται κατά λάθος από τον πελάτη στον προμηθευτή, ο τελευταίος πρέπει να ειδοποιήσει τον Factor, δίνοντάς του πλήρεις λεπτομέρειες της πληρωμής και στέλνοντάς του το πρωτότυπο έγγραφο της πληρωμής.

Διαφορετικά, αν η πληρωμή γίνεται κατευθείαν στην Τράπεζα του προμηθευτή και πιστώνεται ο λογαριασμός του, τότε αυτός πρέπει να καλύψει με επιταγή του τον Factor. Η σωστή πληροφόρηση του Factor είναι προς το συμφέρον του προμηθευτή.

18. Λογιστική παρακολούθηση του προμηθευτή.

1. *Υποχρεώσεις του Factor:* Ο Factor έχει την υποχρέωση να τηρεί σωστά αρχεία όλων των πράξεων μεταξύ των δύο μερών και να αναφέρεται τακτικά στον προμηθευτή σχετικά με την κατάσταση των πράξεων αυτών:

Πρέπει να τηρούνται τα ακόλουθα:

α) Μία έκθεση των αγορασθέντων απαιτήσεων. Ο Factor πρέπει να παρέχει κατά τακτά χρονικά διαστήματα, εβδομαδιαία ή μηνιαία, μία έκθεση που θα δείχνει την ακριβή αξία των απλήρωτων απαιτήσεων ή αυτών που δεν έχουν λήξει και που έχουν αγοραστεί από τον προμηθευτή.

β) Μία έκθεση που θα δείχνει την αξία των εκκρεμών απαιτήσεων για τις οποίες έχει αναλάβει τον κίνδυνο ο Factor και εκείνες για τις οποίες έχει αναλάβει τον κίνδυνο ο προμηθευτής. Αν και δεν είναι απαραίτητο, πολλοί Factors παρέχουν επίσης μία έκθεση, που δείχνει εκείνους τους πελάτες των οποίων τα ανεκτέλεστα υπόλοιπα αποτελούν ένα ποσοστό του συμφωνημένου πιστωτικού ορίου, έτσι ώστε να παρακινήσουν τον προμηθευτή να ζητήσει αύξηση του πιστωτικού ορίου όπου χρειάζεται.

γ) Έκθεση της ολικής θέσης μεταξύ του Factor και του προμηθευτή, δίνοντας πλήρεις λεπτομέρειες όλων των πράξεων, μεταξύ των δύο μερών, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων που πραγματοποιεί ο Factor. Για το Maturity Factoring αυτός ο τρεχούμενος λογαριασμός πρέπει να μελετάται σε σχέση με τον λογαριασμό των αγορασθέντων απαιτήσεων. Τα τιμολόγια με τα έξοδα του Factor, συνήθως, προωθούνται κατά τη λήψη κάθε νέας εκχώρησης απαιτήσεων.

2. *Ανάγκες του προμηθευτή:* Ως ανάγκες του προμηθευτή θεωρούνται όλα τα στοιχεία και οι λεπτομέρειες που περιγράψαμε

παραπάνω και τον βοηθούν να τηρεί σωστά λογιστικά βιβλία. Ιδιαίτερα είναι απαραίτητο για τον προμηθευτή, να έχει μία ξεκάθαρη αντίληψη της κατάστασης του λογαριασμού του με τον Factor, των απαιτήσεων των οποίων τον κίνδυνο έχει ο ίδιος και εκείνων των οποίων τον κίνδυνο έχει αναλάβει ο Factor. Ο προμηθευτής επίσης ζητά πλήρεις λεπτομέρειες σχετικά με τη φύση και τον υπολογισμό των εξόδων του Factor.

19. Χρηματοδότηση - προκαταβολή.

Ο Factor συνήθως όταν δίνει προκαταβολές δεν προεξοφλεί όλη την αξία του τιμολογίου, αλλά περίπου το 80%. Άλλες κρατήσεις που πιθανόν να κάνει ο Factor από τα ποσά που προκαταβάλλει στον προμηθευτή είναι:

1. Μη εγκεκριμένες απαιτήσεις.: Σε μία σύμβαση με αναγωγή, αυτές αντιπροσωπεύουν την αξία των υπολοίπων μεμονωμένων πελατών πάνω από τα χρηματοδοτικά όρια που θέτει ο Factor γι' αυτούς τους πελάτες. Σε μία σύμβαση χωρίς αναγωγή αντιπροσωπεύουν την επί πλέον αξία των υπολοίπων μεμονωμένων πελατών, πάνω από τα πιστωτικά όρια που έχουν καθοριστεί από τον Factor γι' αυτούς τους πελάτες.

Αν το υπόλοιπο κάποιου πελάτη είναι πάνω από το χρηματοδοτικό ή πιστωτικό όριο του Factor, είναι συμπερασματικά ένα υπόλοιπο, που από την άποψη του Factor είναι μεγαλύτερο από το αποδεκτό εμπορικό όριο γι' αυτόν τον πελάτη και επομένως είναι ένα ποσό που εμπεριέχει κίνδυνο.

Στην πράξη ο Factor θα χρησιμοποιήσει τη διακριτικότητά του, αν θα προεξοφλήσει αυτές τις μη εγκεκριμένες απαιτήσεις. Παρ' όλο που έχει το δικαίωμα να μην κάνει προεξόφληση, αν ο αριθμός και η αξία

των μη εγκεκριμένων απαιτήσεων είναι σωστά κατανεμημένα, πιθανόν να προεξοφλήσει τουλάχιστον ένα μέρος του ποσού και μπορεί π.χ. να αφαιρέσει μόνο τις μεγαλύτερες μεμονωμένες μη εγκεκριμένες απαιτήσεις. Διαφορετικά, ο Factor μπορεί να επιτρέψει ένα μέρος αυτών να προπληρωθεί, ίσως το 50%, παρά το δικαίωμά του να αφαιρέσει τη συνολική αξία.

2. *Αμφισβητήσεις*: Ο Factor αφαιρεί πάντα τις αμφισβητούμενες απαιτήσεις από το ποσό που αποφασίζει να προεξοφλήσει. Αμέσως μόλις ένας Factor ειδοποιηθεί για κάποια αμφισβητούμενη απαίτηση από έναν πελάτη, πρέπει να ενημερώσει αμέσως τον προμηθευτή.

Είναι για το συμφέρον του προμηθευτή να ξεκαθαριστούν το συντομότερο δυνατό οι αμφισβητούμενες απαιτήσεις, προκειμένου να αποφευχθεί η μείωση της παρεχόμενης χρηματοδότησης από τον Factor ή ακόμη και η επανεκχώρηση των απαιτήσεων.

3. *Καθυστερημένες απαιτήσεις*: Σε μία σύμβαση με αναγωγή, είναι συνηθισμένο να αφαιρούνται από το ποσό που προεξοφλείται, οι απαιτήσεις εκείνες οι οποίες έχουν καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών, με πρόβλεψη να ξαναπουληθούν στον προμηθευτή, σύμφωνα με τους όρους σύμβασης.

4. *Εγγυήσεις προς τρίτους*: Σε ορισμένες περιπτώσεις, ο Factor μπορεί να έχει δώσει εγγύηση σε τρίτους για λογαριασμό του προμηθευτή. Τότε, ο Factor κρατά την αξία της εγγύησης σαν πρόσθετη κράτηση.

5. *Απρόβλεπτες κρατήσεις*: Ορισμένες συμβάσεις Factoring περιέχουν κάποιο όρο, όπου ο Factor μπορεί να κάνει περαιτέρω

κρατήσεις κατά την κρίση του, όταν είναι αναγκαίο. Αυτός ο όρος παρέχει τη δυνατότητα στον Factor να ρυθμίζει την παρεχόμενη χρηματοδότηση στον προμηθευτή, όταν προβλέπει πιθανά προβλήματα, ενώ δεν έχει συγκεκριμένο λόγο σύμφωνα με τη σύμβαση να περικόψει τις προκαταβολές. Από την άποψη του προμηθευτή, πρέπει να ζητήσει ή να απαλειφθεί ο όρος από την σύμβαση, ή να καθορίζεται σαφώς πότε θα γίνει χρήση αυτού.

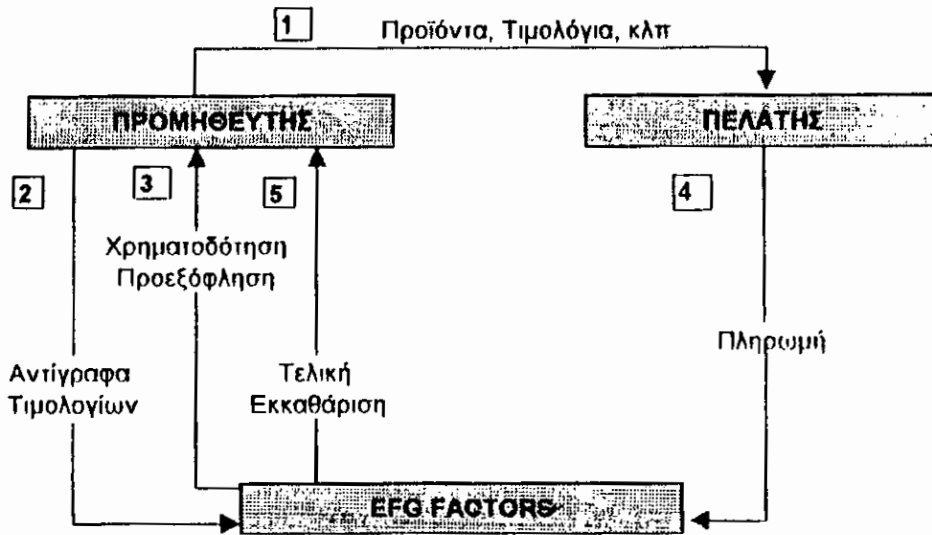
6. *Υπολογισμός προκαταβολής:* Ο Factor επιβαρύνει τις προκαταβολές με ένα έξοδο, το οποίο ονομάζεται επιβάρυνση προεξόφλησης.

Ο υπολογισμός της επιβάρυνσης αυτής γίνεται πάνω στο καθημερινό χρεωστικό υπόλοιπο του τρεχούμενου λογαριασμού του πελάτη, με σταθερό ποσοστό πάνω από το βασικό τραπεζικό επιτόκιο για το εθνικό νόμισμα του Factor, ή με σταθερό ποσοστό πάνω από το LIBOR για τα ξένα νομίσματα.

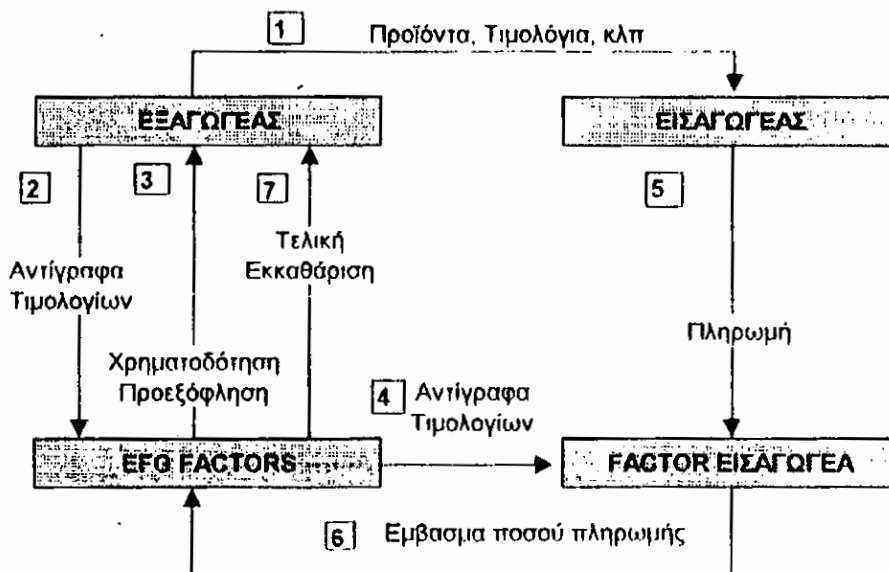
Η επιβάρυνση προεξόφλησης χρεώνεται συνήθως στον λογαριασμό του πελάτη, στο τέλος κάθε μήνα. Για κάθε προκαταβολή καθορίζεται ένα ποσό τόκου. Ο τόκος εισπράττεται όταν δίνεται η προκαταβολή. Αν ο πελάτης δεν πληρώσει τον Factor πριν από την ημερομηνία λήξης, τότε υπολογίζεται πρόσθετος τόκος για την περίοδο μέχρι την πληρωμή. Αν η πληρωμή γίνει νωρίτερα από την ημερομηνία λήξης, τότε ο προμηθευτής επιβαρύνεται με λιγότερους τόκους.

Συνηθίζεται οι Factors να ζητούν την είσπραξη της προμήθειάς τους και της επιβάρυνσης της προεξόφλησης στο τοπικό νόμισμα μετά από μετατροπή με την τιμή της ημέρας, ώστε να αποφεύγουν τον συναλλαγματικό κίνδυνο.

Διαγραμματική απεικόνιση της λειτουργίας του Factoring στην εγχώρια αγορά

Διαγραμματική απεικόνιση της λειτουργίας του Factoring στη Διεθνή Αγορά

Τι γίνεται όταν ένας αγοραστής δεν πληρώσει:

Εάν η συμφωνία της EFG FACTORS με τον Προμηθευτή έχει γίνει στη βάση του Factoring **ΜΕ ΑΝΑΓΩΓΗ**, τότε παύει να χρηματοδοτείται η συγκεκριμένη Απαίτηση και ανάλογα με τη συμφωνία και σε συνεννόηση με τον Προμηθευτή, η EFG FACTORS ακολουθεί τη νομική οδό ή επανεκχωρεί την Απαίτηση του Προμηθευτή.

Εάν η συμφωνία έχει γίνει στη βάση του Factoring **ΧΩΡΙΣ ΑΝΑΓΩΓΗ**, τότε αρχίζουν να λειτουργούν οι προθεσμίες, στο τέλος των οποίων η Απαίτηση εξοφλείται ανάλογα με τα προσυμφωνηθέντα.

V. FACTORING ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ο εξαγωγικός προσανατολισμός της ελληνικής βιομηχανίας και οι προσπάθειες που καταβάλλονται για προώθηση των ελληνικών προϊόντων στις ξένες αγορές, επιβάλλουν, μεταξύ άλλων, την καθιέρωση των κατάλληλων πιστωτικών μηχανισμών που θα διευκολύνουν σημαντικά την αύξηση των εξαγωγών, παρέχοντας κίνητρα ουσιαστικά προς τους εξαγωγείς, ανάλογα εκείνων που έχουν εξασφαλιστεί από όλες τις χώρες της ΕΟΚ και της Αμερικής.

Ο θεσμός του Factoring είναι σχετικά καινούργιος και δεν έχει αναπτυχθεί ιδιαίτερα στην Ελλάδα, για δύο λόγους:

α) Δεν υπήρχε μέχρι σήμερα καμία εταιρία με εξειδίκευση στο εγχώριο και εξαγωγικό Factoring, και

β) Το εν γένει θεσμικό και επιχειρηματικό πλαίσιο στην Ελλάδα δεν έχει μέχρι σήμερα επαρκώς αναπτυχθεί.

Η Τράπεζα της Ελλάδος με τις υπ' αριθμ. 959/10.3.87 και 1117/30.7.87 πράξεις του Διοικητή της, επιτρέπει στις τράπεζες να αναλαμβάνουν την είσπραξη οικονομικών απαιτήσεων πελατών τους εισαγωγικού και εξαγωγικού χαρακτήρα.

Το Factoring ως νέος θεσμός στη χώρα μας συνίσταται ουσιαστικά στην χρηματοδότηση των πωλήσεων μιας εταιρείας μέσω της εκχώρησης του δικαιώματος (απαίτησης) είσπραξης από τους πελάτες της στην τράπεζα.

Καθιερώθηκε με τον Ν. 1905/90 και η ελληνική απόδοση του όρου είναι "σύναψη συμβάσεων πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων", η οποία καταρτίζεται μεταξύ ενός παραγωγού και ενός πράκτορα απαιτήσεων.

Η μέθοδος αυτή, παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον για τις ελληνικές εξαγωγικές εταιρείες, διότι τους επιτρέπει να επεκταθούν σε αγορές και εξαγωγές, στις οποίες η παροχή πίστωσης είναι δύσκολη και υπάρχει μεγάλος βαθμός αβεβαιότητας ως προς τη ρευστοποίηση της απαίτησης.

Το Factoring άρχισε να λειτουργεί από τον Αύγουστο του 1992, μολονότι προϋπήρχε το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο.

Δυστυχώς, το υπάρχον σύστημα της φορολογίας των τραπεζικών εργασιών, καθώς και η έλλειψη ορθολογιστικής αντίληψης, οργάνωσης και ενημέρωσης των επιχειρήσεων, αποτέλεσαν ανάχωμα στον θεσμό αυτό, που θα μπορούσε να αναπτυχθεί με τους γοργούς ρυθμούς των αγορών του εξωτερικού. Συγκεκριμένα, η φορολογική μεταχείριση του Factoring (υπάγεται στη γενική τραπεζική ρύθμιση των δανείων), θέτει τον θεσμό σε σχετικά μειονεκτική θέση. Ωστόσο, στην περίπτωση που η επιχείρηση έχει την δυνατότητα να συμψηφίσει τον φόρο προστιθέμενης αξίας με τον τυχόν οφειλόμενο Φ.Π.Α. το μειονέκτημα αυτό παύει ουσιαστικά να υφίσταται.

Εξίσου σημαντικό είναι, ότι το Factoring προϋποθέτει άρτια οργάνωση των επιχειρήσεων στην έκδοση τιμολογίων, δελτίων αποστολής, παράδοσης και παραλαβής εμπορευμάτων, εκπτώσεων, επιστροφών κλπ και από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη, έτσι ώστε η αγοραζόμενη από την τράπεζα απαίτηση να είναι καθορισμένη και πέραν πάσης αμφιβολίας αποδεκτή από τους ενδιαφερόμενους.

Τέλος, το γεγονός ότι οι ίδιες οι επιχειρήσεις δεν είναι καλά ενημερωμένες για τη λειτουργία του θεσμού και τα πλεονεκτήματα που προσφέρει, ένα από τα οποία είναι η καλύτερη απεικόνιση βασικών στοιχείων του ισολογισμού, δυσκολεύει ακόμα περισσότερο τη διάδοση του θεσμού.

Για να μπορέσει όμως να "περπατήσει" ο θεσμός αυτός στη χώρα μας, πρέπει να εκπληρωθούν μερικές βασικές προϋποθέσεις:

1. Ευνοϊκή φορολογική μεταχείριση του Factoring, δηλαδή μη επιβάρυνση των συμβάσεων εκχώρησης απαιτήσεων με αναλογικό χαρτόσημο, αποδοχή των προτάσεων της Ε.Ε.Τ. (Ενωση Ελληνικών Τραπεζών) για μειωμένους φορολογικούς συντελεστές, ευχέρεια σχηματισμού ειδικού αποθεματικού πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις κλπ.
2. Ψήφιση νόμου, που θα διευκρινίζει αμφισβητούμενα θέματα και θα οριοθετεί τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων μερών (νομοσχέδιο Ε.Ε.Τ.).
3. Παροχή στις χρηματοδοτήσεις μέσω εξαγωγικού Factoring των ίδιων κινήτρων που σήμερα προβλέπονται για τις εξαγωγικές χρηματοδοτήσεις, δηλαδή άντληση από ειδικά κεφάλαια της Απ. Ν.Ε. 197/11/3-4-1978.
4. Σωστή ενημέρωση των ενδιαφερομένων σχετικά με το θεσμό αυτό και προβολή των πλεονεκτημάτων του, αλλά χωρίς υπερβολές και με βάση πραγματικά δεδομένα, ώστε να μη δημιουργηθούν υπέρμετρες προσδοκίες που θα οδηγήσουν σε απογοητεύσεις.
5. Ορθολογική οργάνωση, κατάλληλη επάνδρωση με εξειδικευμένο προσωπικό και σύγχρονος εξοπλισμός των εταιριών ή των τραπεζών που θα ασχοληθούν με την εργασία αυτή.

Είναι γνωστό, ότι ο μεγάλος αριθμός των ελληνικών επιχειρήσεων που παρουσιάζουν εξαγωγική δραστηριότητα είναι μικρομεσαίου μεγέθους και αντιμετωπίζει σειρά προβλημάτων, όπως ανεπαρκής λογιστική οργάνωση, μειωμένη ρευστότητα, χαμηλή ανταγωνιστικότητα, δυσχέρειες στη γλωσσική συνεννόηση και στη νομική κάλυψη, αναφορικά με την είσπραξη καθυστερημένων απαιτήσεων, έλλειψη εξειδικευμένων γνώσεων σε θέματα marketing και ελέγχου

φερεγγυότητας πελατών, γραφειοκρατικές διαδικασίες που επιβάλλονται κυρίως από τους κρατικούς φορείς, αλλά και από τράπεζες, ακαμψία του πιστωτικού συστήματος. Ακόμα υπάρχει το πρόβλημα της διαρροής πιστώσεων σε ανεπιθύμητους σκοπούς.

Παράλληλα, είναι γνωστό ότι το συντριπτικά μεγαλύτερο μέρος των ελληνικών εξαγωγών αφορά καταναλωτικά προϊόντα που κατευθύνονται στις χώρες της Δ. Ευρώπης και της Βόρειας Αμερικής και ότι οι προθεσμίες εξόφλησης των ελληνικών εξαγωγών σπάνια ξεπερνούν τους 6 μήνες.

Πέρα απ' αυτό, έχει εκδηλωθεί έντονο ενδιαφέρον για το θεσμό αυτό, τόσο από την πλευρά των τραπεζών (τούτο μαρτυρεί και το νομοσχέδιο που έχει εκπονήσει η Ε.Ε.Τ.), όσο και από την πλευρά του Συνδέσμου Ελλήνων Εξαγωγών, που έχει συμπεριλάβει την εισαγωγή του Factoring στα βασικά του αιτήματα.

Το Factoring είναι ένα από τα τραπεζικά προϊόντα που περιλαμβάνονται στον κατάλογο του παραρτήματος της Δεύτερης Συντονιστικής Τραπεζικής Οδηγίας της ΕΟΚ, δηλαδή σ' εκείνες τις τραπεζικές υπηρεσίες των οποίων η προσφορά απελευθερώνεται στο πλαίσιο της ενιαίας τραπεζικής αγοράς και για τις οποίες ισχύει η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των κανόνων εποπτείας.

Αυτό σημαίνει ότι οι ξένες (κοινοτικές) εταιρίες Factoring θα προσφέρουν στις ελληνικές επιχειρήσεις τις υπηρεσίες αυτές με βάση τους κανόνες, τις συνήθειες και το νομικό καθεστώς της χώρας - μέλους της ΕΟΚ, όπου αυτές είναι εγκατεστημένες. Είναι λοιπόν αδήριτη ανάγκη, να ανακτηθεί ο χαμένος χρόνος για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε τον κοινοτικό ανταγωνισμό που προβλέπεται οξύτατος.

VI. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΟΥ FACTORING ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

Οι προοπτικές του θεσμού στη χώρα μας είναι σημαντικές, με την προϋπόθεση ότι θα συγχρονιστούν οι θεσμοί και οι σχετικοί φορείς (τράπεζες, factors, πωλητές, πληρωτές), θα αναγνωριστούν τα οφέλη του εργαλείου αυτού και θα το προωθήσουν έναντι του αναχρονιστικού μέσου των μεταχρονολογημένων επιταγών που ισχύει σήμερα.

Με σωστές βάσεις, το Factoring μπορεί να προσφέρει σε όλα τα συμβαλλόμενα μέρη, σαφή εικόνα πραγματικών (έναντι εικονικών) συναλλαγών, ευχέρεια και ευελιξία χρηματοδότησης, σωστή λογιστική απεικόνιση των προς είσπραξη απαιτήσεων και σημαντική μείωση κόστους.

Αυτά είναι τα στοιχεία που συγκινούν ιδιαίτερα τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που ασφυκτιούν πολλές φορές υπό το βάρος των συνθηκών και των σημερινών απαιτήσεων των τραπεζών.

Ιδιαίτερα σημαντικές προοπτικές εμφανίζονται στον τομέα του εξαγωγικού Factoring, αλλά αυτό προϋποθέτει, όπως αναφέραμε παραπάνω, ανάλογη υποδομή από τις ελληνικές τράπεζες και συγκεκριμένα ευρύτατη διασύνδεση με πιστωτικά ιδρύματα του εξωτερικού. Κάτι τέτοιο σήμερα όμως δεν συμβαίνει στο βαθμό που απαιτείται.

VII. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Συνοψίζοντας, μπορεί να υποστηριχθεί ότι το Factoring, όπως κάθε μορφή χρηματοδοτικού μέσου, έχει πλεονεκτήματα, αλλά και μειονεκτήματα. Προσφέρει ευελιξία στη χρηματοδότηση, μεταφορά του κινδύνου και παρέχει τις υπηρεσίες ενός τμήματος χορηγήσεων, απεμπλέκοντας τον προμηθευτή - παραγωγό από την ανάμιξή του με διαδικαστικά θέματα, ώστε να συγκεντρώσει την προσοχή στην καθαρά παραγωγική και εμπορική δραστηριότητά του.

Αν όμως οι εισπρακτέοι λογαριασμοί - απαιτήσεις - είναι πολλοί σε αριθμό και μικρής αξίας, το κόστος διαχείρισης μπορεί να καταστήσει τη χρηματοδότηση ακριβή και ασύμφορη. Επίσης, η πώληση περιουσιακών στοιχείων υψηλής ρευστότητας μπορεί να θεωρηθεί ως ένδειξη επισφαλούς θέσης της οικονομικής μονάδος που χρησιμοποιεί το Factoring. Η άποψη αυτή όμως είναι μάλλον απόρροια της επιφυλακτικότητας παρά ένα πραγματικό γεγονός. Το Factoring δεν μπορεί να καλύψει τους πολιτικούς κινδύνους - κήρυξη πολέμου, κυβερνητική αναταραχή, γι' αυτό και είναι ανύπαρκτο σε χώρες όπου ο κίνδυνος είναι σημαντικός. Κάλυψη έναντι κινδύνων μπορεί να επιτευχθεί με άλλους τρόπους, όπως η ασφαλιστική κάλυψη των πιστώσεων ή το Fortraining.

VIII. ΕΤΑΙΡΙΕΣ FACTORING

ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ

Η Εγνατία Τράπεζα, πρώτη το Δεκέμβριο του 1991, ενεργοποίησε τον Ν. 1905 περί πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, θέτοντας σε λειτουργία έναν σύγχρονο θεσμό χρηματοοικονομικής διαχείρισης, το Factor.

Η Εγνατία κατόρθωσε μέσα στο διάστημα 3 χρόνων να πραγματοποιήσει τζίρο ύψους 14 δις δρχ., καλύπτοντας 60 περίπου προμηθευτές, κυρίως καταναλωτικών αγαθών με συνολικό αριθμό πελατών που ξεπέρασε τις 5.000.

Από τον Ιανουάριο του 1994, με την απελευθέρωση της αγοράς καταναλωτικής πίστης, η πολιτική της τράπεζας στράφηκε προς την χορήγηση πλέον καταναλωτικών δανείων, μια και το μεγαλύτερο Factoring επιβαρύνεται με Φ.Π.Α. 18%, ενώ το πακέτο των καταναλωτικών δανείων, που προσφέρει αυτή τη στιγμή η Εγνατία Τράπεζα, χαρακτηρίζεται τόσο από το χαμηλότερο επιτόκιο του, όσο και από την επιβάρυνση των τόκων με Ε.Φ.Τ.Ε. 4%.

Η στροφή των πελατών προς την καταναλωτική πίστη είναι το τελευταίο κυρίως εξάμηνο του 1995 πολύ ικανοποιητική. Έτσι, η Εγνατία τροφοδοτεί 6 κατηγορίες καταναλωτικών δανείων που αφορούν:

1. Μεταφορικά μέσα.
2. Ηλεκτρικά είδη.
3. Βελτίωση κατοικίας.
4. Εξοπλισμός κατοικίας.
5. Time sharing (πώληση χρονομεριδίων διακοπών).

6. Διάφορα (όπως σπουδαστικά, για ιατρικά έξοδα κλπ), καθώς και στεγαστικά δάνεια.

Ήδη λειτουργούν 3 υποκαταστήματα της τράπεζας ως πιλότοι της καταναλωτικής πίστης με άμεση προοπτική να λειτουργήσει σύντομα σ' όλο το δίκτυο των καταστημάτων της.

Κύριος στόχος της Τράπεζας "Εγνατία" είναι παράλληλα με την καταναλωτική πίστη να επεκτείνει το θεσμό του Factoring, δημιουργώντας κατάλληλη υποδομή και χρησιμοποιώντας το εξειδικευμένο που διαθέτει, έτσι ώστε να εφαρμοστεί πλέον σε όλες τις μορφές που προβλέπει ο Νόμος 1905/90 και να καλύψει πλήρως τις ανάγκες των επιχειρήσεων.

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Η ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ δραστηριοποιείται στον τομέα του Factoring μέσω της θυγατρικής της εταιρίας ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ FACTORING.

Η ΕΜΠΟΡΙΚΗ FACTORING λειτουργεί από τον Μάρτιο του 1996. Σκοπός της εταιρίας είναι η διενέργεια όλων των μορφών Factoring, που προσφέρονται στην Ελληνική και διεθνή αγορά Factoring, με βασικό στόχο την κάλυψη των συνεχώς αυξανόμενων αναγκών των επιχειρήσεων σε Factoring, με απλές διαδικασίες και φιλική εξυπηρέτηση.

Η ΕΜΠΟΡΙΚΗ FACTORING παρέχει:

1. **Εγγώριο Factoring** που αφορά βραχυπρόθεσμες επιχειρηματικές απαιτήσεις έναντι των πελατών στο εσωτερικό της χώρας.

2. **Εξαγωγικό Factoring** που απευθύνεται σε επιχειρήσεις που εξάγουν αγαθά ή παρέχουν υπηρεσίες σε πελάτες τους στο εξωτερικό.
3. **Εισαγωγικό Factoring** που απευθύνεται σε επιχειρήσεις που προμηθεύονται αγαθά ή υπηρεσίες από το εξωτερικό.

Το καθένα από αυτά συνδυαστικά περιλαμβάνει:

- Χρηματοδότηση έναντι εκχωρημένων απαιτήσεων.
- Κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου.
- Διαχείριση των εκχωρημένων απαιτήσεων.
- Παρακολούθηση του καθολικού πελατών.
- Έγκαιρη, έγκυρη και συνεχή παρακολούθηση της φερεγγυότητας των αγοραστών.

ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ: FACT HELLAS

Πρακτορείας Επιχειρηματικών Απαιτήσεων

Οι υπηρεσίες που προσφέρει η FACT HELLAS περιστρέφονται γύρω από τις απαιτήσεις των εταιρειών και χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες:

- Διαχείριση και είσπραξη των επί πιστώσει τιμολογίων.
- Προεξόφληση των τιμολογίων.
- Ασφάλιση του πιστωτικού κινδύνου των εξαγωγικών πιστώσεων.

Το Factoring γίνεται και για εγχώριες και για εξαγωγικές πιστώσεις και λειτουργεί ως εξής:

Τα συμβαλλόμενα μέρη είναι ο Factor, ο Προμηθευτής των αγαθών (ο πελάτης του Factor), ο οποίος αναλαμβάνει τη διαχείριση του λογαριασμού των Αγοραστών του και την είσπραξη των τιμολογίων. Εάν ο Προμηθευτής έχει ταμειακή ανάγκη, τότε κατά την προσκόμιση των τιμολογίων, η FACT HELLAS προεξοφλεί μέρος της αξίας τους

(συνήθως 80%). Σε περίπτωση εξαγωγών - με προηγούμενη συνεννόηση και έγκριση - η FACT HELLAS αναλαμβάνει μέχρι και το 100% του πιστωτικού κινδύνου.

Το μετοχικό κεφάλαιο της FACT HELLAS είναι 1 δις δρχ. και μέτοχοί της είναι η ΙΟΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (34%), ο Οργανισμός Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων (15%) και ιδιώτες επιχειρηματίες (51%).

A B C FACTORS

Η ABC FACTORS δημιουργήθηκε από την ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΙΣΤΕΩΣ και την Τράπεζα ΚΥΠΡΟΥ, με σκοπό την εισαγωγή των υπηρεσιών Factoring στη χώρα μας, στα πλαίσια της συνεχούς προσπάθειας για αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση των αυξανόμενων αναγκών των ελληνικών επιχειρήσεων.

Στο εγχώριο Factoring αναλαμβάνει πλήρως την ευθύνη διαχείρισης των επιχειρηματικών απαιτήσεων, ενημερώνοντας το καθολικό πελατών, εκδίδοντας καταστάσεις λογαριασμών, αποστέλλοντας υπενθυμιστικές επιστολές και εισπράττοντας από τους πελάτες. Με τον τρόπο αυτό απαλλάσσει την επιχείρηση από το βάρος των χρονοβόρων λειτουργικών διαδικασιών, δίνοντας τη δυνατότητα στο προσωπικό της να συγκεντρωθεί στην προώθηση των εργασιών της.

Είναι η πρώτη ελληνική εταιρία μέλος του Factors Chain International (F.C.I.), του μεγαλύτερου διεθνούς ομίλου εταιριών Factoring.

Μέσω της συνεργασίας της ABC FACTORS με τις αντίστοιχες εταιρίες του ομίλου FCIA, επιτυγχάνει τη μείωση του επιχειρηματικού κινδύνου, ο οποίος εμπεριέχεται σε συναλλαγές εξωτερικού και απορρέει από την αβεβαιότητα για τη φερεγγυότητα των πελατών, τις

συναλλακτικές τους συνήθειες και το νομικό καθεστώς της χώρας στην οποία εδρεύουν. Έτσι δημιουργούνται οι προϋποθέσεις επέκτασης των εξαγωγικών δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων εύκολα και δημιουργικά.

Στο διεθνές Factoring, μέσω της συνεργασίας της ABC FACTORS με τα υπόλοιπα μέλη του ομίλου FCI, παρέχεται η δυνατότητα στους εισαγωγείς να διασφαλίσουν για τους ξένους προμηθευτές τους, προεξόφληση, διαχείριση, είσπραξη και ασφαλιστική κάλυψη των επιχειρηματικών απαιτήσεών τους. Με τον τρόπο αυτό, οι εισαγωγείς είναι σε θέση να εξασφαλίζουν ευνοϊκότερους όρους πληρωμής από τους προμηθευτές τους στο εξωτερικό και να επεκτείνουν έτσι τις εισαγωγικές τους δραστηριότητες.

EΘNOFACT

Στο πλαίσιο της υλοποίησης των σχεδίων εκσυγχρονισμού, αναβάθμισης των λειτουργιών και προσφοράς στον επιχειρηματικό κόσμο της χώρας, ενός ολοκληρωμένου φάσματος νέων καινοτομικών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, η σημερινή διοίκηση της Εθνικής Τράπεζας προσχώρησε στην ίδρυση εταιρίας παροχής υπηρεσιών Factoring, την ΕΘΝΟFACT τον Ιούνιο του 1995.

Στόχος της εταιρίας είναι να προσφέρει στην ελληνική αγορά όλες τις γνωστές μορφές Factoring με τις υψηλότερες ποιοτικές προδιαγραφές και προσαρμοσμένες το δυνατόν στις ειδικότερες ανάγκες του Έλληνα επιχειρηματία.

Συγκριτικό πλεονέκτημα της ΕΘΝΟFACT αποτελεί η δυνατότητα ως θυγατρική εταιρία της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος να χρησιμοποιεί τους πελάτες της, το ευρύτατο δίκτυο καταστημάτων της τελευταίας, καθώς και η διασύνδεσή της με τις μεγαλύτερες εταιρίες

Factoring παγκοσμίως μέσω του διεθνούς οργανισμού F.C.I. (Factors Chain International), του οποίου είναι μέλος.

Επί πλέον, η εταιρία έχει αναπτύξει το δικό της μηχανογραφικό πρόγραμμα (software), προσαρμοσμένο πλήρως στις ανάγκες και απαιτήσεις της ελληνικής εμπορικής και νομικής πραγματικότητας, που σε συνδυασμό με την εμπειρία των στελεχών της, τις διεθνείς συνεργασίες και τις δυνατότητες του Ομίλου της E.T.E., προσφέρει σίγουρη και μόνιμη λύση συνεργασίας για όλες τις επιχειρήσεις, μικρομεσαίες και εξαγωγικές, που επιδιώκουν βελτίωση ρευστότητας, μείωση λειτουργικών εξόδων και επισφαλειών, καθώς και τη σταθερή ανάπτυξη των εργασιών τους.

H EFG FACTORS

Η EFG FACTORS εφαρμόζει στη χώρα μας το νέο χρηματοδοτικό θεσμό Factoring, ο οποίος έχει ήδη καθιερωθεί διεθνώς με θετικότερα αποτελέσματα στον επιχειρηματικό κόσμο.

Η EFG FACTORS ανήκει στον Όμιλο επιχειρήσεων της EFG EUROBANK. Είναι στελεχωμένη με έμπειρο προσωπικό και έχει άρτια μηχανογράφηση.

Το μετοχικό κεφάλαιό της ανέρχεται σε 2 δις δρχ. και στόχος της είναι να αποτελέσει την υποστηρικτική δύναμη στις επιχειρήσεις, όχι μόνο αυξάνοντας τη ρευστότητά τους, αλλά συμβάλλοντας στη λειτουργική ευελιξία τους.

IX. Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΟΥ FORFAITING

Το Forfaiting, καινοτομία συγγενής με το Factoring, χρησιμοποιείται κυρίως από εξαγωγείς, σαν μέθοδος άμεσης ρευστοποίησης των οφειλών των πελατών τους και κάλυψη ταυτόχρονα από τον πιστωτικό κίνδυνο που διατρέχουν. Το Forfaiting είναι βασικά η προεξόφληση γραμματίων (π.χ. γραμμάτια σε διαταγή), συναλλαγματικών ή άλλων αξιογράφων στη διεθνή χρηματαγορά, χωρίς δικαίωμα επανεκχώρησης. Είναι πράξη πώλησης αξιογράφων, χωρίς δικαίωμα αναγωγής, που λήγουν στο μέλλον και απορρέουν από συναλλαγή προμήθειας αγαθών ή παροχής υπηρεσιών. Σκοπός της ρήτηρας χωρίς αναγωγή είναι να μεταβιβάσει κινδύνους και υποχρεώσεις είσπραξης μιας απαίτησης από προμηθευτή - δικαιούχο στον αγοραστή - forfaiter.

Επειδή το Forfaiting συνίσταται στην προεξόφληση αξιογράφων στη διεθνή χρηματαγορά χωρίς δικαίωμα επανεκχώρησης, τα αξιόγραφα αυτά πρέπει να είναι πλήρως διαπραγματεύσιμα και εγγυημένα από τράπεζα πρώτης τάξεως.

Η λέξη Forfaiting προέρχεται από το Γαλλικό "a for fait", που σημαίνει "η απώλεια δικαιωμάτων". Με την προεξόφληση, ο εξαγωγέας χάνει το δικαίωμα να εισπράξει από τον εισαγωγέα και ο forfaiter - αγοραστής χάνει το δικαίωμα επανεκχώρησης σε περίπτωση μη πληρωμής της οφειλής από τον εισαγωγέα.

Το Forfaiting χρησιμοποιείται κατά κανόνα σε συναλλαγές με μεσοπρόθεσμη πίστωση από τρία (3) έως πέντε (5) έτη. Είναι δηλαδή συμφωνία μεγαλύτερης χρονικής διάρκειας από το Factoring.

Το Forfaiting συναγωνίζεται άμεσα διάφορους κρατικούς φορείς χρηματοδότησης και ασφάλισης εξαγωγών, προσφέροντας για τον

εξαγωγέα το πλεονέκτημα της προαποδοχής του πιστωτικού και πολιτικού κινδύνου, της περιόδου πίστωσης και του σταθερού επιτοκίου. Στην Ελλάδα ως κρατικός φορέας υπάρχει ο Οργανισμός Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων (Ο.Α.Ε.Π.), ο οποίος καλύπτει πολιτικούς και εμπορικούς κινδύνους. Επίσης, ασφαρίζει τόσο τις εξαγωγές όσο και τις επενδύσεις Ελλήνων στο εξωτερικό.

Παράλληλα, έχει από το καταστατικό του τη δυνατότητα να παρέχει ασφαλιστική κάλυψη σε τεχνικά, ναυπηγοεπισκευαστικά έργα και υπηρεσίες. Από το 1988 ως σήμερα ο Οργανισμός καλύπτει μόνο των εξαγωγικό κίνδυνο στις επιχειρήσεις, αλλά και αυτόν πλημμελώς, αφού καλύπτει μόνο το 5% των εξαγωγών. Τα προϊόντα που ασφαλιζονται στον Οργανισμό, είναι κυρίως βιομηχανικά και στη συνέχεια τρόφιμα, μεταποιημένα γεωργικά προϊόντα, ορυκτά, πρώτες ύλες, καπνός και ποτά.

Επιπρόσθετα το Forfaiting υπερτερεί έναντι των κρατικών φορέων, διότι:

1. Προϋποθέτει ελάχιστες γραφειοκρατικές διαδικασίες.
2. Ο Forfaiter ενεργεί ανεξαρτήτως ύψους προστιθέμενης αξίας, ενώ οι κρατικοί φορείς συνήθως απαιτούν κάποιο καθορισμένο ελάχιστο ποσοστό προστιθέμενης αξίας στη χώρα τους.
3. Ο Forfaiter καλύπτει και την εξαγωγή μεταχειρισμένων κεφαλαιουχικών αγαθών, όπως χωματουργικά μηχανήματα, εξοπλισμούς για γεωτρήσεις, φορτηγά, ενώ οι κρατικοί φορείς καλύπτουν μόνο καινούργια κεφαλαιουχικά αγαθά.
4. Ο Forfaiter δεν έχει δεσμεύσεις ως προς την περίοδο ή τη μορφή της παρεχόμενης πίστωσης και μπορεί να την προσαρμόσει στις ιδιαίτερες ανάγκες που απαιτεί η κάθε περίπτωση.
5. Το Forfaiting αφορά μόνο υπαρκτές απαιτήσεις, ενώ η ασφάλιση εξαγωγών καλύπτει και κινδύνους που παρουσιάζονται στο

στάδιο μεταξύ παραγγελίας και παραλαβής του εμπορεύματος από τον αγοραστή.

6. Με την ασφάλιση των εξαγωγών καλύπτεται ένα ποσοστό 75%-90% του κινδύνου, ενώ στο Forfaiting μεταβιβάζεται το 100% του κινδύνου.
7. Οι εξαγωγές οφείλουν να τηρήσουν τους όρους του ασφαλιστηρίου συμβολαίου, αλλιώς παύει να ισχύει η ασφάλιση.
8. Ο ασφαλιζόμενος εξαγωγέας που έχει ασφαλίσει τις απαιτήσεις του σε κάποιο ασφαλιστικό οργανισμό, έχει την ευθύνη της παρακολούθησης και είσπραξης της απαίτησής του.
9. Στην περίπτωση αποδείξεως ασφαλιστικής αποζημιώσεως από ασφαλιστικό οργανισμό, μεσολαβεί πάντα κάποιο χρονικό διάστημα μέχρι την είσπραξή της.

Το διεθνές κέντρο του Forfaiting σήμερα είναι το Λονδίνο, κυρίως εξαιτίας του γεγονότος ότι για μεγάλο χρονικό διάστημα οι εξαγωγείς των διαφόρων ευρωπαϊκών χρηματοδοτούνταν από το "City" του Λονδίνου. Οι κυριότερες συναλλαγές για τις οποίες χρησιμοποιείται, αφορούν την εξαγωγή κεφαλαιουχικών αγαθών, ενώ σχετικά πρόσφατα έχει χρησιμοποιηθεί για συναλλαγές που αφορούν πρώτες ύλες και καταναλωτικά αγαθά. Επειδή η δομή των ελληνικών εξαγωγών χαρακτηρίζεται από την απουσία κεφαλαιουχικών αγαθών, το Forfaiting δεν έχει αναπτυχθεί στη χώρα μας. Σε μεμονωμένες περιπτώσεις έχουν γίνει συμβάσεις Forfaiting από ελληνικές εξαγωγικές εταιρίες, σε συνδυασμό όμως με την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, ή μαζί με αντισταθμιστικές συναλλαγές.

Επίσης, ορισμένες εισαγωγές κεφαλαιουχικού εξοπλισμού στην Ελλάδα έχουν γίνει με τη μεσολάβηση εταιρείας Forfaiting, η παρέμβαση όμως του Forfaiter αφορούσε τον αλλοδαπό εξαγωγέα και η συμμετοχή

της ελληνικής μεσολαβούσας τράπεζας περιορίστηκε στο ρόλο της εγγυήτριας υπέρ της ελληνικής εισαγωγικής εταιρίας.

X. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ FACTORING ΚΑΙ FORFAITING.

Οι διαφορές μεταξύ διεθνούς Factoring και Forfaiting εντοπίζονται στα κάτωθι:

1. Το Forfaiting είναι μία εφάπαξ χρηματοδότηση (προεξόφληση συναλλαγματικής), ενώ το Factoring αποτελεί μια συνεχή ροή και μία επαναλαμβανόμενη διαδικασία. Σοβαρό πλεονέκτημα, σε σχέση με το Factoring, είναι η δυνατότητα να προεξοφληθεί η απαίτηση στο σύνολό της σε μετρητά. Για να αναλάβει ο Forfaiter - αγοραστής την αγορά / προεξόφληση των απαιτήσεων χωρίς δικαίωμα αναγωγής, ζητά από τον προμηθευτή εξασφαλίσεις, που συνήθως παίρνουν τη μορφή μιας μεταβιβάσιμης και ανέκκλητης εγγύησης τράπεζας πρώτης τάξεως, της αποδοχής του Forfaiter - αγοραστή. Με την ανάληψη της απαίτησης είναι πιθανόν ο Forfaiter - αγοραστής να μην επιθυμεί να κρατήσει τα προεξοφλημένα αξιόγραφα μέχρι τη λήξη τους. Η ύπαρξη της εγγύησης της τράπεζας διευκολύνει τον Forfaiter να πωλήσει τις προεξοφλητικές απαιτήσεις σε άλλους Forfaiters, που αποτελούν τη δευτερογενή αγορά των "Forfait" συναλλαγών. Η δευτερογενής αγορά δεν πρέπει να θεωρείται εντελώς ανεξάρτητη από την πρωτογενή, αφού αρκετοί forfaiters - αγοραστές συμμετέχουν ταυτόχρονα και στις δύο.
2. Με το Forfaiting χρηματοδοτούνται συνήθως μεσομακροπρόθεσμες απαιτήσεις, ενώ με το Factoring βραχυπρόθεσμες.

3. Το Forfaiting εφαρμόζεται κυρίως στις εξαγωγές κεφαλαιουχικών αγαθών, πρώτων υλών και ημικατεργασμένων προϊόντων, έστω και αν αυτά παραδίδονται τμηματικά για σχετικά μακρά χρονική περίοδο, ενώ το Factoring αποτελεί μέθοδο διαχείρισης και χρηματοδότησης απαιτήσεων, που προέρχονται κατά κανόνα από επί πιστώσει εξαγωγικές πωλήσεις καταναλωτικών κυρίως αγαθών.
4. Η ανάπτυξη του Forfaiting είναι συνυφασμένη με την εξέλιξη του εξωτερικού εμπορίου Δύσης - Ανατολής και μεταξύ εκβιομηχανοποιημένων και αναπτυσσομένων χωρών. Το Factoring αντίθετα λειτουργεί στις αναπτυγμένες χώρες και επομένως προσφέρεται για την εξυπηρέτηση των εξαγωγέων εκείνων, των οποίων οι πωλήσεις κατευθύνονται σε χώρες αυτής της κατηγορίας.
5. Το Forfaiting προϋποθέτει συνήθως, ύπαρξη συναλλαγματικής στην οποία ενσωματώνεται εξαγωγική απαίτηση, ενώ για το Factoring, εκτός από εταιρικές περιπτώσεις, αρκεί το τιμολόγιο.

Συνοψίζοντας, μπορεί να σημειωθεί ότι ο θεσμός του Forfaiting προσφέρει κυρίως στον προμηθευτή - εξαγωγέα άμεση και συνολική είσπραξη της μελλοντικής, μεσο-μακροπροθέσμου χαρακτήρα, λήξης αξιογράφων, μεταφορά του κινδύνου από εμπορικές ή μη αιτίες, εξοικονόμηση χρόνου από την παρακολούθηση και είσπραξη των οφειλών πελατών.

Προϋποθέτει όμως την αναπτυγμένη εξαγωγική δομή μιας χώρας και τη δυνατότητα των αξιογράφων να είναι ικανά για διαπραγμάτευση διεθνώς.

XI. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ - ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

1. Οι πράξεις του διοικητού της Τράπεζας της Ελλάδας με τους υπ' αριθμ. 959/10.3.87, 1117/30.7.87, 355/15.5.87 και 339/30.8.88

Οι Πράξεις του Διοικητού της Τράπεζας της Ελλάδας, όπως έχουν εκδοθεί, παρουσιάζουν ορισμένες αδυναμίες και προφανώς χρειάζονται κάποιες διευκρινίσεις και συμπληρώσεις. Πάντως, το νομικό πλαίσιο για το θεσμό του Factoring σήμερα καλύπτεται απ' αυτές τις Πράξεις του Διοικητού της Τράπεζας της Ελλάδας, αλλά μάλλον σύντομα θα προωθηθεί και σχέδιο νόμου για ψήφιση στην Ελληνική Βουλή ή τουλάχιστον μια συμπληρωματική Π.Δ. της Τ.Ε., που να καλύπτει πολύπλευρα το θεσμό του Factoring.

Απ' αυτές τις Π.Δ./Τ.Ε. που αναφέρονται πιο πάνω, η υπ' αριθμ. 959/10.3.87 είναι η βασική και πληρέστερη, που καλύπτει την εφαρμογή του θεσμού Factoring στην Ελλάδα. Η υπ' αριθμ. 1117/30.7.87 είναι απλώς συμπληρωματική και διευκρινιστική της 959/10.7.87 και ειδικότερα προσθέτει τους όρους Factoring/Forfaiting. Όροι που δίνουν την πλήρη διάσταση της εφαρμογής του θεσμού, γιατί χρησιμοποιούνται διεθνώς. Η υπ' αριθμ. 355/15.5.87 προβλέπει την εφαρμογή του Factoring στην Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος. Τέλος, η 399/30.8.88 επιτρέπει σε ελληνικές εξαγωγικές επιχειρήσεις να αναθέτουν τη διενέργεια πράξεων Factoring/Forfaiting σε πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοδοτικούς οργανισμούς του εξωτερικού κλπ.

2. Η Π.Δ./Τ.Ε. 959/10.3.87

Ειδικότερα, τα κύρια σημεία της Πράξης του Διοικητού της Τράπεζας της Ελλάδος που καλύπτει την εφαρμογή του θεσμού Factoring στην Ελλάδα είναι τα εξής:

- Επιτρέπεται μόνο στις Εμπορικές Τράπεζες και όχι στις άλλες και γενικότερα στον επιχειρηματικό κόσμο, παρ' ότι ο θεσμός του Factoring ενδιαφέρει γενικότερα τις επιχειρηματικές δραστηριότητες.
- Επιτρέπεται μόνο στις εξαγωγικές δραστηριότητες η εφαρμογή του Factoring και όχι στις εισαγωγικές δραστηριότητες ή στις εγχώριες εμπορικές δραστηριότητες που είναι επίσης σημαντικές.
- Ο Factor λειτουργεί ως "ανάδοχος" της είσπραξης της οφειλής, ενώ ο καταλληλότερος όρος είναι "εκχωρητής" του χρέους. Ανάδοχος σημαίνει ότι είναι πληρεξούσιος να εισπράξει τις οφειλές (κάτι που δεν είναι Factoring).
- Χρησιμοποιείται ο όρος "εμπορευματικών" αντί του όρου "εμπορικών", που καλύπτει και τις υπηρεσίες, κάτι που δεν φαίνεται στην Π.Δ./Τ.Ε., ενώ οι απαιτήσεις κατά το νόμο είναι εμπορικές και όχι εμπορευματικές.
- Σε περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο, ο ξένος εισαγωγέας δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες... κλπ, δημιουργεί δυσβάσταχτο πρόβλημα στον Factor, γιατί δεν μπορεί να καλύπτει τους κινδύνους για οποιοδήποτε λόγο. Αντίθετα όμως, ο Factor έχει συγκεκριμένη αποστολή. Να αναλαμβάνει την προεξόφληση της απαίτησης των τιμολογίων.

- Ακόμη και σε περίπτωση προχρηματοδότησης - προκαταβολής, ισχύει το LIBOR επιτόκιο συν 2% SPREAD και με τρίμηνη ή εξάμηνη διάρκεια. Αλλά, επειδή οι συναλλαγματικές ισοτιμίες δεν είναι δεδομένες και η συμπεριφορά των νομισμάτων από χώρα σε χώρα είναι διαφορετική, προφανώς, θα δημιουργούνται προβλήματα στις χρηματοδοτήσεις.

Πέραν αυτών, δεν θα πρέπει ο Factor να αντιμετωπίζεται ως ασφαλιστική εταιρεία, γιατί δεν λειτουργεί ως ασφαλιστής. Απλώς καλύπτει τον κίνδυνο μόνο όταν αδυνατεί ο οφειλέτης να πληρώσει και όχι επειδή είναι ο ρόλος του.

Ακόμη, θα πρέπει να εξεταστούν συγκριτικά το κόστος και το όφελος των χρηματοδοτήσεων Factoring με τους όρους της 959/10.3.87 Π.Δ./Τ.Ε. και των χρηματοδοτήσεων σε συνάλλαγμα (Π.Δ./Τ.Ε. 351/11.4.84 και Π.Δ./Τ.Ε. 1011/22.4.87). Η συγκριτική εξέταση αποσκοπεί στον προσδιορισμό του κατάλληλου ύψους επιτοκίων και προμήθειας, για να καταστεί ο θεσμός λειτουργικός.

Τέλος, θα πρέπει να μελετηθεί η δυνατότητα μετατροπής των τιμολογίων σε διαπραγματεύσιμα αξιόγραφα, πράγμα που θα βοηθήσει το Factoring στην ανάπτυξή του. Στο αξιόγραφο υπάρχει η αποδοχή του χρέους, κάτι που δεν συμβαίνει τώρα με τα τιμολόγια.

3. Φορολογικά θέματα

Τα φορολογικά θέματα θα εξαρτηθούν από την τελική μορφή του νομικού πλαισίου, μέσα στο οποίο θα λειτουργήσει ο θεσμός του Factoring. Οποσδήποτε, όμως, θα υπάρξει νομοθετική ρύθμιση για μερικά από αυτά τα θέματα, εάν δεν προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Τα φορολογικά θέματα, που αφορούν το θεσμό του Factoring, θα πρέπει να ρυθμιστούν, δηλαδή να καθοριστεί:

- Εάν θα επιβληθεί επί της αμοιβής της εταιρείας Factoring, που αναλαμβάνει την προεξόφληση των απαιτήσεων, 6% Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.). Όπως είναι γνωστό, ο Φ.Π.Α. ισχύσει στην Ελλάδα από 1.1.1987 και επιβάλλεται σ' όλες τις εργασίες των επιχειρήσεων.
- Εάν οι εργασίες του Factoring θεωρηθούν τραπεζικές εργασίες, οπότε ενδέχεται να υπαχθούν στον ειδικό φόρο των τραπεζικών εργασιών (Ε.Φ.Τ.Ε.), που είναι 3%.
- Εάν θα πρέπει να επιβληθεί επί της αμοιβής των εταιριών Factoring ταυτόχρονα Φ.Π.Α. 6% και Ε.Φ.Τ.Ε. 3%.
- Εάν θα υπάρχει ή όχι η χαρτοσήμανση των συμβάσεων εκχώρησης. Αυτή η επιβάρυνση ανέρχεται σε 2,4% επί της αξίας της εκχωρούμενης οφειλής και επιβαρύνεται ακόμη με 2% εισφορά υπέρ Ο.Γ.Α. Το κόστος της χαρτοσήμανσης επιβαρύνει τον εκχωρητή, πράγμα το οποίο κάνει ακριβότερο το Factoring για τον εκχωρητή.
- Εάν οι τόκοι που θα εισπράττει ο Factor θα θεωρούνται έσοδα του Factor, γιατί προέρχονται από δραστηριότητες που ενεργεί ή όχι, οπότε θα φορολογούνται ανάλογα.
- Εάν, τέλος, το κόστος της σύμβασης της εκχώρησης της απαίτησης θα επιβαρύνει φορολογικά τον εκχωρητή. Γιατί αυτή η ρύθμιση δεν ευνοεί το Factoring, οπότε θα πρέπει να εξεταστεί νομότυπος τρόπος απαλλαγής τους.

4. Σύμβαση Factoring

Μια πλήρης σύμβαση Factoring πάντοτε συνάπτεται πριν αρχίσουν οι εργασίες μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών του Factoring. Μια γενική σύμβαση, που συνήθως χρησιμοποιείται, περιλαμβάνει όλες τις μεθόδους, τις εργασίες, τις διαδικασίες και όλες τις δυνατότητες που ανοίγονται στο θεσμό του Factoring.

Σύμφωνα με το Unidroit¹, Factoring ορίζεται ή προσδιορίζεται η σύμβαση με την οποία ο Factor υποχρεούται να παρέχει τουλάχιστον δύο υπηρεσίες από τις ακόλουθες:

- Χρηματοδότηση.
- Είσπραξη των τιμολογίων.
- Ασφάλιση του πιστωτικού κινδύνου.
- Λογιστική παρακολούθηση των πωλήσεων.
- Διαχείριση των λογαριασμών.

Σ' αυτή τη σύμβαση, ο προμηθευτής είναι υποχρεωμένος να εκχωρεί στον Factor σε συνεχή και σταθερή βάση τα τιμολόγια που προέρχονται από τις πωλήσεις των αγαθών ή την παροχή των υπηρεσιών του.

Ωστόσο, οι κανόνες λειτουργίας του θεσμού που εφαρμόζονται σε σχέση με τις συμβάσεις που συνάπτει ο Factor, δηλαδή^{1,2,3}:

- Να εκχωρούνται τα τιμολόγια των πωλήσεων των προμηθευτών.
- Να γίνεται αναγγελία της εκχώρησης στους πελάτες - αγοραστές.

¹ Unidroit είναι το Διεθνές Ινστιτούτο για τη διαμόρφωση και διατήρηση της αρμονίας των εμπορικών νόμων που αφορούν τις επιχειρήσεις σε διάφορες χώρες (Unification of Private Law). Το Συμβούλιο του Ινστιτούτου εδρεύει στη Ρώμη από το 1974 που συστάθηκε. Μεταξύ των άλλων, συμπεριλαμβάνει προγράμματα και ειδικά θέματα για το διεθνές Factoring, ένεκα της αυξανόμενης σπουδαιότητας που παρουσιάζει το Factoring και επιβεβαιώνεται ως μια μορφή χρηματοδότησης σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. (Cox N.A. Mackenzie A.j. 1986, σελ. 31-32).

² Wenston J. Fred & Brigham F. Eugene. Εκδόσεις Παπαζήση 1986, σελ. 328-332.

³ Cox N. A. & Mackenzie A.j 1986, σελ. 34-43.

³ Μπαζίνα Β. Σπύρου: Η σύμβαση Factoring κατά το Αμερικανικό δίκαιο. Ενημερωτικό Δελτίο της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών Δ' τριμήνου 1986.

- Να επιτυγχάνεται άμεση και απρόσκοπτη επικοινωνία μεταξύ του προμηθευτή και του πελάτη - αγοραστή, όταν βρίσκονται μάλιστα σε διαφορετική χώρα.

Πάντως, το Factoring, ή η εφαρμογή της εναλλακτικής και συμπληρωματικής μορφής χρηματοδότησης, όπως τουλάχιστον θεωρείται, αρχίζει με την υπογραφή μιας αμοιβαίας δεσμευτικής συμφωνίας, μεταξύ του εκχωρητή - πωλητή των αγαθών (προϊόντων) και της χρηματοδοτικής εταιρίας (Factor).

Σ' αυτή τη σύμβαση αναφέρεται με λεπτομέρεια η διαδικασία που ακολουθείται και οι νομικές υποχρεώσεις και των δύο ενδιαφερομένων μερών. Ο χρηματοδότης ελέγχει τα τιμολόγια και αξιολογεί τους αγοραστές.

5. Συνεργασία Factor/Προμηθευτή

Υπάρχουν πολλοί τρόποι συνεργασίας μεταξύ του Factor και του προμηθευτή και πολλοί απ' αυτούς συμπεριλαμβάνονται στη σύμβαση. Στη σύμβαση υπάρχουν όροι και προϋποθέσεις για να προστατεύεται τόσο ο προμηθευτής όσο και ο Factor. Ο προμηθευτής θα πρέπει να προστατεύεται συνήθως από τον πιστωτικό κίνδυνο, ενώ ο Factor από την απαξίωση των τιμολογίων. Συνήθως λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

- Η εγκυρότητα των τιμολογίων.
- Οι όροι πληρωμής του προμηθευτή από τον Factor.
- Η διαφάνεια στη συνεργασία τους.
- Η έκδοση και διακίνηση των πιστωτικών εγγράφων κ.ά.

6. Συνεργασία Factor και πελάτη-αγοραστή

Ο Factor έχει το δικαίωμα να εισπράττει μέρος της αξίας των τιμολογίων του πελάτη που εκχωρούνται σ' αυτόν από τον προμηθευτή. Αυτό το δικαίωμα είναι δικαιολογημένο, εφόσον υπάρχει συμφωνία μεταξύ του προμηθευτή και του πελάτη-αγοραστή. Ο Factor, λοιπόν, θα πρέπει να βεβαιωθεί ότι οι όροι της συμφωνίας μεταξύ του πελάτη και του προμηθευτή δεν του απαγορεύουν την είσπραξη εκχωρημένων απαιτήσεων ή ότι δεν συμπεριλαμβάνονται ειδικοί όροι πληρωμών. Ο Factor πρέπει να ελέγχει όλους τους όρους με τους οποίους μπορεί να εισπράττει τις απαιτήσεις από τον πελάτη και να γνωρίζει κάθε πρόβλεψη και πρέπει να ερευνά προσεκτικά κάθε θέμα πριν προβεί σε μια ενέργεια.

7. Συνεργασία του Factor με τρίτους

Τον Factor τον ενδιαφέρει το τρίτο μέρος με το οποίο συνεργάζεται να είναι καθαρό και απαλλαγμένο από οποιαδήποτε εμπορική ή οικονομική εκκρεμότητα.

Θα πρέπει ακόμη ο προμηθευτής να εκχωρεί στον Factor καθαρούς τίτλους απαιτήσεων των τιμολογίων.

Κατά τη διάρκεια της συνεργασίας του Factor με τον προμηθευτή, αξιώνει να μην παρεμβαίνουν τρίτοι ή να συγκρούεται με τρίτους, οι οποίοι έρχονται να δημιουργήσουν προβλήματα στις μεταξύ τους σχέσεις. Ωστόσο, το γεγονός ότι στην περίπτωση που ο προμηθευτής πτωχεύσει, το τρίτο μέρος θα ζητήσει να έχει δικαίωμα επί των εκχωρούμενων απαιτήσεων του προμηθευτή προφανώς και ανησυχεί τον Factor. Ο Factor, πάντως, ο οποίος αποτυγχάνει να διαπραγματευτεί

πρόθυμα και αποτελεσματικά τα ανταγωνιστικά επιτόκια ή να επιβεβαιώσει ότι αυτός έχει ξεκαθαρίσει τους τίτλους των απαιτήσεων, μπορεί να βρεθεί σε δύσκολη θέση να εισπράξει τα ασύλλεκτα ποσά των απαιτήσεων, για να αποφευχθεί η οποιαδήποτε χρηματοοικονομική ζημιά.

8. Συνεργασία Factors/Factors

Το πλαίσιο των εργασιών του Factoring προβλέπει πολλές φορές και εκχωρούμενες απαιτήσεις από ένα Factor σ' ένα άλλο.

Οι εργασίες αυτές στοχεύουν στην εξυπηρέτηση αυτού του σκοπού, αλλά προβλέπεται βέβαια ένα βασικό πλαίσιο που να ανταποκρίνεται στο διεθνές Factoring και σε μία μελλοντική ανάπτυξη. Πάντως, τα μεγαλύτερα θέματα δεν καλύπτονται μέσα σ' αυτό το πλαίσιο συνεργασίας, όπως τα ακόλουθα:

- Οι κανονισμοί μεταξύ Factors και προμηθευτών.
- Το εγχώριο Factoring.
- Οι κανόνες που συσχετίζονται με τις διαδικασίες.
- Οι κανόνες του χειρισμού των αντιθέσεων των νόμων κ.ά.

9. Κριτήρια επιλογής του εξαγωγέα από τον Forfaiter

Ο Forfaiter, πριν προχωρήσει στην ανάληψη χρέους, θα διερευνήσει διεξοδικά τα ακόλουθα:

- I. Το ύψος της χρηματοδότησης, τη διάρκεια και τα νομίσματα.
- II. Τον εξαγωγέα (άτομο, εθνικότητα).
- III. Τον εισαγωγέα (άτομο, εθνικότητα).
- IV. Τον εγγυητή.

- V. Τις μορφές δανείου (συναλλαγματικές, γραμμάτια).
- VI. Τα ποσά και τις ημερομηνίες λήξεως.
- VII. Τον τρόπο παρεχόμενης ασφάλειας.
- VIII. Τον είδος των εξαγωγικών προϊόντων.
- IX. Την ημερομηνία άφιξης των προϊόντων.
- X. Τον χρόνο άφιξης των προεξοφλημένων εγγράφων.
- XI. Τις απαιτούμενες άδειες έγκρισης για την παράδοση των προϊόντων.
- XII. Τον τρόπο πληρωμής κ.ά.

10. Σύγκριση Forfaiting-Factoring

Οι δύο χρηματοδοτικές μορφές συμπληρώνουν η μία την άλλη. Χρησιμοποιείται η μία ή η άλλη χρηματοδοτική μορφή, όταν συμβαίνουν τα ακόλουθα:

- Υψηλός κίνδυνος, απόρριψη τιμολογίου.
- Μέτριος κίνδυνος, Factoring τιμολογίου.
- Χαμηλός κίνδυνος, Forfaiting τιμολογίου.

Το Forfaiting γίνεται πάντοτε χωρίς αναγωγή, ενώ το Factoring γίνεται χωρίς και με αναγωγή στον εξαγωγέα, ανάλογα τη συμφωνία. Το Forfaiting χρηματοδοτεί τον εξαγωγέα μέχρι 100%, ενώ το Factoring μέχρι 80%. Στο Factoring το υπόλοιπο 20% του κινδύνου συμφωνείται μεταξύ του Factor και του εκχωρητή. Το Factoring είναι ένα σύστημα που χρησιμοποιείται σε πολλές εργασίες του εξαγωγέα και εισαγωγέα, ενώ το Forfaiting χρησιμοποιείται μόνο σε μεμονωμένους πελάτες και σε μεμονωμένες περιπτώσεις. Στο Factoring υπάρχει προκαθορισμένη προμήθεια, ενώ στο Forfaiting δεν υπάρχει, αλλά πολλές φορές ο Forfaiter διαπραγματεύεται με τον εκχωρητή - εισαγωγέα ένα ποσό πέρα του επιτοκίου.

Εντούτοις, οι forfaiters και οι factors απευθύνονται σε διαφορετικές αγορές, σε διαφορετικές κατηγορίες εξαγωγών, που καθορίζονται ανάλογα με το είδος και το χρόνο της πιστωτικής πολιτικής που κάνουν, για παράδειγμα, βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κ.ά. Το Factoring, όπως έχουμε αναφέρει και πιο πάνω, εφαρμόζεται μόνο σε βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις (90-180 ημέρες), που δεν υπερβαίνουν το 80% των συνολικών απαιτήσεων και καλύπτει συναλλαγές συγκεκριμένων και ορισμένων νομισμάτων, για τους αγοραστές που εγκρίνει πριν κάνει την οποιαδήποτε προεξόφληση απαίτησης. Αντίθετα, το Forfaiting αφορά μακροπρόθεσμες περιπτώσεις και προεξόφληση αξιογράφων, συναλλαγματικών κ.ά.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Leasing (Χρηματοδοτική Μίσθωση)
Μαλακός Παναγιώτης
- Χρηματοδοτική Μίσθωση - Financial Leasing
Μητσιόπουλος Γιάννης
- Θεωρία και Πρακτική της Χρηματοδοτικής Μίσθωσης
Πάυλος Χατζηπαύλος - Βαλεντίνη Γοπίκα
- Χρηματοδοτικά θέματα
Καραθανάσης Γεώργιος
- Factoring.- Forfaiting
(Σύγχρονοι θεσμοί χρηματοδοτήσεως)
Μητσιόπουλος Γιάννης
- Factoring
Μαλακός Παναγιώτης

ΠΗΓΕΣ

- Εφημερίδα "ΤΟ ΒΗΜΑ"
- Internet
- **Εταιρίες Leasing:**
 - ALPHA Leasing
 - ΠΕΙΡΑΙΩΣ Leasing
 - ETBA Leasing
 - ΕΘΝΙΚΗ Leasing
 - ΙΟΝΙΚΗ Leasing
 - ERGO Leasing
 - ΕΜΠΟΡΙΚΗ Leasing
 - ΛΤΕ Leasing
 - ΟΤΕ Leasing
- **Εταιρίες Factoring:**
 - ΕΓΝΑΤΙΑ Τράπεζα
 - ΕΜΠΟΡΙΚΗ Τράπεζα
 - FACT HELLAS
 - ABC FACTORS
 - ΕΘΝΟFACT
 - EFG FACTORS

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 16

8 Φεβρουαρίου 1999

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2682

Διαρρυθμίσεις στη φορολογία των αυτοκινήτων οχημάτων και άλλες διατάξεις.

**Ο ΠΡΕΣΒΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδουμε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1
Έννοια όρων

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου νοούνται ως:

α) Κοινοτικά οχήματα:

Τα αυτοκίνητα οχήματα και οι μοτοσυκλέτες που πληρούν τις προϋποθέσεις των άρθρων 9 και 10 της Συνθήκης Ε.Ο.Κ. και σφραγίζονται ή μεταφέρονται στο εσωτερικό της χώρας από τα Λαϊκά Κράτη - Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.).

β) Αποστολή ή μεταφορά:

Κάθε αποστολή ή μεταφορά που αρχίζει σε άλλο Κράτος-Μέλος της Ε.Ε. και καταλήγει στο εσωτερικό της χώρας. Η έννοια της μεταφοράς περιλαμβάνει και τα οχήματα που μεταφέρονται αυτοδύναμα.

γ) Πρόσωπο:

Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ένωση προσώπων που διαθέτει δικαιοπρακτική ικανότητα χωρίς όμως να αποτελεί νομικό πρόσωπο.

δ) Πρόσωπο εγκατεστημένο στο εσωτερικό της χώρας:

Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που έχει τη συνήθη κατοικία του ή τον έδρα του, αντίστοιχα, στο εσωτερικό της χώρας.

ε) Συνήθης κατοικία:

Ο τόπος διαμονής ενός προσώπου, όπως αυτός ορίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 3 της αριθ. Δ 247/13/13 1988 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, η οποία κωλύθηκε με το ν. 1839/1989 (ΦΕΚ 90 Α').

στ) Πρώτος τόπος προορισμού:

Ο τόπος της πρώτης εκφόρτισης στο εσωτερικό της χώρας.

ζ) Έγκυρα οχήματα αποθηκευμένα οχημάτων:

Τα οχήματα που έχει ληφθεί άδεια από την αρμόδια τελεωπληρωμένη αρχή να κατέχει, να παραλαμβάνει ή να αποστέλλει, κατά την άσκηση του επαγγέλματός του, κεντρικά ταξιδιωτικά που υποβάλλονται σε τέλος ταξινόμησης

και βρίσκονται σε φορολογική απεθνη υπό καθεστώς αναστολής.

η) Φορολογική απεθνη οχημάτων:

Κάθε τόπος όπου κατέχονται, παραλαμβάνονται ή αποστέλλονται από εγκεκριμένο απεθνη, κατά την άσκηση του επαγγέλματός του, κοινοτικά οχήματα που τελούν υπό καθεστώς αναστολής εισπράξης και τέλους ταξινόμησης και του φόρου προστιθέμενης αξίας.

Άρθρο 2
Τέλος ταξινόμησης επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης

1. Επιβατικά αυτοκίνητα της δασμολογικής κλάσης 87.03 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας (Κανονισμός Ε.Ο.Κ. αριθ. 2658/87 του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 1987 ΕΕΛ 256 της 7.9.1987) υποβάλλονται σε τέλος ταξινόμησης επί της φορολογητέας αξίας, όπως αυτή διαμορφώνεται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 7 του παρόντος και του άρθρου 4 του ν. 1573/1985 (ΦΕΚ 201 Α'), όπως ισχύουν.

2. Οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της προηγούμενης παραγράφου ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για αυτοκίνητα που πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές της Οδηγίας 94/12/Ε.Κ. ή μεταγενέστερης:

ΚΥΛΙΝΔΡΙΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΗΡΑ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΕΛΟΥΣ

Μέχρι 900	κυβικά εκατοστά	16%
Από 901 - 1.400	"	33%
Από 1.401 - 1.600	"	45%
Από 1.601 - 1.800	"	54%
Από 1.801 - 2.000	"	76%
Από 2.001 κυβ. εκατοστά και πάνω		128%

β) Για αυτοκίνητα που πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές της Οδηγίας 91/441/Ε.Ο.Κ.:

ΚΥΛΙΝΔΡΙΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΗΡΑ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΕΛΟΥΣ

Μέχρι 900	κυβικά εκατοστά	37%
Από 901 - 1.400	"	65%
Από 1.401 - 1.600	"	90%
Από 1.601 - 1.800	"	95%
Από 1.801 - 2.000	"	140%
Από 2.001 κυβ. εκατοστά και πάνω		230%

γ) Για αυτοκίνητα που πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές των Οδηγιών 89/458/Ε.Ο.Κ. και 86/76/Ε.Ο.Κ.:

ΚΥΛΙΝΔΡΙΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΗΡΑ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΕΛΟΥΣ

Μέχρι 900	κυβικά εκατοστά	61%
Από 901-1.400	"	120%
Από 1.401-1.600	"	190%
Από 1.601-1.800	"	220%
Από 1.801-2.000	"	365%
Από 2.001 κυβ. εκατοστά και πάνω	"	540%

δ) Για αυτοκίνητα συμβατικής τεχνολογίας:

ΚΥΛΙΝΔΡΙΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΗΡΑ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΕΛΟΥΣ

Μέχρι 900	κυβικά εκατοστά	91%
Από 901-1.400	"	160%
Από 1.401-1.600	"	256%
Από 1.601-1.800	"	255%
Από 1.801-2.000	"	450%
Από 2.001 κυβ. εκατοστά και πάνω	"	560%

3. Για αυτοκίνητα που ανήκουν στην δασμολογική κλάση 87.03 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας, αντιστοιχώς με τις περιπτώσεις α, β, γ και δ της προηγούμενης παραγράφου, αντιρροπιακή ή συμβατική τεχνολογίας, οι κατά περίπτωση συντελεστές τελούς ταξινόμησης μειώνονται κατά πενήντα τοις εκατό (50%).

4. Οι διατάξεις των παραπάνω παραγράφων 1 και 2 εφαρμόζονται και για αυτοκίνητα τύπου JEEP της δασμολογικής κλάσης 87.04 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας.

5. Τα ηλεκτροκίνητα ή υβριδικά αυτοκίνητα, τα κίνητρα του οποίου οι εκπομπές ρύπων είναι συμφωνές με τις ισχύουσες διατάξεις για τα οχήματα αντιρροπιακής τεχνολογίας της Οδηγίας 84/12/Ε.Κ. ή μεταγενέστερης των υπόκεινται στο προβλεπόμενο από τις διατάξεις του άρθρου αυτού τέλος ταξινόμησης.

6. Σε περίπτωση έκδοσης νέας Κοιντικής Οδηγίας ή νέας προδιαγραφής ως προς τις εκπομπές ρύπων, από το χρόνο έναρξης εφαρμογής των αναγκαίων εθνικών μέτρων αναρμοσύνης προς αυτήν για αυτοκίνητα που πληρούν τις προδιαγραφές αυτές θα εφαρμόζονται οι συντελεστές τελούς ταξινόμησης της περίπτωσης α της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου. Για τα αυτοκίνητα της Οδηγίας 84/12/Ε.Κ. και 91/441/Ε.Ο.Κ. θα εφαρμόζονται οι συντελεστές των περιπτώσεων β' και γ' αντίστοιχα.

7. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Μεταφορών και Επικοινωνιών καθορίζονται οι διαδικασίες και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για το χαρακτηρισμό των αυτοκινήτων ως αντιρροπιακής τεχνολογίας και τη διαπίστωση των προδιαγραφών από πλευράς αντιρροπιακής που πληρούν σύμφωνα με τις Κοιντικές Οδηγίες, οι οποίες αναφέρονται στην παραπάνω παράγραφο 2, για την υπαγωγή τους στον αντίστοιχο συντελεστή τελούς ταξινόμησης, καθώς και κάθε άλλη άσκηση λεπτομέρειας για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 3

Τέλος ταξινόμησης επιβατικών αυτοκινήτων δημοσίας χρήσης

1. Για τα επιβατικά αυτοκίνητα που πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές της Οδηγίας 94/12/Ε.Κ. ή

μεταγενέστερης, ανεξάρτητα από το καύσιμο που χρησιμοποιούν, τα οποία προορίζονται να κυκλοφορήσουν ως δημοσίας χρήσης, καταβάλλεται το δεκάκις τοις εκατό (10%) του τελούς ταξινόμησης που προβλέπεται από τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου για τα οχήματα αντιρροπιακής τεχνολογίας επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης.

2. Για τα αυτοκίνητα που πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές της Οδηγίας 91/441/Ε.Ο.Κ. και παλαιότερων ή είναι συμβατικής τεχνολογίας καταβάλλεται το πενήντα τοις εκατό (50%) του τελούς ταξινόμησης που προβλέπεται από τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου για όμοιο αντιρροπιακής ή συμβατικής τεχνολογίας επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης.

3. Προκειμένου για επιβατικά αυτοκίνητα που λειτουργούν με πετρελαιοκίνητρα και προορίζονται να τεθούν σε κυκλοφορία ως δημοσίας χρήσης, η επιβατική από το τέλος ταξινόμησης των προηγούμενων παραγράφων 1 και 2 δεν μπορεί να υπερβαίνει σε ποσοστό το εκατό τοις εκατό (100%) της φορολογητέας αξίας που διαμορφώνεται σε κάθε περίπτωση.

4. Τα επιβατικά αυτοκίνητα δημοσίας χρήσης, εφόσον αποχορτακίζονται και τίθενται σε κυκλοφορία ως ιδιωτικής χρήσης πριν παρέλθει πενήντα από τον τελωνισμό τους, υπόκεινται στην καταβολή της διαφοράς μεταξύ των μειωμένων φόρων που καταβάλουν και εκείνων που ισχύουν κατά το χρόνο του τελωνισμού τους ως ιδιωτικής χρήσης και με βάση τα φορολογικά στοιχεία που διαμορφώνονται κατά τον ίδιο χρόνο. Η παραπάνω διαφορά μειώνεται κατά πενήντα τοις εκατό (50%) μετά την παρέλευση πενήντα και μέχρι τη συμπλήρωση δεκαετίας από τον τελωνισμό τους ως δημοσίας χρήσης. Μετά την παρέλευση δεκαετίας δεν αφαιρείται διαφορά τελούς, αλλά καταβάλλεται ποσοστό με το οποίο ιελά κυκλοφορίας που ισχύουν κατά το χρόνο ταξινόμησης τους ως ιδιωτικής χρήσης.

5. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και για επιβατικά αυτοκίνητα δημοσίας χρήσης που παραλήφθηκαν με τα προηγούμενα ευνοϊκά φορολογικά καθεύματα.

Άρθρο 4

Τέλος ταξινόμησης φορτηγών αυτοκινήτων

1. Τα φορτηγά αυτοκίνητα πλην τύπου JEEP και οι βάσεις τους, της δασμολογικής κλάσης 87.04 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας, που πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές των Οδηγιών 91/542/Ε.Ο.Κ. (βασή β' ή 86/88/Ε.Κ. ή μεταγενέστερων, υποβάλλονται σε τέλος ταξινόμησης ως εξής:

α) Φορτηγά αυτοκίνητα μικτού βάρους πάνω από 3,5 τόννους, ανεξάρτητα κυλινδριασμού, ποσοστό 0%.

β) Αντικαταφορτηγά αυτοκίνητα μικτού βάρους μέχρι και 3,5 τόννους, ανεξάρτητα κυλινδριασμού, ποσοστό 11%.

γ) Κλειστά φορτηγά αυτοκίνητα μικτού βάρους μέχρι και 3,5 τόννους.

ΚΥΛΙΝΔΡΙΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΗΡΑ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΕΛΟΥΣ

Μέχρι και 900	κυβικά εκατοστά	0%
Από 901 - 1.400	"	16%
Από 1.401 - 1.800	"	20%
Από 1.801 - 2.000	"	26%
Από 2.001 κυβικά εκατοστά και πάνω	"	30%

δ) Μεταχειρισμένες βάσεις των φορτηγών των προηγούμενων περιπτώσεων επί τοις εκατό (6%) για την περίπτωση α' και έντεκα τοις εκατό (11%) για τις

περιπτώσεις β και γ.

δ) Οι συντελεστές των προηγούμενων περιπτώσεων α' έως και δ' προσαυξανονται κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) πρακτικώς για αυτοκίνητα που δεν πληρούν τις προδιαγραφές των παρ. 1 και 2 Οδηγιών.

2. Προκειμένου για κλειστά φορτηγά που προερχονται από μετατροπή επιβατικών αυτοκινήτων, τα αναφερόμενα στην περίπτωση γ της προηγούμενης παραγράφου ποσοστά τέλους τριπλασιάζονται και υπολογίζονται επί της φορολογητέας αξίας, όπως αυτή διαμορφώνεται για τα επιβατικά.

3. Για τα φορτηγά αυτοκίνητα με μόνιμο κλειστό αμάξωμα ωφέλιμου φορτίου μέχρι ένα (1) τόνο, τα οποία τίθενται πρώτη φορά σε κυκλοφορία ως ιδιωτικής χρήσης, οι προβλεπόμενοι στην περίπτωση γ της παραγράφου 1 συντελεστές τέλους ταξινόμησης, καθώς και εκείνοι της προηγούμενης παραγράφου, αυξάνονται κατά 8 ποσοστιαίες μονάδες για τα μέχρι και 1.200 κυβικά εκατοστά, κατά 12 ποσοστιαίες μονάδες για τα πάνω από 1.200 μέχρι και 1.800 κυβικά εκατοστά και κατά 16 ποσοστιαίες μονάδες για τα πάνω από 1.800 κυβικά εκατοστά.

4. Για την επιβολή του τέλους ταξινόμησης των αυτοκινήτων των παραγράφων 1 και 3 του παρόντος άρθρου, η φορολογητέα αξία διαμορφώνεται από την άθροιση των παρακάτω στοιχείων:

α) Την πραγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα αξία για τα καινούρια αυτοκίνητα.

β) Για τα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα λαμβάνεται υπόψη η τιμή που καθορίζεται από την αρμόδια Τελωνειακή Υπηρεσία Αξιών με βάση τα στοιχεία που η υπηρεσία αυτή διαθέτει. Η τεκμαίρη αυτή αξία δεν μπορεί να είναι μικρότερη της πραγματι πληρωθείσας ή πληρωτέας αξίας (τιμή αγοράς).

β) Τους εισαγωγικούς δασμούς που πραγματι καταβάλλονται.

γ) Τα παρεπόμενα έξοδα με τα οποία επιβαρύνονται τα οχήματα, όπως έξοδα προμήθειας, μετεταίεας, τόκων, φορτώσης, εκφόρτωσης, ασφάλισης και μεταφοράς στο εσωτερικό της χώρας.

5. Τα ανοικτά φορτηγά αυτοκίνητα που διασκευάζονται σε κλειστά, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 11 του άρθρου 4 του ν. 2443/1996 (ΦΕΚ 265 Α') υποβάλλονται, αντί των φορολογικών επιβαρύνσεων που προβλέπονται από το ν. 1573/1985, σε τέλος ταξινόμησης, το ύψος του οποίου ορίζεται ως εξής:

Για τα κυλινδρισμού κινητήρα από 901-1.400 κυβ. εκατοστά 350.000 δραχμές.

Για τα κυλινδρισμού κινητήρα από 1.401-1.800 κυβ. εκατοστά 350.000 δραχμές.

Για τα κυλινδρισμού κινητήρα από 1.801-2.000 κυβ. εκατοστά 500.000 δραχμές.

Για τα κυλινδρισμού κινητήρα από 2.001 κυβ. εκατοστά και πάνω 800.000 δραχμές.

6. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Κλιματικής και Διεξαγωγή Έργων και Μεταφορών και Επικοινωνιών καθορίζονται οι διαδικασίες και τα απαραίτητα δικαιολογητικά για το χαρακτηρισμό των αυτοκινήτων του άρθρου αυτού ως αντιπροσωπευτικής τεχνολογίας, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Ο έλεγχος της κανονικότητας των αναγραφόμενων πινών επί των πινακολογίων των φορτηγών αυτοκινήτων και των λοιπών δικαιολογητικών στοιχείων, καθώς και ο προσδιορισμός της φορολογητέας αξίας των εγχωρίως παραγομένων, υπάγεται στην αρμοδιότητα της Επιτροπής της παραγράφου 3 του άρθρου 7 του παρόντος.

Άρθρο 5

Τέλος ταξινόμησης μοτοσυκλετών

1. Οι μοτοσυκλέτες κυλινδρισμού κινητήρα 51 κυβικών εκατοστών και πάνω της δασμολογικής κλάσης 8/11 της Συνδιασμένης Ονομασιολογίας, υποβάλλονται σε τέλος ταξινόμησης ως ακολούθως:

ΚΥΛΙΝΔΡΙΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΗΡΑ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΕΛΟΥΣ

Από 51 μέχρι 125	κυβικά εκατοστά	2%
Από 126 μέχρι 249	"	3%
Από 250 μέχρι 900	"	13%
Από 901 μέχρι 1.400	"	20%
Από 1.401 μέχρι 1.600	"	26%
Από 1.601 μέχρι 1.900	"	30%
Από 1.901 κυβικά εκατοστά και πάνω	"	40%

2. Η φορολογητέα αξία για την επιβολή του τέλους της προηγούμενης παραγράφου διαμορφώνεται από την άθροιση των παρακάτω στοιχείων:

α) Την πραγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα αξία για τις καινούριες μοτοσυκλέτες.

β) Για τις μεταχειρισμένες μοτοσυκλέτες λαμβάνεται υπόψη η τιμή χονδρικής πώλησης του αντιστοιχού τύπου μοτοσυκλέτας κατά το χρόνο κυκλοφορίας στη διεθνή αγορά, αφού η τιμή αυτή μειωθεί λόγω φθορας από συνήθη χρήση ή άλλη αιτία, με βάση τα παρακάτω ποσοστά μείωσης:

Από 1 και μέχρι 2 έτη	14%
Πάνω από 2 μέχρι και 3 έτη	21%
Πάνω από 3 μέχρι και 4 έτη	25%
Πάνω από 4 μέχρι και 5 έτη	32%
Πάνω από 5 μέχρι και 6 έτη	35%
Πάνω από 6 μέχρι και 7 έτη	39%
Πάνω από 7 μέχρι και 8 έτη	42%
Πάνω από 8 έτη	46%

Η τεκμαίρη αξία δεν μπορεί να είναι μικρότερη της πραγματι πληρωθείσας ή πληρωτέας αξίας.

Στην περίπτωση που στην αρμόδια Τελωνειακή Υπηρεσία Αξιών δεν έχουν κατατεθεί τιμοκατάλογοι από τους επίσημους διανομείς, η υπηρεσία αυτή καθορίζει την τιμή αγοράς με βάση τα στοιχεία που διαθέτει.

β) Τους εισαγωγικούς δασμούς που πραγματι καταβάλλονται.

γ) Τα παρεπόμενα έξοδα με τα οποία επιβαρύνονται οι μοτοσυκλέτες, όπως έξοδα προμήθειας, μετεταίεας, τόκων, φορτώσης, εκφόρτωσης, ασφάλισης και μεταφοράς στο εσωτερικό της χώρας.

Άρθρο 6

Τέλος ταξινόμησης άλλων οχημάτων

1. Αυτοκίνητα οχήματα, κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 2367/1953 (ΦΕΚ 82 Α), με εξαίρεση εκείνα που αναφέρονται στα άρθρα 2, 3, 4 και 5 του παρόντος νόμου, που τίθενται για πρώτη φορά σε κυκλοφορία, υποβάλλονται σε τέλος ταξινόμησης ίσο προς το προβλεπόμενο κατά περίπτωση τέλος κυκλοφορίας ενός έτους.

2. Τα εκριπόμενα από το Δημόσιο ή τον Ο.Α.Δ.Υ. μεταχειρισμένα αυτοκίνητα οχήματα, τα οποία τίθενται από τους αγοραστές σε κυκλοφορία ως ιδιωτικής χρήσης, υποβάλλονται σε τέλος ταξινόμησης ίσο προς το κατά περίπτωση τέλος κυκλοφορίας ενός έτους.

Άρθρο 7

Φορολογητέα αξία επιβατικών αυτοκινήτων

1. Η φορολογητέα αξία για την επιβολή του τέλους ταξινόμησης των επιβατικών αυτοκινήτων διαμορφώνεται υπό την αθροισή των παρακάτω στοιχείων:

α) Την τιμή χονδρικής πώλησης από τον κατασκευαστή οικο του αυτοκινήτου, όπως αυτή εμφανίζεται στους υποβαλλόμενους προκαταλογούς στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή από τους επίσημους διανομείς αυτοκινήτων, όπως αυτοί προδίδονται από τον Κανονισμό (Ε.Κ.) αριθ. 1475/1995 της Επιτροπής της 28ης Ιουνίου 1995 (ΕΕΛ 145/1995).

Για τα μεταχειρισμένα επιβατικά αυτοκίνητα λαμβάνεται υπόψη η κατά τα παραπάνω τιμή χονδρικής πώλησης του αντίστοιχου επιβατικού αυτοκινήτου κατά το χρόνο κυκλοφορίας του στη διεθνή αγορά, αφού αυτή μειωθεί, λόγω φθοράς από τη συνήθη χρήση, ή άλλη αιτία, με βάση τα παρακάτω ποσοστά μείωσης:

Από	1 μέχρι και	2 έτη	14%
Πάνω από	2 μέχρι και	3 έτη	21%
"	3	4 έτη	28%
"	4	5 έτη	34%
"	5	6 έτη	40%
"	6	7 έτη	46%
"	7	8 έτη	52%
"	8	9 έτη	57%
"	9	10 έτη	62%
Πάνω από 10 έτη			67%

β) Τα έξοδα ασφάλισης και μεταφοράς του αυτοκινήτου στη χώρα. Η κατά τα πιο πάνω τιμή χονδρικής πώλησης δεν μπορεί να είναι μικρότερη της πραγματικής πληρωθείσας ή πληρωτέας αξίας (τιμή αγοράς).

3. Όταν τα στοιχεία διαμόρφωσης της φορολογητέας αξίας επιβολής του τέλους ταξινόμησης των οχημάτων των άρθρων 2, 3, 4 και 5 του παρόντος νομού εκφράζονται σε νόμισμα άλλου κράτους, για τον προσδιορισμό της αξίας αυτής λαμβάνεται υπόψη η ισοτιμία του νομισματος αυτού προς τη δραχμή σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 168 μέχρι και 172 του Κανονισμού (Ε.Κ.) 2454/1993.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται τα απαραίτητα ή πρόσθετα, για τον προσδιορισμό της φορολογητέας αξίας ή του κυλινδρισμού του κινητήρα των επιβατικών αυτοκινήτων, δικαιολογητικά στοιχεία, καθώς και η αναγκαία διαδικασία και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Με την ίδια απόφαση συνιστάται ειδική επιτροπή για τον έλεγχο της κανονικότητας των αναγραφόμενων τιμών επί των προκαταλογών των επίσημων διανομικών αυτοκινήτων, καθώς και των λοιπών δικαιολογητικών στοιχείων. Στη την ίδια επιτροπή προσδιορίζεται και η φορολογητέα αξία των εγχωρίως παραγόμενων αυτοκινήτων.

Άρθρο 8

Κυλινδρισμός κινητήρα

1. Ο κυλινδρισμός του κινητήρα που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του τέλους ταξινόμησης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 2, 3, 4, 5 και 6 του παρόντος νομού, δεν μπορεί να είναι κατώτερος εκείνου που καθορίζεται από το εγχειρίδιο κατασκευής και περιλαμβάνεται στα διεθνή εντυπα τεχνικών προδιαγραφών για τα συγκεκριμένα τύπα αυτοκινήτου.

2. Σε περίπτωση αντικατάστασης κινητήρα αυτοκινήτου με κινητήρα μεγαλύτερου κυλινδρισμού, εφόσον η

αντικατάσταση λαμβάνει χώρα εντός τριετίας από την έκδοση της πρώτης άδειας κυκλοφορίας, το τέλος ταξινόμησης επανυπολογίζεται με βάση τον κυλινδρισμό του νέου κινητήρα και καταβάλλεται η διαφορά κατά την έκδοση της νέας άδειας, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κατά το χρόνο έκδοσης της άδειας αυτής. Αν αντικατασταθεί ο κινητήρας αυτοκινήτου προσώπων που απαλλάχθηκε από το τέλος ταξινόμησης με κινητήρα μεγαλύτερου κυλινδρισμού από το όριο που προβλέπεται για την απαλλαγή, ανεξάρτητα από το χρόνο αντικατάστασης, καταβάλλεται ολοκληρωτό το τέλος ταξινόμησης με βάση τις διατάξεις που ισχύουν κατά το χρόνο έκδοσης της νέας άδειας κυκλοφορίας. Όσοι προβαίνουν σε αντικατάσταση κινητήρα αυτοκινήτου τους προκειμένου να τους εκδοθεί νέα άδεια κυκλοφορίας, οφείλουν να προσκομίσουν στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή τα σχετικά φορολογικά στοιχεία που εκδόθηκαν για την αγορά ή τοποθέτηση του κινητήρα.

Άρθρο 9

Χρονος γένεσης υπέρχρωσης καταβολής του τέλους ταξινόμησης και απαιτητό αυτού

1. Η υπέρχρωση καταβολής του τέλους ταξινόμησης γίνονται:

- Για τα κοινοτικά οχήματα και για τα προερχόμενα από τρίτες χώρες κατά την είσοδό τους στο εσωτερικό της χώρας.

- Για τα εγχωρίως παραγόμενα με την ολοκλήρωση της παραγωγής του οχήματος. Προκειμένου να οχηματαποια παράγονται υπό καθεστώς τελωνειακής επιβλήσεως κατά την έξοδο από το καθεστώς αυτό.

2. Το τέλος ταξινόμησης καθίσταται απαιτητό και καταβάλλεται την ημερομηνία των οχημάτων σε κυκλοφορία και για τα οχήματα των άρθρων 2, 3, 4 και 5 του παρόντος, το αργότερο:

- Για τα μεταφερόμενα ή αποσταλλόμενα από τα λοιπά Κράτη-Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης τη 15η ημέρα του επόμενου μηνός από εκείν που γεννήθηκε η υποχρέωση καταβολής του τέλους αυτού, εφόσον υποβληθεί πριν από την ημερομηνία αυτή, η ειδική δήλωση της παραγράφου 2 του άρθρου 11 του παρόντος νομού, το τέλος καθίσταται απαιτητό την ημερομηνία αποδοχής της ειδικής δήλωσης.

- Για τα εισαγόμενα οχήματα, τη 15η ημέρα από τη θέση αυτών σε ανάλωση ή την ημερομηνία αποδοχής του σχετικού ποσοτικού της παραγράφου 3 του άρθρου 11, εφόσον αυτό κατατεθεί νωρίτερα.

- Για τα εγχωρίως παραγόμενα, κατά το χρόνο που γίνονται η υποχρέωση καταβολής του τέλους αυτού.

3. Όταν τα οχήματα τίθενται σε ένα από τα καθεστώτα αναστολής του άρθρου 14 του παρόντος νομού ή στα τελωνειακά ανασταλτικά καθεστώτα του άρθρου 86 παράγραφος 1 στοιχείο α) του Καν. 2913/1992, το τέλος ταξινόμησης και ο φόρος προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.) καθίστανται απαιτητοί κατά την έξοδο των οχημάτων εσωτερικά και αντικανονικά από τα καθεστώτα αυτά. Η θέση των οχημάτων στα καθεστώτα αυτά θα πρέπει να γίνει πριν το τέλος ταξινόμησης καταστεί απαιτητό, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο.

Άρθρο 10

Μεταφορά, αποστολή, οφείλ οχημάτων από τα λοιπά Κράτη - Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Τα κοινοτικά οχήματα που αναφέρονται στο άρθρο 2, 3, 4 και 5 του παρόντος νομού, κατά την είσή τους στον πρώτο τόπο προορισμού, δηλώνονται άμεσως στην πλησιέστερη Τελωνειακή Αρχή. Αν μεσολαβεί αρ-

για, η δήλωση γίνεται την πρώτη εργάσιμη ημέρα Υπόχρεοι στη δήλωση αυτήν είναι ο ιδιοκτήτης ή ο παραλήπτης των οχημάτων ή ο νόμιμος αντιπροσωπός τους ή το πρόσωπο στην κατοχή του οποίου τίθενται τα οχήματα.

2. Όταν τα παραπάνω οχήματα μεταφέρονται αυτόνομα στο εσωτερικό της χώρας, δηλώνονται μεσως από το πρόσωπο που πραγματοποιήσει την εισοδο αυτήν στην πλησιέστερη Τελωνειακή Αρχή.

3. Η Τελωνειακή Αρχή, στην οποία υποβάλλεται η δήλωση της προηγούμενης παραγράφου, καθορίζει την αναγκαία προθεσμία για τη μεταφορά του οχήματος στον τόπο του δηλωθέντος τελικού προορισμού.

4. Η κατά τις ανωτέρω παραγράφους δήλωση δεν υποβάλλεται όταν τα κοινοτικά οχήματα εμπίπτουν στις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του παρόντος νόμου.

5. Τα κοινοτικά οχήματα δύνανται, πριν από τη βεβαίωση του οφειλόμενου τελους ταξινόμησης, να εισαχθούν τελλόντας στα λοιπα Κράτη-Μελη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή να εξάγονται σε τρίτες χώρες.

6. Η υποχρέωση υποβολής της προβλεπόμενης, από τις παραπάνω παραγράφους, δήλωσης ύφξης για τις μοτοσυκλέτες κυλινδρισμού κινητήρα από 51 μέχρι και 249 κυβικά εκατοστά, αρχίζει ένα (1) μήνα μετά τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

7. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 11

Βεβαίωση και εισπραξη του τελους ταξινόμησης οχημάτων - Πιστοποιητικά ταξινόμησης

1. Υπόχρεος στην καταβολή του τελους ταξινόμησης είναι ο ιδιοκτήτης του οχήματος ή ο νόμιμος αντιπροσωπός του.

2. Για τη βεβαίωση και εισπραξη του τελους ταξινόμησης και του φόρου προστιθέμενης αξίας ή για τη χορήγηση οριστικής απαλλαγής κοινοτικών οχημάτων, υποβάλλεται στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή ειδική δήλωση μέχρι την ημερομηνία κατά την οποία το τέλος κατέστη απαιτητό και οπωσδήποτε πριν από την έκδοση της αδείας κυκλοφορίας. Για τα οχήματα των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 14 η ειδική δήλωση υποβάλλεται και την έξοδο αυτών από τα ανασταλτικά καθέστια. Με την ειδική δήλωση, που αποτελεί τίτλο υπέρ του Δημοσίου, διενευσπράττεται και ο οφειλόμενος φόρος προστιθέμενης αξίας.

3. Η βεβαίωση και η εισπραξη του τελους ταξινόμησης ή η χορήγηση οριστικής απαλλαγής από αυτό, των οχημάτων που παρέρχονται από τρίτες χώρες, γίνεται:

α) Όταν το τέλος καταβληθεί κατά το χρόνο θέσης σε ανάληψη, επί του ίδιου παραστατικού που χρησιμοποιείται για τη βεβαίωση και εισπραξη των δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων εισαγωγής.

β) Όταν το τέλος καταβληθεί σε μεταγενέστερο χρόνο, επί της ειδικής δήλωσης που προβλέπεται από την προηγούμενη παράγραφο. Η ειδική δήλωση θα υποβάλλεται στην Τελωνειακή Αρχή στην οποία έγινε η θέση σε ανάληψη του οχήματος και θα συσχείζεται με το παραστατικό θέσης σε ανάληψη που μέχρι τότε θα παραμένει σε εκκρεμότητα.

γ) Όταν τα οχήματα έχουν υποχθεί σε τελωνειακό ανασταλτικό καθέστια επί του παραστατικού με το οποίο τίθενται σε ανάληψη.

4. Οι συντελεστές, που λαμβάνονται υπόψη για τη

βεβαίωση και εισπραξη του τελους ταξινόμησης και εφόσον το όχημα είναι κοινοτικό και του φόρου προστιθέμενης αξίας, είναι εκείνοι που ισχύουν κατά το χρόνο που το τέλος κατέστηται απαιτητό. Αν μειωθούν οι συντελεστές του τελους ταξινόμησης ή και του φόρου προστιθέμενης αξίας, μετά την υποβολή του παραστατικού βεβαίωσης και εισπραξης και πριν από την έκδοση του αποδεικτικού εισπραξης, εφαρμόζεται ο ευνοικότερος για τον υπόχρεο συντελεστής. Η διαίρεση του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται, στην περίπτωση που το αποδεικτικό εισπραξης δεν εκδόθηκε για λόγους που αποκλειστικά βαρύνουν τον υπόχρεο. Αν δεν υποβληθεί η δήλωση των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 14 και εφόσον οι Τελωνειακές Αρχές αδυνατούν να προσδιορίσουν το χρόνο κατά τον οποίο το τέλος κατέστη απαιτητό, οι συντελεστές, που λαμβάνονται υπόψη για τη βεβαίωση και εισπραξη του τελους ταξινόμησης και του φόρου προστιθέμενης αξίας, είναι αυτοί που ισχύουν κατά την ημερομηνία διαπίστωσης της παράβασης.

5. Μετά την εισπραξη του τελους ταξινόμησης και των λοιπων επιβαρύνσεων ή τη νόμιμη οριστική απαλληγή από αυτά εκδίδονται από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή αποδεικτικό εισπραξης και πιστοποιητικό ταξινόμησης ή τελωνισμού του οχήματος.

6. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο της ειδικής δήλωσης, του αποδεικτικού εισπραξης και του πιστοποιητικού ταξινόμησης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 12

Βεβαίωση και εισπραξη εκ των υστέρων - Επιστροφή αχρεωστήτως εισπραχθέντων

Οι διατάξεις των άρθρων 14 και 57 του ν. 2127/1993 (ΦΕΚ 48 Α') εφαρμόζονται ανάλογα και για τις επιβαρύνσεις των κοινοτικών οχημάτων.

Άρθρο 13

Οριστικές απαλλαγές

1. Τα αυτοκίνητα οχήματα που παραλαμβάνονται από τις Ιερές Μονές του Αγίου Όρους απαλλάσσονται από το τέλος ταξινόμησης, εφόσον έχει προηγηθεί εγκριση της Ιεράς Κοινότητας για την απόκτησή τους.

2. Όταν από τις κείμενες διατάξεις προβλεπεται πλήρης απαλληγή από τον ειδικό φόρο κατανόμησης και το εραπαξ προσθετο ειδικό τέλος επιβατικών αυτοκινήτων, θα παρέχεται, με τους αυτούς όρους και προϋποθέσεις, πλήρης απαλληγή από το τέλος ταξινόμησης.

3. Όταν από τις κείμενες διατάξεις προβλεπεται πλήρης απαλληγή μόνο από τον ειδικό φόρο κατανόμησης, θα παρέχεται, με τους αυτούς όρους και προϋποθέσεις, απαλληγή από το τέλος ταξινόμησης ως ακολούθως:

α) Για επιβατικά αυτοκίνητα ή αυτοκινούμενα τροχοσπία και μοτοσυκλέτες ποσοστό 80% του προβλεπόμενου κατά περίπτωση τελους ταξινόμησης.

β) Για φορτηγά αυτοκίνητα ποσοστό 90% του προβλεπόμενου κατά περίπτωση τελους ταξινόμησης.

4. Όταν από τις κείμενες διατάξεις προβλεπεται απαλληγή από τα δύο τρίτα (2/3) του ειδικού φόρου κατανόμησης επιβατικών αυτοκινήτων, θα παρέχεται, με τους αυτούς όρους και προϋποθέσεις, απαλληγή από το 50% του προβλεπόμενου τελους ταξινόμησης.

5. Οι παραπάνω απαλλαγές από το τέλος ταξινόμησης θα παρέχονται και στα κοινοτικά ή στα παραγόμενα

στο εσωτερικό της χώρας αυτοκίνητα οχήματα, με τους αυτούς όρους και προϋποθέσεις που ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις, οι οποίες προβλέπουν απαλλαγή από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης και το ειδικό πρόσθετο ειδικό τέλος για αυτοκίνητα οχήματα που εισάγονται από τρίτες χώρες.

6. Για τα αυτοκίνητα που παραλαμβάνονται ή έχουν παραληφθεί ατελώς και αποθευόμενα από το καθυστάσιο της ατέλειος, πριν από την παρέλευση του κατά περίπτωση ισχύοντος περιοριστικού διαστήματος, το τέλος ταξινόμησης, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 21, υπολογίζεται με βάση τα φορολογικά στοιχεία και τους συντελεστές φορολογίας που ισχύουν για τα αυτοκίνητα αυτά κατά το χρόνο της αποθευόμενης.

7. Κατ' εξαίρεση των ρυθμίσεων της προηγούμενης παραγράφου, τα επιβατικά αυτοκίνητα που παραλαμβάνονται ή έχουν παραληφθεί με βάση τις διατάξεις ατέλειος που ισχύουν για τους ανάπηρους πολίτες και τους πάστεκτους γονείς και συνεπαίσι θανάτου αυτών, περιέρχονται στους κληρονόμους των ανωτέρω προσώπων, υποβάλλονται σε τσα δέκατα του 100% ή του 50%, αντίστοιχα, του τέλους ταξινόμησης οσα είναι και τα εξήμηνα που υπολείπονται για τη συμπλήρωση του κατά περίπτωση ισχύοντος περιοριστικού διαστήματος, του κλάσματος του εξήμηνου θεωρούμενου ως αλόκληρο εξήμηνο. Το τέλος ταξινόμησης θα υπολογίζεται με βάση τους συντελεστές της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 2.

8. Επιβατικά αυτοκίνητα που παραλαμβάνονται ή έχουν παραληφθεί ατελώς με τις διατάξεις των ανωτέρω και ζητείται η αποθευόμενη τους από το καθυστάσιο της ατέλειος μετά την παρέλευση πενταετίας, υποβάλλονται στο 30% του τέλους ταξινόμησης, το οποίο θα υπολογίζεται με βάση τους συντελεστές της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 2.

Άρθρο 14

Καθεστώς αναστολής και προσωρινής απαλλαγής οχημάτων

1. Τα κοινοτικά οχήματα δύνανται να τίθενται σε καθεστώς φορολογικής αποθήκης και για το χρονικό διάστημα που παραμένουν στο καθεστώς αυτό τελούν σε αναστολή καταβολής του τέλους ταξινόμησης και του φόρου προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.).

2. Τα κοινοτικά οχήματα δύνανται να παραμένουν προσωρινά στο εσωτερικό της χώρας χωρίς να απαιτείται η καταβολή του τέλους ταξινόμησης και του Φ.Π.Α. Για τη χορήγηση της προσωρινής αυτής απαλλαγής από την καταβολή του τέλους ταξινόμησης και του Φ.Π.Α. εφαρμόζονται αναλόγως οι όροι και προϋποθέσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του τελωνειακού καθεστώτος της προσωρινής εισαγωγής με τον όρο της επανέξισης για τα οχήματα τρίτων χωρών που εισάγονται προσωρινά στη χώρα.

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 11 του ν. 1477/1984 (ΦΕΚ 144 Α') εφαρμόζονται αναλόγως και για τα κοινοτικά επιβατικά αυτοκίνητα με όρους και προϋποθέσεις που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

4. Όπου από τις εσκατάς ισχύουσες διατάξεις του τελωνειακού καθεστώτος της προσωρινής εισαγωγής με τον όρο της επανέξισης παρέχεται απαλλαγή από δασμούς και φόρους στα αυτοκίνητα οχήματα, λόγω υπαγωγής τους στο παραπάνω καθεστώς, θα παρέχεται απαλλαγή και από το τέλος ταξινόμησης, για όσα διαστήματα τα οχήματα παραμένουν στο καθεστώς αυτό.

Άρθρο 15

Φορολογικές αποθήκες κοινοτικών οχημάτων

1. Για τη σύσταση και λειτουργία των φορολογικών αποθηκών απαιτείται άδεια της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής, η οποία παρέχεται μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου.

2. Οι αρμόδιες Τελωνειακές Αρχές ασκούν εποπτεία και έλεγχο στις φορολογικές αποθήκες, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται:

α) Οι προϋποθέσεις με τις οποίες χορηγείται η άδεια λειτουργίας των φορολογικών αποθηκών.

β) Η διαδικασία παραλαβής ή αποστολής των οχημάτων από τις φορολογικές αποθήκες.

γ) Οι όροι αποθήκευσης και λογιστικής διαχείρισης των οχημάτων.

δ) Ο τρόπος παρακολούθησης των οχημάτων και της ασκήσης του ελέγχου αυτών.

ε) Ο χρόνος διάρκειας της λειτουργίας των αποθηκών αυτών και οι λόγοι ανάκλησης της άδειας αυτής πριν από το χρόνο λήξης.

στ) Κάθε άλλη ανάγκη λειτουργίας για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 16

Αναγνώριση εγκεκριμένου αποθηκευτή κοινοτικών οχημάτων

1. Για το χαρακτηρισμό προτύπου ως εγκεκριμένου αποθηκευτή απαιτείται άδεια της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής, η οποία παρέχεται μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου.

2. Για να παρασχεθεί η άδεια της προηγούμενης παραγράφου το ενδιαφερόμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο πρέπει:

α) Να παραλαμβάνει, να κατέχει ή να αποστέλλει κατά την έκδοση του επαγγέλματος του κοινοτικά οχήματα που τελούν σε αναστολή καταβολής του τέλους ταξινόμησης και του Φ.Π.Α. εφόσον βρίσκονται σε φορολογική αποθήκη.

β) Να μην έχει διαπράξει σοβαρές καθ' ύλην παραβάσεις της φορολογικής ή τελωνειακής νομοθεσίας.

3. Ο εγκεκριμένος αποθηκευτής:

α) Υποχρεούται:

- Να χρησιμοποιεί στις συναλλαγές του τον προβλεπόμενο για φορολογικούς σκοπούς αριθμό φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.).

- Να τηρεί λογιστικά βιβλία των αποθεμάτων ή κινησίων των οχημάτων ανά αποθήκη.

- Να επιδεικνύει τα οχήματα σε κάθε ζήτηση της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής.

- Να δέχεται οποιονδήποτε έλεγχο

- Να παρέχει έγγηση για τη διασφάλιση των συμφεροντών του Δημοσίου.

- Να συμμορφώνεται με άλλες υποχρεώσεις, που επιβάλλει ο Υπουργός Οικονομικών και η αρμόδια Τελωνειακή Αρχή.

- Να διαβεί εντός των αποθηκών και εδαφών για το Δημόσιο, κατάλληλο και ασφαλή εστιασμένο χώρο για την εγκατάσταση της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής προς διενέργεια των κατά περίπτωση απαιτούμενων εργασιών και διατυπώσεων.

- Να ενημερώνει την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή για οποιονδήποτε μεταβολή των δεδομένων που έχουν ληφθεί υπόψη για τη χορήγηση της άδειας και να παρέχει

τα επιβαλλόμενα από αυτήν πρόσθετα διοικησιαστικά μέτρα.

β) Επέχει ευθύνη εναντίον του Δημοσίου για τις επιβουλεύσεις που αναλογούν στα οχήματα.

γ) Ευθύνεται επίσης αλληλεγγύως και εις ολόκληρον για τις πράξεις των αποθηκείων των αποθηκών αυτών σε περίπτωση καταλογισμού τους από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση της άδειας συγκεκριμένου αποθηκείου, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 17

Περιορισμοί στην κατοχή και κυκλοφορία κοινοτικών οχημάτων

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 14, πρόσωπα εγκατεστημένα στο εσωτερικό της χώρας δεν επιτρέπεται να κατέχουν πέρα από την προβλεπόμενη στην παρ. 2 του άρθρου 11 προθεσμία η να κυκλοφορούν πέρα από την προθεσμία της παρ. 3 του άρθρου 10, κοινοτικά οχήματα χωρίς την καταβολή του τέλους ταξινόμησης.

2. Α. επιτρέπεται η μετακίνηση των παραπάνω οχημάτων από τον πρώτο τοπο προσορισμού σε άλλον, χωρίς προηγούμενη άδεια της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής.

3. Οι μετά την ημερομηνία αποδοχής του παραστατικού εισαγωγής περιορισμοί και οι κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης των περιορισμών αυτών, που προβλέπονται από τις διατάξεις που περιέχουν απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης στα εισαγόμενα υπό τρίτες χώρες οχήματα, θα εφαρμόζονται ανάλογα και στα κοινοτικά οχήματα για τα οποία παρασχέθηκε οριστική απαλλαγή σύμφωνα με το άρθρο 13.

Για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής αντί της ημερομηνίας αποδοχής του παραστατικού εισαγωγής θα λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία αποδοχής της ειδικής δήλωσης της παραγράφου 2 του άρθρου 11.

4. Οχήματα ιδιωτικής χρήσης, που φέρουν άδεια κυκλοφορίας προσωρινού τύπου άλλου Κράτους-Μέλους της Κοινότητας ή τρίτης χώρας και πρόκειται να μείνουν στο καθεστώς της παρ. 2 του άρθρου 14 του παρόντος ή σε τελωνειακό καθεστώς προσωρινής εισαγωγής, δεν επιτρέπεται να παραμένουν ή και να μεταφορτώνονται στο εσωτερικό της χώρας, πέραν από την ημερομηνία ισχύος της παραπάνω άδειας κυκλοφορίας.

Άρθρο 18

Παραδόσεις - Κυρώσεις

Α. Κοινοτικά οχήματα

1. Η κατοχή ή η κυκλοφορία κοινοτικών οχημάτων από πρόσωπα εγκατεστημένα στην Ελλάδα, χωρίς να έχει τηρηθεί καμία από τις διατυπώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 10 και 11 του παρόντος νόμου αποτελεί παράβαση και εφαρμόζονται οι σχετικές περί λαθροεμπορίας διατάξεις του Τελωνειακού Κώδικα (ν. 1165/1978, ΦΕΚ 73 Α'). Στις παραπάνω περιπτώσεις δεν ασκείται ποινική δίωξη εφόσον καταβληθεί από τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα το καταλογιζόμενο πολλαπλών τελών, το οποίο περιορίζεται στο ελάχιστο που ορίζεται από τις σχετικές διατάξεις και περιληφθούν των προβλεπόμενων ενδίκων μέσων κατά της καταλογιστικής πράξης επιβολής του τέλους αυτού. Στις περιπτώσεις της παραγράφου αυτής δεν επιβάλλονται τα

πρόστιμα που προβλέπονται από την παράγραφο Α4 του παρόντος άρθρου.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και όταν έχει υποβληθεί η δήλωση άφιξης του οχήματος πλην όμως ο υποχρεός δεν προσέρχεται στην Τελωνειακή Αρχή μέσα σε τρεις μήνες από την ημερομηνία που το τέλος ταξινόμησης κατέστη απαιτητό για τη νόμιμη τακτοποίηση του οχήματος.

3. Οι διατάξεις της παραγράφου Α1 δεν εφαρμόζονται όταν πριν από τη διαπίστωση της παράνομης εισόδου από τις διοικητικές αρχές της χώρας, τα εν λόγω πρόσωπα προσέρχονται αυθόρμητως στην Τελωνειακή Αρχή για την τήρηση των προβλεπόμενων, κατά περίπτωση, διατυπώσεων. Στις περιπτώσεις αυτές επιβάλλονται τα πρόστιμα της παραγράφου Α4 του παρόντος άρθρου. Αν ο ενδιαφερόμενος δεν προσκομίζει στοιχεία από τα οποία να αποδεικνύεται η ημερομηνία άφιξης του οχήματος στη χώρα αντί του προστίμου της περίπτωσης δ της παραγράφου Α4 του παρόντος άρθρου θα επιβάλλεται πρόστιμο πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) δραχμών.

4. Η διάπραξη των αναφερόμενων παρακάτω παραβάσεων χαρακτηρίζεται ως απλή τελωνειακή παράβαση και επισύρει, κατά περίπτωση, τα ακόλουθα πρόστιμα:

α) Για τη μη υποβολή της δήλωσης των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 10 πρόστιμο εκατό χιλιάδων (100.000) δραχμών για κάθε όχημα.

β) Για την κυκλοφορία του οχήματος πέραν της προθεσμίας της παρ. 3 του άρθρου 10 πρόστιμο πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) δραχμών, το οποίο μειώνεται στο ένα πέμπτο (1/5), αν ο ιδιοκτήτης του οχήματος είναι δικαιούχος οριστικής απαλλαγής βάσει των διατάξεων του άρθρου 13.

γ) Για τη μη τήρηση των προϋποθέσεων της παρ. 2 του άρθρου 17 πρόστιμο πενήντα χιλιάδων (50.000) δραχμών για κάθε όχημα.

δ) Για την εκπρόθεσμη υποβολή της ειδικής δήλωσης της παρ. 2 του άρθρου 11, την εκπρόθεσμη επαναπαστολή ή εξαγωγή ή εγκατάλειψη ή καταστροφή ή ακινητοποίηση του οχήματος, πρόστιμο για κάθε ημέρα καθυστέρησης ως εξής:

Επιβατικά αυτοκίνητα και τύπου JEEP:

- Για τα μέχρι 1600 κυβικά εκατοστά δέκα χιλιάδες (10.000) δραχμές.

- Για τα από 1601 κυβικά εκατοστά και άνω είκοσι χιλιάδες (20.000) δραχμές.

Φορτηγά αυτοκίνητα ανεξαρτήτως κυβισμού, δέκα χιλιάδες (10.000) δραχμές.

Μοτοσυκλέτες ανεξαρτήτως κυβισμού, πέντε χιλιάδες (5.000) δραχμές.

ε) Για τη μη τήρηση της προϋπόθεσης της παραγράφου 4 του άρθρου 17 ή την υπέρβαση της προθεσμίας παραμονής η κυκλοφορίας του οχήματος που είναι εφοδιασμένο με άδεια κυκλοφορίας των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 20 πρόστιμο δέκα χιλιάδων (10.000) δραχμών για κάθε ημέρα μετά τη λήξη της προσωρινού τύπου άδειας κυκλοφορίας.

στ) Για την εκπρόθεσμη καταβολή του τέλους ταξινόμησης το οποίο αφορά ειδική δήλωση της παρ. 2 του άρθρου 11 που υποβλήθηκε εμπρόθεσμα ή εκπρόθεσμα, πρόστιμο για κάθε ημέρα καθυστέρησης, όπως αυτό ορίζεται στην πιο πάνω περίπτωση δ. Το πρόστιμο δεν επιβάλλεται όταν η εκπρόθεσμη καταβολή του τέλους ταξινόμησης δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του παραλήπτη του οχήματος.

ζ) Όταν το όχημα που κυκλοφορεί στη χώρα, κατά εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 14, οδηγείται από άλλα μη δικαιούχο πρόσωπα, πρόστιμο διακοσίων πε-

νήντα χιλιάδων (250.000) δραχμών, εφόσον το δικαιούχο πρόσωπο βρίσκεται στη χώρα κατά το χρόνο που συντελέστηκε η παράβαση. Η αδήγηση του παραπάνω οχήματος από άλλο μη δικαιούχο πρόσωπο συνιστά εξόδο του οχήματος από το καθεστώς της παρ. 2 του άρθρου 14 του παρόντος νόμου, αν και η τα χρόνο που διαπιστώνεται η παράβαση το δικαιούχο πρόσωπο δεν βρίσκεται στη χώρα και εφαρμόζονται κατά τον μη δικαιούχο πρόσωπο οι διατάξεις της παραγράφου Α1 του παρόντος άρθρου.

5. Το βάρος της απόδειξης, προς τις τελωνειακές αρχές, της συνδρομής των προϋποθέσεων για την ασκήση των ευεργετημάτων των άρθρων 13 και 14 του παρόντος νόμου, φέρουν οι ενδιαφερομένοι.

Β. Οχήματα Τρίτων Χωρών

1. Οι διατάξεις περί τελωνειακών παραβάσεων και λαθρεμπορίας του ν. 1165/1918, που ισχύουν για τον εισαγωγικό δασμό και το Φ.Π.Α. των οχημάτων, εφαρμόζονται και για το τέλος ταξινόμησης.

2. Η κατοχή ή κυκλοφορία οχήματος που έχει τεθεί σε ανάλωση, χωρίς ταυτόχρονη καταβολή του οφειλόμενου τέλους ταξινόμησης, για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριών (3) μηνών από την ημερομηνία που το τέλος κατέστη απαιτητό, χωρίς ο υπόχρεος να προσέλθει στην τελωνειακή αρχή για τη νόμιμη εκποίηση του οχήματος, αποτελεί λαθρεμπορία και εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του Τελωνειακού Κώδικα.

3. Στις περιπτώσεις των παραπάνω περιγραφών δεν ασκείται ποινική δίωξη, εφόσον καταβληθεί από τα ενδιαφερομένα πρόσωπα το καταλογιζόμενο πολλαπλόν τέλος, το οποίο περιλαμβάνεται στο ελάχιστο που ορίζεται από τις σχετικές διατάξεις και παραιτηθούν των προβλεπόμενων ενδίκων μέσων κατά της καταλογιστικής πράξης επιβολής του τέλους αυτού.

4. Για την εκπρόθεσμη υποβολή της ειδικής δήλωσης της περίπτωσης β' της παρ. 3 του άρθρου 11 ή εκπρόθεσμη αποστολή σε άλλο Κράτος Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εξαναγωγή, εγκατάλειψη, καταστροφή, του οχήματος, επιβάλλεται για κάθε ημέρα καθυστέρησης το πρόστιμο που προβλέπεται από την περίπτωση δ' της παραπάνω παραγράφου Α4.

5. Για την εκπρόθεσμη καταβολή του τέλους ταξινόμησης, το οποίο αφορά ειδική δήλωση της περίπτωσης β' της παρ. 3 του άρθρου 11 που υποβλήθηκε εμπρόθεσμα ή εκπρόθεσμα, επιβάλλεται για κάθε ημέρα καθυστέρησης το πρόστιμο που προβλέπεται από την περίπτωση δ' της παραπάνω παραγράφου Α4. Το πρόστιμο αυτό δεν επιβάλλεται όταν η εκπρόθεσμη καταβολή του τέλους ταξινόμησης δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του παραλήπτη του οχήματος.

Γ. Οχήματα Κοινοτικών και Τρίτων Χωρών

1. Πέρα από την επιβολή των προστίμων που αναφέρονται στις παραπάνω παραγράφους Α4, Β4, Β5, τα οχήματα υπόκεινται και σε προσωρινή συντηρητική δεσμεύση με πράξη της τελωνειακής αρχής που διαπιστώσε την παράβαση, η δε απόδοσή τους γίνεται μετά την καταβολή των οφειλόμενων προστίμων και τυχόν άλλων προβλεπόμενων επιβαρύνσεων.

Αν το όχημα δεν παραληφθεί μέσα σε έξι (6) μήνες από την οριστικοποίηση της καταλογιστικής πράξης επιβολής των προστίμων, παρέχεται αυτοδικαίως στην κυριότητα του Δημοσίου και διαγράφεται το πενήντα τοις εκατό (50%) των προστίμων που επιβλήθηκαν.

2. Σε περίπτωση κυκλοφορίας των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 του άρθρου 6 οχημάτων, πριν από την καταβολή του οφειλόμενου τέλους ταξινόμησης,

επιβάλλεται από την αρμόδια τελωνειακή αρχή στους ιδιοκτήτες ή κατόχους αυτών πρόστιμο ίσο με το πενήντα τοις εκατό των τελών κυκλοφορίας που τα βαρύνουν.

3. Οι διατάξεις περί τελωνειακών παραβάσεων και λαθρεμπορίας του ν. 1165/1918 εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις δήλωσης ψευδών στοιχείων ή παραποίησης των καταγεγραμμένων παραστατικών, από τα οποία προσαυριζόταν το έτος πρώτης κυκλοφορίας των αυτοκινήτων ή η αντιφωτογραφική τεχνολογία αυτών, με αποτέλεσμα τη μη εισπράξη ή την εισπράξη μειωμένου τέλους ταξινόμησης.

4. Οι παραβάσεις των περιπτώσεων ε' και κ' της παραγράφου 2 του άρθρου 100 του ν. 1165/1918 εφαρμόζονται ανάλογα και για το τέλος ταξινόμησης και ημωρούνται με τις περί λαθρεμπορίας διατάξεις του ίδιου νόμου.

5. Οι παραβάσεις που διαπιστώθηκαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου εξακολουθούν να διέπονται από τις προισχύουσες του νόμου αυτού διατάξεις.

6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να καθορίζονται πρόσθετα μέτρα ελέγχου στο εσωτερικό της χώρας που κρίνονται αναγκαία για την ορθή εφαρμογή του παρόντος νόμου.

Άρθρο 19

Εγκατάλειψη υπέρ του Δημοσίου ή καταστροφή οχημάτων

Οι διατάξεις των άρθρων 31 και 38 του Τελωνειακού Κώδικα εφαρμόζονται αναλόγως και στις περιπτώσεις εγκατάλειψης ή καταστροφής κοινοτικών οχημάτων ή οχημάτων που έχουν τεθεί σε ανάλωση χωρίς την ταυτόχρονη καταβολή του τέλους ταξινόμησης.

Άρθρο 20

Ελληνικές άδειες κυκλοφορίας προσωρινού τύπου

1. Οχήματα ιδιωτικής χρήσης, που τίθενται στο καθεστώς της παρ. 2 του άρθρου 14 του παρόντος ή σε τελωνειακό καθεστώς προσωρινής εισαγωγής και φέρουν άδεια κυκλοφορίας προσωρινού τύπου άλλου κράτους, επιτρέπεται και μετά τη λήξη ισχύος της άδειας αυτής να παραμένουν και να κυκλοφορούν στο εσωτερικό της χώρας, στο πλαίσιο των ιδίων καθεστώτων, εφόσον εφοδιάζονται στις αρμόδιες τελωνειακές αρχές της χώρας με ελληνική άδεια κυκλοφορίας προσωρινού τύπου.

2. Ελληνική άδεια κυκλοφορίας προσωρινού τύπου μπορεί να χορηγείται σε οχήματα που βρίσκονται σε καθεστώς αναστολής επιβολής δασμοσφορολογικών επιβαρύνσεων, καθώς και σε ανάρητα οχήματα, εφόσον προσκοίνονται να ελαχθθούν ή μεταφερθούν αυτοδυνάμει εκτός της χώρας.

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο τύπος των ελληνικών προσωρινών αδειών κυκλοφορίας, ο τύπος και το σχήμα των πινακίδων, το αντίτιμο της διαθεσης αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 21

Φορολογική μεταχείριση μεταβιβαζόμενων αυτοκινήτων μετακινούντων

1. Ιδιωτικής χρήσης επιβατικά αυτοκίνητα ή αυτοκινούμενα τροχήλατα που παραλαμβάνονται ή έχουν παραληφθεί από 1.3.1988, με τις αλλαγές που προβλέπονται από τις διατάξεις των ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ Β' η Η.

της Δ.245/1988 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, η οποία κυρώθηκε με το ν.1832/1989, είναι δυνατόν να μεταβιβάζονται στο εξής από το δικαιούχο ατελείως πρόσωπο, μετά την παρέλευση της επτάς περιοδικής προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 7 της Δ.245/1988 Α.Υ.Ο μόνο ύστερα από έγκριση της αρμόδιας τελωνειακής αρχής και εφόσον προηγουμένως καταβληθεί ποσοστό του τέλους ταξινόμησης επιβατικών αυτοκινήτων, ανάλογα με το διάστημα που έχει παρέλθει από την ημερομηνία αποδοχής του παραστατικού εισαγωγής του αυτοκινήτου μέχρι την καταβολή του υποστού αυτού, ως ακολούθως:

- α. Από 1 μέχρι 2 έτη καταβάλλεται το 50%
- β. Από 2 μέχρι 3 έτη καταβάλλεται το 40%
- γ. Από 3 μέχρι 4 έτη καταβάλλεται το 30%
- δ. Από 4 μέχρι 5 έτη καταβάλλεται το 20%
- ε. Από 5 έτη και άνω χωρίς καταβολή.

2. Το ποσοστό που ορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο υπολογίζεται επί του ποσού του τέλους ταξινόμησης που αναλογεί στο συγκεκριμένο αυτοκίνητο, με βάση τους συντελεστές που ορίζονται στην περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 2 του παρόντος νόμου και τη φορολογητέα αξία του αυτοκινήτου που έχει διαμορφωθεί σε δραχμές κατά την παράδοση του αυτοκινήτου με τις διατάξεις της Δ.245/1988 Α.Υ.Ο..

3. Η έγκριση για τη μεταβίβαση του αυτοκινήτου χορηγείται ύστερα από αίτηση που καταθέτει αυτοπροσώπως στην αρμόδια τελωνειακή αρχή το δικαιούχο ατελείως πρόσωπο.

4. Όταν η αίτηση, προς την αρμόδια τελωνειακή αρχή, υποβάλλεται από πρόσωπο εξουσιοδοτημένο για τη μεταβίβαση του αυτοκινήτου, τότε η έγκριση χορηγείται, εφόσον προηγουμένως καταβληθεί ποσό ίσο προς το διπλάσιο του ποσού που ορίζεται βάσει των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού και πάντως όχι μικρότερο του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών.

5. Σε περίπτωση θανάτου του δικαιούχου προσώπου, δεν οφείλονται τα ποσοστά του τέλους ταξινόμησης που ορίζονται στην παράγραφο 1 και η έγκριση για την παρέλευση του αυτοκινήτου στους κληρονόμους χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους.

6. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 22

Μεταβατικές και άλλες διατάξεις

1. Όπου στις κείμενες διατάξεις και στις κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθείσες διοικητικές πράξεις αναφέρεται ειδικός φόρος κατανάλωσης ή εφάπαξ προσθετό ειδικό τέλος νοείται εφεξής τέλος ταξινόμησης.

Οι διοικητικές και κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση των άρθρων 75 και επόμενα του ν. 2127/1993, αναλόγως προσαρμολογούνται, εξοικονομούνται να ισχύουν και για την εφαρμογή του παρόντος νόμου.

2. Το προβλεπόμενο από τις διατάξεις του παρόντος νόμου τέλος ταξινόμησης επιβάλλεται ανεξαρτήτως αν η αξία κυκλοφορίας του οχήματος χορηγείται από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών ή από οποιαδήποτε άλλη υπηρεσία.

3. Αυτοκίνητα οχήματα, για τα οποία μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου είχαν κατατεθεί παραστατικά τελωνισμού και δεν έχουν εκδοθεί αποδεικτικά εισηγίας ή είχαν παραληφθεί κατ' εφαρμογή των

διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 1477/1984 ή της παρ. 3 του άρθρου 84 του ν. 2127/1993, διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Αυτοκίνητα οχήματα, για τα οποία έχουν εκδοθεί αποδεικτικά εισηγίας των δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων αλλά δεν έχουν ταξινομηθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου, εξοικονομούνται να διέπονται από τις προαναφερθείσες περί εφάπαξ προσθετού ειδικού τέλους διατάξεις. Το αυτοκίνητο της τελευταίας κατηγορίας μπορούν, με αίτηση του ενδιαφεραμένου, να υπαχθούν στο φορολογικό καθεστώς του παρόντος νόμου, με καταβολή του τέλους ταξινόμησης και αιμύφισιμό του καταβληθέντος ειδικού φόρου κατανάλωσης και του αναλογούντος επί αυτού Φ.Π.Α..

4. Αυτοκίνητα οχήματα, για τα οποία έχουν καταβληθεί όλες οι δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις συμπεριλαμβανομένου και του ΕΙΠΕΤ, πλην όμως δεν έχουν ταξινομηθεί και πωληθεί από τις εμπορικές επιχειρήσεις μπορούν, με αίτησή τους, να υπαχθούν στις διατάξεις του παρόντος νόμου με επανυπολογισμό του τέλους ταξινόμησης και συμψηφισμό του καταβληθέντος ειδικού φόρου κατανάλωσης, του αναλογούντος επί αυτού Φ.Π.Α. και του ΕΠΕΤ και επιστροφή της τυχόν προκύπτουσας διαφοράς.

5. Οι αμφισβητήσεις που εγείρονται κατά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, μετάξι της αρμόδιας τελωνειακής αρχής και των ενδιαφερόμενων προσώπων επιλυούνται διοικητικώς από τις επιτροπές τελωνειακών αμφισβητήσεων, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται από τις κείμενες διατάξεις.

6. Μέχρι την έκδοση της απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, που προβλέπεται από την παρ. 3 του άρθρου 7 του παρόντος για τον έλεγχο της κανονικότητας της αξίας των αυτοκινήτων οχημάτων, θα ακολουθείται η μέχρι της ισχύος του παρόντος νόμου εφαρμοζόμενη διαδικασία.

Άρθρο 23

Αντικειμενική απαλλαγή από ορισμένες επιβαρύνσεις, μορφών χρηματοδότησεως, στις οποίες συμβάλλεται η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

1. Οι συμβάσεις δανείων, πιστώσεων, εγγυήσεων ή άλλων μορφών χρηματοδότησεως, στις οποίες συμβάλλεται η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, η εξοφλησή τους, η πληρωμή τόκων ή προμηθειών επί αυτών, τα παρεπόμενα αυτών σύμφωνα παροχής εγγυήσεως, υποθήκης, ενεχύρου ή πάσης άλλης ασφαλείας, εκχωρήσεις και κάθε άλλη σχετική με το αντικείμενο της Τράπεζας αυτής σύμβαση ή πράξη ή δικαστική ή εξώδικη ενάσκηση των συναφών δικαιωμάτων ή η εκτέλεση των αντιστοιχών υποχρεώσεων, καθώς και η εξ αυτών απόκτηση εσόδων, απαλλάσσονται αντικειμενικώς των τελών χαρτοσήμου, του ειδικού φόρου τραπεζικών εργασιών, της εισφοράς του άρθρου 1 παρ. 3 του ν.128/1975 (ΦΕΚ 178 Α'), όπως εκάστοτε ισχύει, παντός φόρου, φόρου εισοδήματος και της παροκρατησεως αυτού ή εισφοράς, καθώς και άλλων παντός είδους ή φύσεως επιβαρύνσεων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου ή γενικά υπέρ οποιουδήποτε τρίτου.

2. Οι αυτές ως ανωτέρω πράξεις, διενεργούμενες από ημεδαπες ή αλλοδαπες τράπεζες και πιστωτικά ιδρύματα, προς χρηματοδότηση αυτοχρηματοδοτούμενων ή συγχρηματοδοτούμενων δημόσιων έργων της παραγράφου 4 του άρθρου 9 του ν. 2052/1992 (ΦΕΚ 94 Α') και των άρθρων 3 παράγραφος 1 δ' του π.δ. 23/1993 (ΦΕΚ 8 Α') και 2 παράγραφος 1 του π.δ.

1665/1996 (ΦΕΚ 125 Α') και υπό την προϋπόθεση ότι τα έργα αυτά έτιυχαν χρηματοδότησης και από την Ε.Τ.Επ., υπό τον όρο, με εξαίρεση το φόρο εισοδήματος, στο αυτό φορολογικό καθεστώς που απελαμβάνει η Ε.Τ.Επ., σύμφωνα με την ανωτέρω παράγραφο.

Άρθρο 24

Συντελεστής Φ.Π.Α. στην ηλεκτρική ενέργεια και στο φυσικό αέριο

1. Στο Κεφάλαιο Α' - ΑΓΑΘΑ του Παραρτήματος ΙΙΙ (ΑΓΑΘΑ και ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΕ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ Φ.Π.Α. 5%) του ν. 1642/1986 (ΦΕΚ 125 Α'), όπως ισχύει, προστίθεται νέα παράγραφος 62, που έχει ως εξής:

62. Ηλεκτρική ενέργεια (Δ.Κ.2716) και φυσικό αέριο (Δ.Κ. ΕΧ 2711).

2. Η παράγραφος 1 ισχύει από 1.1.1999.

Άρθρο 25

Θέματα επιχειρήσεων του ν. 2414/1996

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και του εποπτευόμενου Υπουργού μπορεί να εξαιρούνται από την εφαρμογή του συνόλου ή μέρους των διατάξεων του ν. 2414/1996 (ΦΕΚ 135 Α') δημοσίες επιχειρήσεις και οργανισμοί για τους οποίους αποφασίζεται από τη Διοικητική Επιτροπή του άρθρου 2 του ν. 2000/1991 (ΦΕΚ 206 Α') η διάθεση σε ιδιώτες πλεον του πενήντα τοις εκατό (50%) των μετοχών τους. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται ο χρόνος από τον οποίο παύουν να ισχύουν στις πιο πάνω επιχειρήσεις ή οργανισμούς οι διατάξεις του ν. 2414/1996 και ρυθμίζονται τα θέματα τα σχετικά με τη μετάβαση αυτών στο νέο καθεστώς.

Άρθρο 26

Τέλη χρήσης μηχανημάτων έργων

1. Η παράγραφος 4 του άρθρου 20 του ν. 2052/1992 (ΦΕΚ 94 Α') "Μετρα για την αντιμετώπιση του νεφούς και παλεοδομικές ρυθμίσεις", η οποία τροποποιήθηκε με την παράγραφο 8 του άρθρου 13 του ν. 2366/1996 (ΦΕΚ 43 Α') και το άρθρο 14 του ν. 2575/1998 (ΦΕΚ 25 Α') αντικαθίσταται ως ακολούθως:

4. Από την επιβολή των τελών των ανωτέρω παραγράφων 1 και 3 δεν απαλλάσσεται κανένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που είναι κάτοχος μηχανήματος έργων, σε οποιονδήποτε χώρο και εν χρησιμοποιείται αυτό.

Τα τέλη χρήσης μηχανημάτων έργων καταβάλλονται ερπαστή χωρίς έκπτωση, ως προς τον υποχρέω για την καταβολή του τελούσας επίσης χρήσης μηχανήματος έργων, τη βεβαίωση και εισπραξη αυτού, την έκπτωση λόγω ακινησίας και την επιβολή κυρώσεων λόγω φορολογικών παραβάσεων εφραζονται αναλογα οι διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά ως προς τα τέλη κυκλοφορίας των αυτοκινήτων και την επιβολή κυρώσεων στους κατόχους αυτών, καθώς και του Κωδικού Εισπράξης Δημοσίων Εσόδων. Επίσης δεν χορηγείται φορολογική ενημερότητα υπέρσ οφειλόμενα τελών χρήσης μηχανημάτων έργων.

2. Η ισχύς του παραπάνω άρθρου αρχίζει από 9.2.1998.

Άρθρο 27

Χρηματοδοτική μίσθωση

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 1 του ν. 1665/1986 (ΦΕΚ 194 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

2. Αντικείμενο χρηματοδοτικής μίσθωσης μπορεί να είναι κινητό ή ακίνητο που αγοράσε προηγουμένως η

εταιρία χρηματοδοτικής μίσθωσης από το μισθωτή. Εξαιρείται η αγορά ακινήτου από ελεύθερο επαγγελματία.

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 1 του ν. 1665/1986 (ΦΕΚ 194 Α'), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 του ν. 2520/1997 (ΦΕΚ 173 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

"Στην έννοια των κινητών πραγμάτων της παραγράφου 1 περιλαμβάνονται τα οεροσκάφη και εξαιρούνται τα πλοία και τα πλωτά ναυτιγήματα, ενώ στην έννοια των ακινήτων πραγμάτων συμπεριλαμβάνονται οι αγροτικές εκτάσεις, οι οριζόντιες και κάθετες ιδιοκτησίες με κτίσματα μετά του ποσοστού του γηπέδου που αναλογεί στα συγκεκριμένα κτίσματα σε σχέση με τη δομήσιμη επιφάνεια του γηπέδου και γενικά τα κτίσματα η το συγκρότημα κτισμάτων μετά των λοιπών εγκαταστάσεων, συμπεριλαμβανομένου του γηπέδου που αναλογεί στα συγκεκριμένα κτίσματα, σε συνάρτηση με το εμβαδόν του και τη συνολική δομήσιμη επιφάνεια που μπορεί να πραγματοποιηθεί στο γηπέδο και επιπλέον ο εκάλυπτος χώρος που προβλέπεται από τις παλεοδομικές διατάξεις ως χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων."

3. Η παράγραφος 5 του άρθρου 5 του ν. 1665/1986, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 11 του άρθρου 11 του ν. 2367/1995 (ΦΕΚ 261 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

"5. Προκειμένου για συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, που συναπτονται από 1.1.1998, η εταιρία χρηματοδοτικής μίσθωσης ενεργεί αποσβέσεις για τα κινητά πράγματα αλλά και για τα ακίνητα πλην οικοπέδων, σε ίσα μέρη ανάλογα με τα ετη διάρκειας της σύμβασης."

4. Η παράγραφος 12 του άρθρου 31 του ν. 2238/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

"12. Η εταιρία χρηματοδοτικής μίσθωσης του ν. 1665/1986 ενεργεί αποσβέσεις στα μισθία σε ίσα μέρη ανάλογα με τα ετη διάρκειας της σύμβασης."

5. Στο άρθρο 6 του ν. 1665/1986 προστίθεται παράγραφος 12, που έχει ως εξής:

12. Η αξία των ακινήτων που έχουν στην ιδιοκτησία τους οι εταιρίες του άρθρου 2 και αποτελούν αντικείμενο χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 24 του ν. 2214/1994 (ΦΕΚ 75 Α')."

6. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 16 του άρθρου 9 του ν. 1882/1990 (ΦΕΚ 43 Α'), όπως αυτό προστέθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 8 του ν. 2386/1996 (ΦΕΚ 43 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

"και" εξαίρεση, δεν θεωρούνται τα συμφωνητικά του προηγούμενου εδαφίου που καταρτίζονται από επιτιθέμενες ή τρίτους με το δημόσιο, τις τράπεζες, τους οργανισμούς, τις επιχειρήσεις του ευαύτερου δημοσίου τομέα, τους δήμους και τις κοινότητες, τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις, τις επιχειρήσεις που εκδίδουν κάρτες συναλλαγών και τις εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης του ν. 1665/1986."

7. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 20 του ν. 2063/1992 (ΦΕΚ 113 Α') προστίθεται εδάφιο, που έχει ως εξής:

"Ακίνητα που αποτελούν αντικείμενο μίσθωσης χρηματοδοτικής μίσθωσης εξαιρούνται της αναπροσαρμογής της αξίας τους, για όσο χρονικό διάστημα υφάρχει η σύμβαση."

8. Στην περίπτωση ζ' της παραγράφου 3 του άρθρου 28 του ν. 2238/1994 προστίθεται εδάφιο, που έχει ως εξής:

"Ειδικά για τα ακίνητα που αποτέλεσαν αντικείμενο μίσθωσης χρηματοδοτικής μίσθωσης του ν. 1665/1986 και μεταβιβάζονται είτε λόγω λήξης της σύμβασης αυτής η εξαγοράζονται πριν από τη λήξη της μίσθωσης από

το μισθωτή, ως αξία πώλησης αυτών λαμβάνεται αυτή που καθορίζεται από τους όρους της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης που είχε υπογραφεί. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που το ακίνητο μεταβιβάζεται σε τρίτα πρόσωπα πλην του μισθωτή ή των κληρονόμων του, εφόσον υπεισελάθουν στη θέση του θανόντος μισθωτή, λόγω κληρονομικής διαδοχής, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

9. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 22 του ν. 2459/1997 (ΦΕΚ 17 Α') προστίθεται εδάφιο, που έχει ως εξής:

"Ειδικά για τα ακίνητα για τα οποία έχει συναφθεί σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης, υπόχρεος σε φόρο είναι ο μισθωτής τους για όσο χρόνο διαρκεί η σύμβαση."

10. Στο πρώτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του ν. 1665/1986 (ΦΕΚ 194 Α'), όπως αυτό τροποποιήθηκε με την παράγραφο 7 του άρθρου 11 του ν. 2367/1995 (ΦΕΚ 261 Α'), πριν από τη λέξη "πράγματα" προστίθεται η λέξη "κίνητα".

Άρθρο 28 **Άλλες διατάξεις**

1. Για τον προσδιορισμό του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος των εμπορικών επιχειρήσεων της διαχειριστικής περιόδου 1998, για τον υπολογισμό της μισθωτικής αξίας λαμβάνεται υπόψη ποσοστό οκτώ και είκοσι πέντε τοις εκατό (8,25%) του ποσού που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό της τιμής ζώνης που ίσχυε την 1η Ιανουαρίου 1995 με τον αριθμό των τετραγωνικών μέτρων της επιφάνειας της επαγγελματικής εγκατάστασης. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται και για την περίπτωση γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 51 του ν. 2238/1994.

2. Για τον προσδιορισμό του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος των εμπορικών επιχειρήσεων της διαχειριστικής περιόδου 1998, έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 5 του ν. 2579/1998 (ΦΕΚ 31 Α').

3. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ν. 2579/1998 αντικαθίσταται ως εξής:

"Τα οριζόμενα με την παράγραφο αυτή ποσά φόρου επιβάλλονται για μεταβιβάσεις που πραγματοποιούνται μέχρι την 31.12.2000."

4. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του ν. 2579/1998 αντικαθίσταται ως εξής:

"Τα οριζόμενα με την παράγραφο αυτή ποσά φόρου επιβάλλονται για μεταβιβάσεις που πραγματοποιούνται μέχρι την 31.12.2000."

5. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 719/1977 (ΦΕΚ 304 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"Στις εκτελωνιστικές εργασίες συμπεριλαμβάνονται και οι διαδικασίες για τη διακίνηση των υποκειμένων σε Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και Τέλους Ταξινόμησης κοινοτικών εμπορευμάτων, ως επίσης και οι διαδικασίες για την κατάβολή του Ε.Φ.Κ. και του Τέλους Ταξινόμησης."

6. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του ν. 718/1977 αντικαθίσταται ως εξής:

"Η ως ανω δυνατότητα της ανάθεσης εκτέλεσης των εκτελωνιστικών εργασιών σε υπάλληλο του δικαιούχου δεν παρέχεται όταν πρόκειται για εξαγωγή εισδοτούμενων ή υποκειμένων σε Ε.Φ.Κ., σε Τέλος Ταξινόμησης προϊόντων ή για αποστολή σε άλλο Κράτος - Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υποκειμένων σε Ε.Φ.Κ. και Τέλος Ταξινόμησης προϊόντων."

7. Στις περιπτώσεις που πετρέλαια εσωτερικής καύ-

σης (DIESEL) που προορίζεται για θέρμανση και το οποίο παραλήφθηκε με το φορολογικό καθεστώς του άρθρου 20 του ν. 2127/1993 (ΦΕΚ 48 Α') και δεν χρησιμοποιήθηκε ως πετρέλαιο θέρμανσης κατά την έννοια της παραγράφου 6 του άρθρου 26 του ν. 2166/1993 (ΦΕΚ 137 Α'), οι προβλεπόμενες από την παράγραφο 3 του άρθρου 35 του ν. 2093/1992 κυρώσεις, πρόστιμα και επιπτώσεις στο κύρος των βιβλίων και στοιχείων των επιχειρήσεων ή επαγγελματιών δεν εφαρμόζονται, εφόσον εντός εξαμήνου από την ισχύ των διατάξεων του άρθρου 8 του ν. 2648/1998 (ΦΕΚ 238 Α') καταβληθεί, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις αυτές, η σχετική διαφορά μεταξύ των φορολογικών πετρελαίου θέρμανσης και κίνησης που ίσχυαν κατά το χρόνο της παραλαβής τους. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται και στις φορολογικές υποθέσεις επιχειρήσεων ή ελευθέρων, για τις οποίες δεν έχουν εκδοθεί φύλλα ελέγχου ή πράξεις προσδιορισμού αποτελεσμάτων μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως του ν. 2648/1998 (22.10.1998), με την προϋπόθεση ότι μέχρι την ημερομηνία αυτήν έχουν καταβληθεί οι σχετικές διαφορές του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης και η τυχόν ασκηθείσα ποινική δίωξη έπαυσε οριστικά.

8. Στην παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. 2648/1998 προστίθεται και δεύτερο εδάφιο ως εξής:

"Εκκρεμείς υποθέσεις ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων, κατά την ημέρα δημοσίευσης του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορούν να επιλύονται με δικαστικό συμβιβασμό, σύμφωνα με τις ανωτέρω καταργούμενες διατάξεις, για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών από την ημέρα ισχύος του παρόντος άρθρου."

Άρθρο 29 **Καταργούμενες διατάξεις**

1. Από την έναρξη εφαρμογής του παρόντος νόμου καταργούνται οι παρακάτω διατάξεις, όπως ισχύουν:

α) Των άρθρων 75 έως και 88, του άρθρου 90 και της παραγράφου 1 του άρθρου 89 του ν. 2127/1993 (ΦΕΚ 48 Α').

β) Του ν. 363/1976 (ΦΕΚ 152 Α').

γ) Των άρθρων 37 και 38 του ν. 1882/1990 (ΦΕΚ 43 Α').

δ) Της παραγράφου 1 του άρθρου 11, του άρθρου 14 και της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του ν. 2093/1992 (ΦΕΚ 181 Α').

ε) Της παραγράφου 3 του άρθρου 3 του ν. 1477/1984 (ΦΕΚ 144 Α').

στ) Των παραγράφων 3 και 8 του άρθρου 2 του ν. 2187/1994 (ΦΕΚ 16 Α').

ζ) Της παραγράφου 7 του άρθρου 15 του ν. 2367/1993 (ΦΕΚ 82 Α').

η) Της παραγράφου 2 του άρθρου 18 του ν. 2308/1995 (ΦΕΚ 114 Α').

θ) Της περίπτωσης ββ' της παραγράφου 19 του άρθρου 6 του ν. 2459/1997 (ΦΕΚ 17 Α').

ι) Του άρθρου 18 του ν. 1921/1991 (ΦΕΚ 12 Α').

2. Επίσης καταργείται και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που είναι αντίθετη με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

Άρθρο 30 **Τροποποίηση του ν. 2127/1993 (ΦΕΚ 48 Α')**

1. Οι περιπτώσεις ε' και ια' της παραγράφου 1 του άρθρου 20, όπως ισχύουν, αντικαθίστανται ως εξής:

ΕΙΔΟΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ Σ.Ο	ΠΟΣΟ ΦΟΡΟΥ ΣΕ ΔΡΑΧΜΕΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ
α) Πετρέλαια εσωτερικής καύσης (DIESEL) κίνησης	EX 27.10.00.69	83.000	χιλ/μω
β) Υγραέριο και μεθάνιο που χρησιμοποιείται ως καύσιμο κινήσιμων	EX 27.11.12.11 έως EX 27.11.19.00 και EX 27.11.29.00	34.300	μετ.τόνων/κμ

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 25, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

2. Ο συντελεστής του ειδικού φόρου καταναλωσης αιθυλικής αλκοόλης καθορίζεται σε 882 ECU, ανά εκατολίτρο ανυδρής αιθυλικής αλκοόλης.

3. Το πρώτο και δεύτερο εδάφια της παραγράφου 3 του άρθρου 26, όπως ισχύει, αντικαθίστανται ως εξής: "Εφαρμόζεται μειωμένος κατά πέντην τοις εκατό (50%) συντελεστής ειδικού φόρου καταναλωσης αιθυλικής αλκοόλης, έναντι του ισχύοντος κανονικού συντελεστή, για την αιθυλική αλκοόλη που προορίζεται για την παρασκευή ούζου ή που περιέχεται στο τσίπουρο και την τσικουδιά. Ο μειωμένος αυτός συντελεστής καθορίζεται σε 441 ECU ανά εκατολίτρο ανυδρής αιθυλικής αλκοόλης."

4. Η ισχύς της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου αρχίζει από την 31η Δεκεμβρίου 1998 και των παραγράφων 2 και 3 αυτού από την 1η Ιανουαρίου 1999.

5. Οι περιπτώσεις ζ, θ και ι της παραγράφου 1 του άρθρου 20, όπως ισχύουν αντικαθίστανται ως εξής:

ΕΙΔΟΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ Σ.Ο	ΠΟΣΟ ΦΟΡΟΥ ΣΕ ΔΡΑΧΜΕΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ
α) Πετρέλαια εσωτερικής καύσης (DIESEL) άλλα από εκείνα των περιπτώσεων ε' και στ	EX 27.10.00.69	83.000	χιλ/μω
β) Κιτρολίνα (φωσφορικό τετραάξιο)	EX 27.10.00.51 και EX 27.10.00.55	69.000	χιλ/μω
γ) Κιτρολίνα βενζινοπλάστης	EX 27.10.00.55	80.000	χιλ/μω

9. Η ισχύς της προηγούμενης παραγράφου αρχίζει από τη 15η Ιανουαρίου 1999.

Άρθρο 31

1. Η φορολογία των τόκων των οικογενειακών δανείων που εκδίδει το Ελληνικό Δημόσιο καταργείται για τους επενδυτές μονοσώου κατοίκους εξωτερικού. Η κατάργηση επέκτείνεται και στους καταβληθέντες τόκους των υφιστάμενων εκδόσεων.

2. Η διάπραξη φορολογικών παραβάσεων για τις οποίες επιβλήθηκε πρόστιμο κατά την κυριμένη φορολογική νομοθεσία και η απόκρυψη φορολογητέας ύλης από ιατρούς, ιατρικά εργαστήρια και φαρμακοποιούς που είναι συμβεβλημένοι με το Δημόσιο για την παραγωγή περίθαλψης στους ασφαλισμένους του, συνιστά λόγο δικοπίας της σύμβασης τους, για τουλάχιστον ένα (1) έτος. Οι αποφάσεις επιβολής προστίμων και οι λοιπές διοικητικές πράξεις κοινοποιούνται στο αρμόδιο για τη διακοπή της σύμβασης όργανο εκπαισμένου προς τούτο του φορολογικού aparatoy.

3. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος άρθρου αρχίζει από 1.1.1999.

Άρθρο 32 Συντελεστής Φ.Π.Α. στα αγροτικά προϊόντα και λοιπές διατάξεις

1. Οι διατάξεις του Κεφαλαίου Α' - ΑΓΑΘΑ του Παραρτήματος ΙΙΙ (ΑΓΑΘΑ και ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΕ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ Φ.Π.Α. 9%) του ν. 1642/1986 (ΦΕΚ 125 Α'), όπως ισχύουν, αντικαθίστανται ή καταργούνται ως εξής:

α) Οι παράγραφοι 7, 18 και 45 αντικαθίστανται ως εξής:

7. Έντερα, κύστες και στομάχια ζώων, ολόκληρα ή σε τεμάχια, άλλα από εκείνα των ψαριών. Προϊόντα ζωικής προέλευσης, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού. Ζώα μη ζωντανά των Κεφαλαίων 1 η 3, ακατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου (Δ.Κ. 0504 και 0511).

18. Μαστίχα (λευκή ή μη) ακατέργαστη ή κατεργασμένη. Πηκτικές ύλες, πηκτινικές και πηκτικές ενώσεις (Δ.Κ. ΕΧ 1301 και ΕΧ 1302).

45. Καυσόξυλα σε κυλίνδρους, κουτσουρα, μικρά κλαδιά, δερματία ή με παρόμοιες μορφές (Δ.Κ. ΕΧ 4401).

β) Οι παράγραφοι 19, 23, 34, 43, 44, 48, 49 και 50 καταργούνται.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου ισχύουν από 1.2.1999.

3. Παρέχεται νέα αποκλειστική προθεσμία τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, για την υποβολή της αίτησης που προβλέπεται από την παράγραφο 2 του άρθρου 8 του ν.δ. 118/1973, σε όσους απώλεσαν την πενταετή προθεσμία.

4. Οι μέχρι τη δημοσίευση του νόμου αυτού, υπέρ του Δημοσίου, βεβαιωμένες και ληξιπρόθεσμες οφειλές στις δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) του Νομού Μεσσηνίας που περιήλθαν στο Δημόσιο με τις διατάξεις του άρθρου 32 του ν. 2224/1994 (ΦΕΚ 112 Α') ρυθμίζονται και καταβάλλονται σε είκοσι τέσσερις (24), κατ' ανώτατο όριο, ίσες μηνιαίες δόσεις χωρίς τις προσαυξήσεις εκπροθέσμις καταβολής που αναλογούν σε αυτές. Η πρώτη δόση των οφειλών που ρυθμίζονται πρέπει να καταβληθεί μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου μηνι από τη δημοσίευση του νόμου αυτού και οι υπόλοιπες δόσεις μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα των μηνών που ακολουθούν. Το ποσό της κάθε δόσης δεν μπορεί να είναι μικρότερο των τριάντα χιλιάδων (30.000) δραχμών. Η οριστική καταβολή ολόκληρου του οφεισμένου ποσού, ληξιπρόθεσμου και μη της κατηγορίας αυτής των οφειλών, μέχρι την ημερομηνία καταβολής της πρώτης δόσης της παρούσας ρύθμισης συνεπάγεται έκπτωση κατά ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) επί του μη ληξιπρόθεσμου ποσού της οφειλής. Η ρύθμιση αυτή δεν επηρεάζει τον τρόπο καταβολής του υπολοίπου, μη ληξιπρόθεσμου, ποσού της οφειλής.

5. Τα δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου 6 του άρθρου 62 του ν. 2238/1994, όπως αυτά προστέθηκαν με την παράγραφο 6 του άρθρου 1 του ν. 2579/1992 (ΦΕΚ 31 Α'), καταργούνται.

6. Στο άρθρο 14 του ν. 2601/1998 (ΦΕΚ 81 Α') προστίθεται παράγραφος 18, που έχει ως εξής:

18. Οι διατάξεις των άρθρων 15 και 16 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α') εξακολουθούν να ισχύουν για τις παραγωγικές επενδύσεις του άρθρου 1 του ίδιου νόμου που έχουν πραγματοποιηθεί, καθώς και στις επενδύσεις που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 1892/1990, μέχρι την έναρξη ισχύος των διατάξεων

του παρόντος."

7. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 24 του ν. 2214/1994 (ΦΕΚ 75 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"Εξαιρετικά, οι διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 13 του ν. 4459/1965 (ΦΕΚ 35 Α') δεν εφαρμόζονται α) για τις μετοχές των ανωνύμων εταιριών που είναι εισηγμένες ή έχει εγκριθεί η εισαγωγή τους στο Χρηματιστήριο Αθηνών και β) για τις μη εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών μετοχές των ανωνύμων εταιριών που είναι ονομαστικές, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1, σε περίπτωση που κατά το χρόνο της μεταβίβασης αυτών η αξία των αστικών ακινήτων της ανώνυμης εταιρίας είναι κατώτερη του εξήντα τοις εκατό (60%) του κεφαλαίου και των αιτιοθεματικών αύλις."

Άρθρο 33

1. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 22 του ν. 1577/1985 (ΦΕΚ 210 Α'), όπως ισχύει, προστίθενται εδάφια ως εξής:

"Ειδικά για κτίρια εγκαταστάσεων που οι επενδύσεις τους είχαν υποχθεί στα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα (Μ.Ο.Π.), βάσει των υπ' αριθμών 1787/1984 και 2088/1985 κανονισμών του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Οικονομικών Κοινοτήτων (Ε.Ο.Κ.) και στους νόμους 1262/1982 (ΦΕΚ 70 Α') και 1682/1987 (ΦΕΚ 14 Α'), η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής για την υποβολή των απαραίτητων στοιχείων και δικαιολογητικών για έκδοση ή αναθεώρηση τυχόν κρισταμένης οικοδομικής άδειας ορίζεται σε δέκα (10) μήνες. Για την έκδοση της οικοδομικής αυτής άδειας δεν επιβάλλεται πρόστιμο ή εισφορά, τυχόν δε επιβληθέντα διγράφοι αναεξάρτητα από το στάδιο στο οποίο βρίσκονται. Στην περίπτωση αυτή τυχόν καταβληθέντα για την αιτία αυτή προμήθεια μέχρι τη δημοσίευση του νόμου αυτού συμψηφίζονται με υπάρχοντα χρέη προς το Δημόσιο και εάν δεν υπάρχουν τέτοια επιστρέφονται ατόκως."

2. Η διαταγή αυτή ισχύει για όλες τις μέχρι τη δημοσίευσή του παρόντος εκκρεμείς υποθέσεις.

Άρθρο 34

Εκσυγχρονισμός συστήματος και αναβάθμιση υπηρεσιών εναέριας κυκλοφορίας

1. Για τον εκσυγχρονισμό - ανάπτυξη και λειτουργία του συστήματος εναέριας κυκλοφορίας και της μείωσης των καθυστερήσεων λόγω εναέριας κυκλοφορίας στην Ελλάδα συνιστάται ειδικός λογαριασμός στην Τραπεζία της Ελλάδος σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Στον ειδικό λογαριασμό αποδίδονται μηνιαία από το αποδιδόμενα από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια της Αεροναυτικής (EUROCONTROL) ποσά ως τέλη διαδρομής (en - route charges) επί (7) Ευρωπαϊκές Νομισματικές Μονάδες (Ε.Μ.) ανά μονάδα εξυπηρέτησης (service unit) διαδρομής.

2. Τα ποσά που αποδίδονται στον συνιστώμενο ειδικό λογαριασμό χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση δαπανών αποζημίωσης του προσωπικού της Υ.Π.Α. που συμβάλλει στην τιμή μονάδας (unit rate) και στη βάση κόστους (cost base) των ως άνω τελών υπό αμετάβλητη αξία εκμετάλλευσης του νέου συστήματος RADAR, ανέγερσης της χωρητικότητας του συστήματος της εναέριας κυκλοφορίας και της μείωσης των καθυστερήσεων στην Ελλάδα και στο FIR Αθηνών, καθώς και

δαπάνες για την περαιτέρω ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό του συστήματος, των υπηρεσιών, της οργάνωσης και του ανθρώπινου δυναμικού της εναέριας κυκλοφορίας, καθώς και την υποστήριξη των δραστηριοτήτων της Υ.Π.Α. για την έγκαιρη ανάπτυξη και θέση σε λειτουργία του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών στα Σπάτα.

Η έναρξη απόδοσης των σχετικών ποσών στον εν λόγω ειδικό λογαριασμό πραγματοποιείται με την πρώτη απόδοση των Τελών Διαδρομής μετά την επιτυχή μετάπτωση και έναρξη εκμετάλλευσης του νέου συστήματος, τούτου αποδεικνυσμένου δια της σχετικής απόφασης και πιστοποίησης του Διοικητή της Υ.Π.Α..

3. Οι δαπάνες αποζημίωσης του προσωπικού καθορίζονται και καταβάλλονται μηνιαία ως κινητήρο βελτιστοποίησης των παρεχόμενων υπηρεσιών, μείωσης των καθυστερήσεων, αύξησης της χωρητικότητας του συστήματος και της εναέριας κίνησης, ως κάτωθι:

α. Για τον κλάδο των Ελεγκτών Εναέριας Κυκλοφορίας ΠΕ2 - ΤΕ2 δύναται να καταβληθεί έως ποσοστό 44% εκ των ως άνω μηνιαίων αποδόσεων. Εκ του ποσού αυτού καταβάλλεται το προκύπτον από το κλάσμα των καταλημμένων οργανικών θέσεων προς το σύνολο των οργανικών θέσεων του κλάδου σε ίσα μερίσματα, επαυξημένα για τους ελεγκτές της ειδικότητας Radar κατά 20%, στους ελεγκτές ειδικότητας Αεροδρομίου. Προσέγγιση και Περιοχή με πραγματική άσκηση της ειδικότητάς τους. Η πραγματική άσκηση της ειδικότητας αποδεικνύεται δια της υλοποίησης των μηνιαίων προγραμμάτων εργασίας στις ως άνω θέσεις ή δια των αναγκαίων ωρών τουλάχιστον 180 στον αριθμό ειρήσια για τη διατήρηση της σχετικής ειδικότητας, σύμφωνα και με τις οικείες διατάξεις και προγραμματισμένες τουλάχιστον κατά 50% στους θερινούς μήνες Ιουνίου έως Σεπτεμβρίου εκάστου έτους, ομοίως ενσωματωμένες στα ως άνω μηνιαία προγράμματα εργασίας, πιστοποιημένων ως προς την υλοποίηση με απόφαση του Διοικητή Υ.Π.Α..

β. Για τον κλάδο των Ηλεκτρονικών Συστημάτων Εναέριας Κυκλοφορίας ΠΕ4 - ΤΕ4, καθώς και τους χειριστές αεροσκαφών ΕΣΙΔ της υπηρεσίας, δύναται να καταβληθεί έως ποσοστό 17% εκ των ως άνω αποδόσεων. Εκ του ποσού αυτού καταβάλλεται το προκύπτον από το κλάσμα των καταλημμένων οργανικών θέσεων προς το σύνολο των οργανικών θέσεων σε ίσα μερίσματα.

γ. Για τον κλάδο των Τηλεπικοινωνιακών ΠΕ3 - ΤΕ3, δύναται να καταβληθεί έως 6% εκ των ως άνω αποδόσεων. Εκ του ποσού αυτού καταβάλλεται το προκύπτον από το κλάσμα των καταλημμένων οργανικών θέσεων προς το σύνολο των οργανικών θέσεων του κλάδου με πραγματική απασχόληση σε θέσεις εργασίας ΑΡΙΣ, κεντρικού συστήματος ΑΡΙΤΝ ομίως Αεροναυτικών Επικοινωνιών και κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΞΕΚΕ κατά παρέκκλιση του παρόντος οργανισμού της Υ.Π.Α. σε θέσεις NOTAM και Reporting office, τουλάχιστον 60 φυλακών ειρήσια και προγραμματισμένες κατά 40% για τους θερινούς μήνες Ιουνίου - Σεπτεμβρίου, αποδεικνυσμένων δια της υλοποίησης των σχετικών προγραμμάτων εργασίας, πιστοποιημένων με σχετική απόφαση του Διοικητή της Υ.Π.Α..

δ. Για τους λοιπούς κλάδους της Υ.Π.Α. δύναται να καταβληθεί έως ποσοστό 23% εκ των ως άνω αποδόσεων. Εκ του ποσού αυτού καταβάλλεται το προκύπτον από το κλάσμα των καταλημμένων οργανικών θέσεων προς το σύνολο των οργανικών θέσεων των κλάδων αυτών. Στην κατηγορία αυτή μετράται μηνιαία και το προσωπικό των υποπαραγρῶν δ' και γ' που δεν

πληροί μηνιαία τις προϋποθέσεις του κλάδου του για πραγματική άσκηση εργασίας, ως άνω περιγράφεται, καθώς και το προσωπικό ΕΣΙΑ, πλην των χειριστών αεροσκαφών, του αριθμού των κατελημμένων και του συνόλου των οργανικών θέσεων, καθώς και του αντίστοιχου κλάσματος αναλόγως τροποποιημένου. Τα ως άνω ποσο καταβάλλεται σε ίσα μερίσματα προσαυξημένα κατά 40% για του κλάδους ΠΕ και πτυχιούχους Ανωτάτων Σχολών ΕΣΙΑ, κατά 20% για τους κλάδους ΤΕ εισέτι προσαυξανόμενο για τους ΠΕ - ΤΕ κατά επιπλέον 40% για τους κατόχους πτυχίου επιμελητή πτήσεων με πραγματική απασχόληση σε θέσεις εργασίας εποχιακής και διαχείρισης των χώρων αεροσταθμείωσης των αεροδρομίων τουλάχιστον των αυτών φυλακών ως της υποπαραγράφου γ' ομοίως προγραμματισμένων, αποδεδειγμένων και πιστοποιημένων, και για τους κατεχόντες θέση Αερολιμενάρχη προσαυξάνεται κατά 100% εφόσον ανήκουν σε κλάδους της παρούσας υποπαραγράφου.

Προϋπόθεση για τη μηνιαία καταβολή των ως άνω μερισμάτων, για όλες τις κατηγορίες του προσωπικού, αποτελεί η συμφωνία με το EUROCONTROL συγκεκριμένων τακτικών στόχων βελτίωσης της εξυπηρέτησης της ενσέριας κυκλοφορίας κατ' έτος, καθώς και η υλοποίησή τους, ως αυτή θα επιβεβαιώνεται, από τον αυτό οργανισμό.

4. Στον παρόντα ειδικό λογαριασμό διατηρείται το 10% των μηνιαίων αποδόσεων και δίνεται να χρησιμοποιηθεί για δαπάνες εκπαίδευσης, μελετών, παροχή υπηρεσιών συμβούλου, συμπληρωματικές επενδύσεις και λοιπά προγράμματα ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού του συστήματος και των σχετικών υπηρεσιών που συμβάλλουν στους ως άνω στόχους, με διαδικασίες απευθείας ανάθεσης στο EUROCONTROL ή σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις σε άλλους φορείς, καθώς και για δαπάνες αποζημίωσης ομάδων εργασίας ή επιτροπών που συμβάλλουν στην έγκριση και έγκυρη υλοποίηση των δραστηριοτήτων υλοποίησης του έργου ανάπτυξης του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών επί τη βάση συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος και των σχετικών δραστηριοτήτων υλοποίησης.

Ο ορισμός των επιτροπών και ομάδων εργασίας, η έγκριση και έγκυρη ολοκλήρωση του έργου τους, καθώς και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των δραστηριοτήτων της Υ.Π.Α. για την ανάπτυξη του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών καθορίζονται με απόφαση του Διοικητή της Υ.Π.Α..

5. Οι διαδικασίες και η διαχείριση, καθώς και κάθε συναφής λεπτομέρεια του εν λόγω λογαριασμού καθορίζονται με καινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Μεταφορών και Επικοινωνιών.

6. Τυχόν υπόλοιπα της μηνιαίας ως άνω καθοριζόμενης διαχείρισης επιστρέφουν στο λογαριασμό Τελών Διαδρομής ως Δημοσία Έσοδα.

Άρθρο 35

Στο άρθρο 8 και στο τέλος της παραγράφου 2 του ν. 2648/1998, ΦΕΚ 238 Α' 22.10.1998, προστίθεται εδάφιο που έχει ως εξής:

"Τα αυτά ισχύουν και για την περίπτωση επιχειρήσεων, που την τελευταία πενταετία πραγματοποιούσαν εισαγωγές προϊόντων από χώρες της Ανατολικής Ευρώπης που συνδέονται με προπριησιακή δασμολογική συμφωνία με την Ε.Ε. και εκ των υστέρων αμφισβητήθηκε η χώρα καταγωγής των προϊόντων τούτων, εφόσον καταβήλουν στο Δημόσιο τους αντίστοιχους δασμούς."

Άρθρο 36

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος νόμου αρχίζει από 16 Νοεμβρίου 1998, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις.

Παραγγέλλουμε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως Νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 5 Φεβρουαρίου 1999

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Β. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΗΜ. ΕΡΓΩΝ
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
Α. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ

ΜΕΙΛΩΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΑΝ. ΜΑΝΤΕΛΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 3 Φεβρουαρίου 1999

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΑΚΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Ε. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

